

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČR
MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ ČR

2003

ZPRÁVA O STAVU
VODNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

ZPRÁVA O STAVU VODNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY 2003

Stav k 31.12.2003



■ Ministerstvo zemědělství ČR
■ Ministerstvo životního prostředí ČR



Vážení čtenáři,

již sedmým rokem se Vám dostává do rukou „Zpráva o stavu vodního hospodářství České republiky“, stručně označovaná jako Modrá zpráva, která zachycuje mimo jiné řadu opatření realizovaných po zahájení účinnosti nových, z hlediska vodního hospodářství stěžejních, právních předpisů.

Tato publikace navazuje na obdobné materiály zpracované za roky 1997 – 2002, které Ministerstvo zemědělství každoročně zveřejňuje. Je souhrnným informačním materiálem o všech oblastech aktivit ve vodním hospodářství za rok 2003 a obsahuje zejména popis stavu v hlavních ukazatelích, který je pro vybrané oblasti doplněn vývojovými trendy. Zpráva hodnotí celkové množství vod a kvantifikuje jeho nejvýznamnější faktory v oblasti srážek, odtokových poměrů a režimu podzemních vod. V návaznosti na předchozí léta pak zahrnuje výstupy vodohospodářské bilance, správu vodních toků, opatření ke zmírnění negativních hydrologických jevů, oblast veřejných vodovodů a kanalizací, zdroje znečištění vod, ochranu vod a finanční podpory investic ve vodním hospodářství a zlepšení stavu krajiny. Následující části zprávy jsou zaměřeny na nová legislativní opatření, mezinárodní vztahy, rybářství a rybníkářství a výzkum a vývoj v rámci vodního hospodářství a v samostatné kapitole je vyhodnocen stav plnění požadavků evropské komunitární legislativy.

Rozšíření si oproti minulým létům vyžádala oblast vodohospodářského plánování, kterému s ohledem na zahájení komplexního procesu plánování v oblasti vod, byla věnována samostatná kapitola. Vstupem České republiky do Evropské unie bude plánování v oblasti vod hlavním nástrojem prosazování vodohospodářské politiky ke zlepšení ochrany vod z hlediska množství a jakosti, k podpoře udržitelného užívání vod, k řešení problémů na vodách přesahujících hranice, k ochraně vodních a navazujících suchozemských ekosystémů a mokřadů a k ochraně před povodněmi a dalšími škodlivými účinky vod.

ÚVODNÍ SLOVO



Rok 2003, se stejně jako rok 2002, vymykal dlouhodobým normálům z hlediska množství spadlých srážek. Oproti roku 2002 však nastal opačný extrém - došlo ke srážkově podnormálnímu období. Výsledky a závěry vyplývající z analýzy sucha na území České republiky v roce 2003 dokládají, že se na území státu vyskytovalo sucho jak meteorologické, tak i půdní. Z těchto důvodů byla této oblasti věnována zvláštní pozornost.

Významná část zprávy je věnována projektu Vyhodnocení katastrofální povodně v srpnu 2002, který byl zpracován v gesci Ministerstva životního prostředí a vládou projednán v roce 2003. Toto vyhodnocení je v celé šíři zachyceno v samostatné příloze, kterou najdete na přiloženém CD této zprávy.

Detailní údaje o zásobování pitnou vodou z vodovodů pro veřejnou potřebu a o odkaňalizování a čištění městských odpadních vod čtenář nalezne v materiálu „Vodovody a kanalizace ČR 2003“ zpracovaném Ministerstvem zemědělství v červnu 2004. Podrobnější informace o jakosti povrchových a podzemních vod, zdrojích znečištění a opatřeních k ochraně vod pak ve „Zprávě o stavu ochrany vod před znečištěním“, zpracované Ministerstvem životního prostředí.

Věřím, že tato publikace poslouží i v letošním roce nejen vodohospodářským odborníkům, ale také pomůže uspokojit obecnou poptávku široké veřejnosti po informacích z oblasti vodního hospodářství.

Ing. Jaroslav Palas
ministr zemědělství ČR

1.	Stav povrchových a podzemních vod	7
1.1	Hydrologická bilance	7
1.2	Jakost povrchových vod	10
1.3	Jakost podzemních vod	17
2.	Vodohospodářská bilance – nakládání s vodami	19
2.1	Odběry povrchových vod	19
2.2	Odběry podzemních vod	20
2.3	Vypouštění odpadních a důlních vod	21
3.	Správa vodních toků	23
3.1	Odborná správa vodních toků	23
3.2	Státní podniky Povodí	25
3.3	Zemědělská vodohospodářská správa	30
3.4	Lesy ČR, s.p. - oblastní správy toků	31
3.5	Vodní cesty	32
4.	Opatření ke zmírnění extrémních hydrologických jevů	35
4.1	Charakteristika a důsledky sucha v roce 2003	35
4.2	Realizace preventivních opatření na ochranu před povodněmi a odstraňování povodňových škod z minulých let	36
4.3	Související nelegislativní úkoly	37
5.	Vodovody a kanalizace pro veřejnou potřebu	41
5.1	Zásobování pitnou vodou	41
5.2	Odvádění a čištění komunálních odpadních vod	42
5.3	Vývoj vodného a stočného	43
6.	Zdroje znečištění a ochrana vod	45
6.1	Bodové zdroje znečištění	45
6.2	Plošné znečištění	47
6.3	Havarijní znečištění	47

OBSAH

7.	Státní finanční podpora vodního hospodářství	49
7.1	Finanční podpory Ministerstva zemědělství	49
7.2	Finanční podpory Ministerstva životního prostředí	53
7.3	Státní fond životního prostředí	54
7.4	Finanční podpory z mezinárodních zdrojů	55
8.	Legislativní opatření	57
8.1	Novelizace zákona o vodách	57
8.2	Prováděcí předpisy k zákonu o vodách	58
8.3	Prováděcí předpisy k zákonu o vodovodech a kanalizacích	58
8.4	Kontrola výkonu státní správy v oblasti vodního hospodářství	59
9.	Plánování v oblasti vodního hospodářství	61
9.1	Plánování v oblasti vod	61
9.1	Plány rozvoje vodovodů a kanalizací krajů	63
10.	Mezinárodní vztahy	65
10.1	Mezinárodní spolupráce na hraničních vodách	65
10.2	Mezinárodní a regionální spolupráce v povodí evropských řek Labe, Odry a Dunaje a Úmluva o ochraně a využívání hraničních vodních toků a mezinárodních jezer	66
10.3	Příprava České republiky na přijetí do Evropské unie včetně postupu implementace předpisů	69
11.	Rybářství a rybníkářství	71
11.1	Rybářství a rybníkářství v roce 2003	71
11.2	Změny stavu rybníčního fondu	72
12.	Výzkum a vývoj ve vodním hospodářství	75
12.1	Výzkum a vývoj v působnosti Ministerstva zemědělství	75
12.2	Výzkum a vývoj v působnosti Ministerstva životního prostředí	77
	<i>Důležité kontakty ve vodním hospodářství</i>	78
	<i>Vysvětlivky zkratk v textu</i>	79



Labe ve Špindlerově Mlýně - povodí Labe

STAV POVRCHOVÝCH A PODZEMNÍCH VOD

1.1 Hydrologická bilance

Srážkově byl rok 2003 na území České republiky silně podnormální a pro toto území nejsušší za posledních 30 let.

Průměrný úhrn srážek na celém našem území dosáhl jen **507 mm**, což představuje 76 % srážkového normálu. Při srovnání s předešlým vlhkým rokem spadlo v roce 2003 na území republiky **průměrně o 357 mm srážek méně a byl tak o plných 54 % srážkového normálu sušší**. Průměrné množství srážek v Čechách (487 mm) bylo dokonce o 27 % menší než dlouhodobý průměr. Na území Moravy a Slezska byla situace poněkud příznivější a roční úhrn 547 mm zde odpovídal 83 % normálu. Vzhledem k tomu byl v této části republiky rok 2003 v předchozích 32 letech až druhý nejsušší po roce 1973, kdy zde spadlo v průměru ještě o 11 mm méně.

V kalendářním roce 2003 oteklo z území České republiky celkem 11 900 mil. m³ povrchové vody. Tento rok byl ve většině povodí republiky odtokově podnormální a lze ho charakterizovat jako rok suchý.

Hydrologické sucho od června do října bylo totiž nejvýznamnějším jevem roku. Průměrné roční odtoky dosahovaly většinou 65 až 85 % Q_a . Nejméně vodná byla povodí Odry a Bečvy (53 a 55 %) a relativně nejvodnější bylo povodí Berounky se 101 % Q_a .

Prvé čtvrtletí roku bylo značně vodné, vyšší odtoky udržely ještě povodňové situace z konce ledna a v menší míře ještě v březnu. Po počátečním kolísání stavy klesaly po celé čtvrtletí

Tabulka 1.1.1 Obnovitelné vodní zdroje v letech 1994 - 2003 v mil. m³

Položka	Roční hodnoty									
	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Srážky	52 287	61 514	54 890	57 809	56 153	49 291	54 733	63 960	71 298	40 695
Evapotranspirace	37 683	43 950	37 461	39 859	42 750	35 381	40 353	48 537	48 533	29 319
Roční přítok ¹⁾	553	645	825	653	541	550	573	761	1 341	524
Roční odtok ²⁾	15 157	18 209	18 254	18 603	13 944	14 460	14 953	16 184	24 106	11 900
Zdroje povrchových vod ³⁾	4 247	5 840	7 086	6 200	4 825	4 875	4 789	6 600	6 506	3 758
Využitelné zdroje podzemních vod	1 140	1 400	1 380	1 430	1 330	1 390	1 204	1 440	1 625	1 195 ⁴⁾

Pramen: ČHMÚ

¹⁾ Roční přítok na území ČR z okolních států

²⁾ Roční odtok z území ČR

³⁾ Určuje se jako průtok v hlavních povodích s 95 % zabezpečeností

⁴⁾ Jedná se o kvalifikovaný odhad, upřesnění je reálné až v II. pololetí 2004

jen s přechodnými vzestupy v březnu. Na konci období se udržely průměrné až nadprůměrné vodnosti jen v povodí Orlice, Jizery, Otavy, Berounky, dolní Vltavy a Labe, v povodí Odry a Moravy byly již průtoky podprůměrné.

Ve druhém čtvrtletí pokračoval poklesový trend. Většina toků měla průto-

ky již na úrovni 45 až 82 % Q_{ma} . Zcela zřetelný trend směřující k hydrologickému suchu se projevil v měsíci červnu, kdy měsíční průměrné průtoky dosáhly jen 40 až 60 % Q_{ma} .

Ve třetím čtvrtletí pokračoval poklesový trend bez větších výkyvů až do poloviny září, kdy se začal jen zvolna za-



Vodní dílo Římov - povodí Vltavy

stavovat. K největšímu relativnímu zhoršení situace došlo v rámci tohoto období v povodí Orlice, kde nastal pokles ze 49 % na 24 % Q_{ma} a Sázavy ze 79 % na 24 % Q_{ma} . Průměrné měsíční průtoky činily na konci období většinou 20 % až 45 % Q_{ma} , v povodí Lužnice jen 12 % Q_{ma} a Bečvy 17 % Q_{ma} .

Na začátku čtvrtého čtvrtletí měl ještě značný počet toků velmi nízké vodnosti. Významné srážky z 6. a 8. října (na jihu Čech, v Krkonoších a Beskydech) vyvolaly vzestupy hladin ojediněle až na povodňové stavy. Průměrné měsíční průtoky se pohybovaly v listopadu i prosinci mezi 40 až 60 % Q_{ma} .

Regionálně byl velmi postiženou oblastí jih Čech (v užším smyslu povodí Otavy a Lužnice) a oblast severovýchodu republiky (extrémně povodí Orlice, Stěnavy a horní Moravy). V povodí Otavy byly ve třech profilech vlastního toku (Sušici, Katovicích, Písku) a na Skalici zaznamenány nejnížší průtoky

za dobu pozorování. Z hlediska pravděpodobnosti opakování byl význam sucha v těchto oblastech hodnocen jako 50-ti leté sucho. Jen poněkud méně vážná byla situace v povodí Lužnice a Studené Vltavy. Extrémnost jevu zde byla hodnocena jako 25-ti leté sucho. Nejnížší stavy za dobu pozorování byly dosaženy i v povodí horní Moravy. V povodí Desné byl zaznamenán druhý nejnížší stav, v povodí horní Odry v Odrách byly dosaženy v polovině srpna obdobné hodnoty jako v letech 1951, 1952, 1962 a 1973. Rovněž v Krnově na Opavici byl zaznamenán druhý nejnížší stav (sušší byl pouze rok 1994). Pravděpodobnost opakování sucha u ostatních toků, zejména na severozápadě a jihovýchodě republiky nepřekročila obvykle 2 až 10 let.

Hydrologické sucho roku 2003 lze hodnotit jako celoplošnou záležitost. Extrémně malé průtoky měly toky v jižních a východních Čechách a dále

i malé toky na západě území. Podobně byly postiženy i toky na severní Moravě pramenící v oblasti Jeseníků.

Při hodnocení množství podzemních vod se vycházelo z údajů naměřených v objektech pozorovací sítě podzemních vod a zejména v objektech hlásné sítě, v níž je 110 pramenů a 165 vrtů. Rok 2003 se vyznačoval nízkými stavy hladin podzemní vody a v některých částech republiky i jejím nedostatkem, přestože na počátku roku byla situace poměrně příznivá.

Nadprůměrné srážky v druhé polovině roku 2002 doplnily množství podzemních vod na většině území nad dlouhodobé průměry a zejména v poréčních zónách byl výchozí stav zásob podzemních vod výrazně vyšší. Téměř ve všech pozorovaných objektech byly v listopadu 2002 naměřeny hodnoty přesahující dlouhodobé průměry. Po nevýznamném poklesu v prosinci vystoupily v lednu hladiny ve většině vrtů v poréčních zónách na úroveň, která byla nejvyšší v roce 2003 a obdobně se chovaly i vydatnosti pramenů.

Následující pokles vydatností pramenů a hladin podzemní vody už měl trvalejší charakter. Byl přerušen pouze krátkodobě a většinou nepříliš výrazně březnovým táním sněhu. Místy nadprůměrné srážkové úhrny v květnu měly na množství podzemních vod většinou jen malý a navíc pouze lokální vliv, protože vegetace v té době už omezovala jejich vsakování. Proto květnové srážky celkový poklesový trend nezměnily, ale jenom zpomalily.

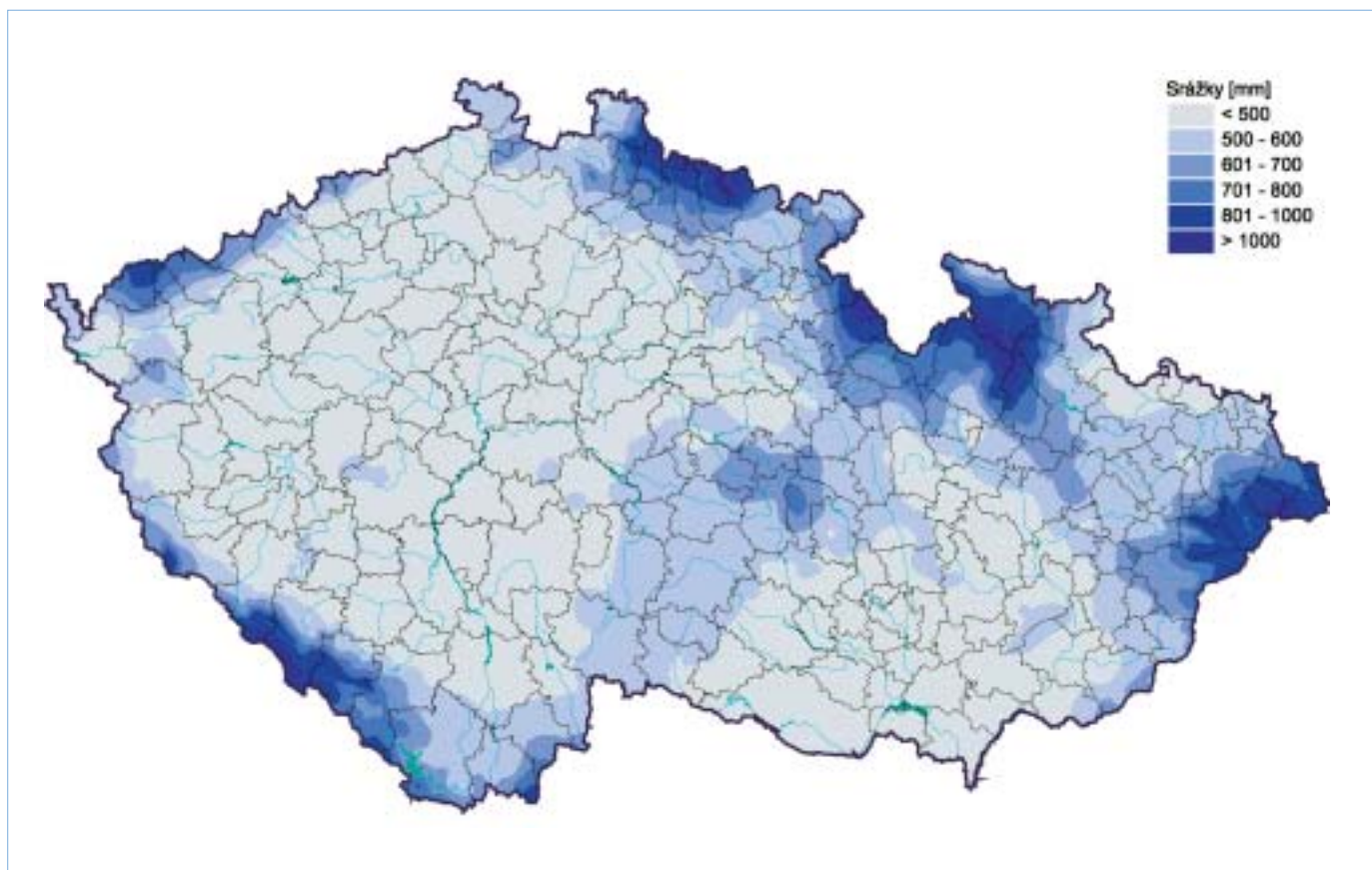
V květnu, případně v červnu, se hladiny podzemní vody a vydatnosti pramenů dostaly pod úroveň dlouhodobých průměrů a pokles stále pokračoval. Na Moravě tento stav trval až do září, v Čechách na většině území do října až listopadu. Na území Moravy se v říjnu 2003 situace mírně zlepšila. V dalších měsících vydatnosti pramenů na celém území republiky spíše stagnovaly a bez větších výkyvů byly i hladiny vrtů v povodí Odry. Mírný vzestup hladin byl zaznamenán v povodí Moravy a Dyje; v Čechách došlo k nepatrnému zlepšení až v prosinci.

Dotace podzemních vod byla v průběhu roku nedostatečná a navíc se projeví rozdíly v různých oblastech, což je způsobeno rozdílnými vlastnostmi hydrogeologických struktur a tím i odlišným výchozím stavem. Vliv mělo



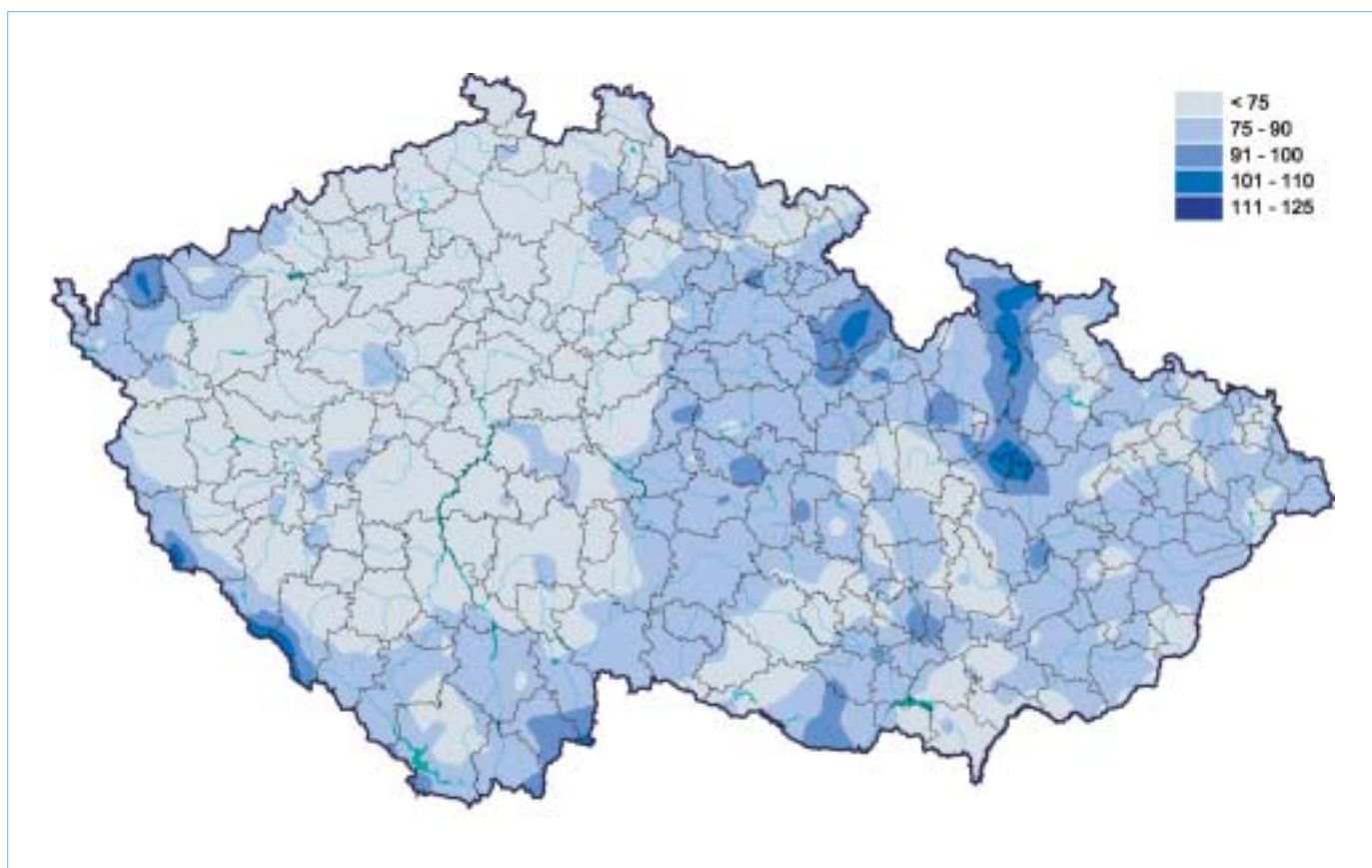
Vodní dílo Kamenička - povodí Ohře

Obrázek 1.1.1 Úhrn srážek na území ČR v roce 2003 v milimetrech



Pramen: ČHMÚ

Obrázek 1.1.2 Úhrn srážek na území ČR v roce 2003 v % normálu 1961-1990



Pramen: ČHMÚ



i nestejně rozdělení srážek ve třech plošně odlišných oblastech: jižních a jihozápadních Čechách, severních a severovýchodních Čechách a Moravě s výjimkou poříční zóny v povodí Dyje.

Výchozí stav zásob podzemních vod v poříčních zónách byl výrazně vyšší než v ploše mimo tyto zóny, zároveň však zásoby v těchto zónách klesaly rychleji. Zmenšování zásob podzemních vod se projevilo nejvýrazněji v jižních a jihozápadních Čechách. Rozdíl byl rovněž mezi režimem hladin podzemních vod a vydatností pramenů. V pánevních

strukturách, jako je Česká křídová pánev a jihočeská pánev (Třeboňská a Budějovická), zásoby poklesly pod dlouhodobé průměry až v červenci nebo srpnu, následující mírný pokles též nepředstavoval výraznou změnu. Naopak v územích s mělkými puklinovými oběhy se zásoby podzemních vod vyprazdňovaly daleko rychleji, což se projevilo rychlejším poklesem hladin ve vrtech i zmenšováním vydatností pramenů.

Období s nedostatkem dotace podzemních vod v roce 2003 následovalo po období, kdy hladiny podzemních vod a vydatností pramenů, jako projev

velikosti zásob, byly vyšší či významně vyšší než dlouhodobý průměr. Významnější projevy nedostatku podzemních vod byly dány převážně lokálními podmínkami. V ročním průměru, ani hladiny ve vrtech, ani vydatnosti pramenů nepoklesly pod úroveň roků 1990 až 1993. Proto nelze, z hlediska podzemních vod, období roku 2003 považovat za extrémně suché.

1.2 Jakost povrchových vod

Celkově je možno konstatovat, že v dlouhodobém kontextu se jakost vody v tocích významně zlepšila, což platí i pro vývoj v průběhu roku 2003.

Pro hodnocení znečištění byla použita klasifikace jakosti povrchových vod podle ČSN 75 7221, údaje jsou převzaty ze státní sítě sledování jakosti povrchových vod, provozované Českým hydrometeorologickým ústavem (dále jen „CHMÚ“). Údaje za dvouletí 1991 - 1992 a 2002 - 2003 byly vyhodnoceny pomocí základní klasifikace, to znamená společným vyhodnocením šesti ukazatelů - BSK₅, CHSK_{Cr}, N-NH₄, N-NO₃, P_{celk} a saprobního indexu makrozoobentosu.

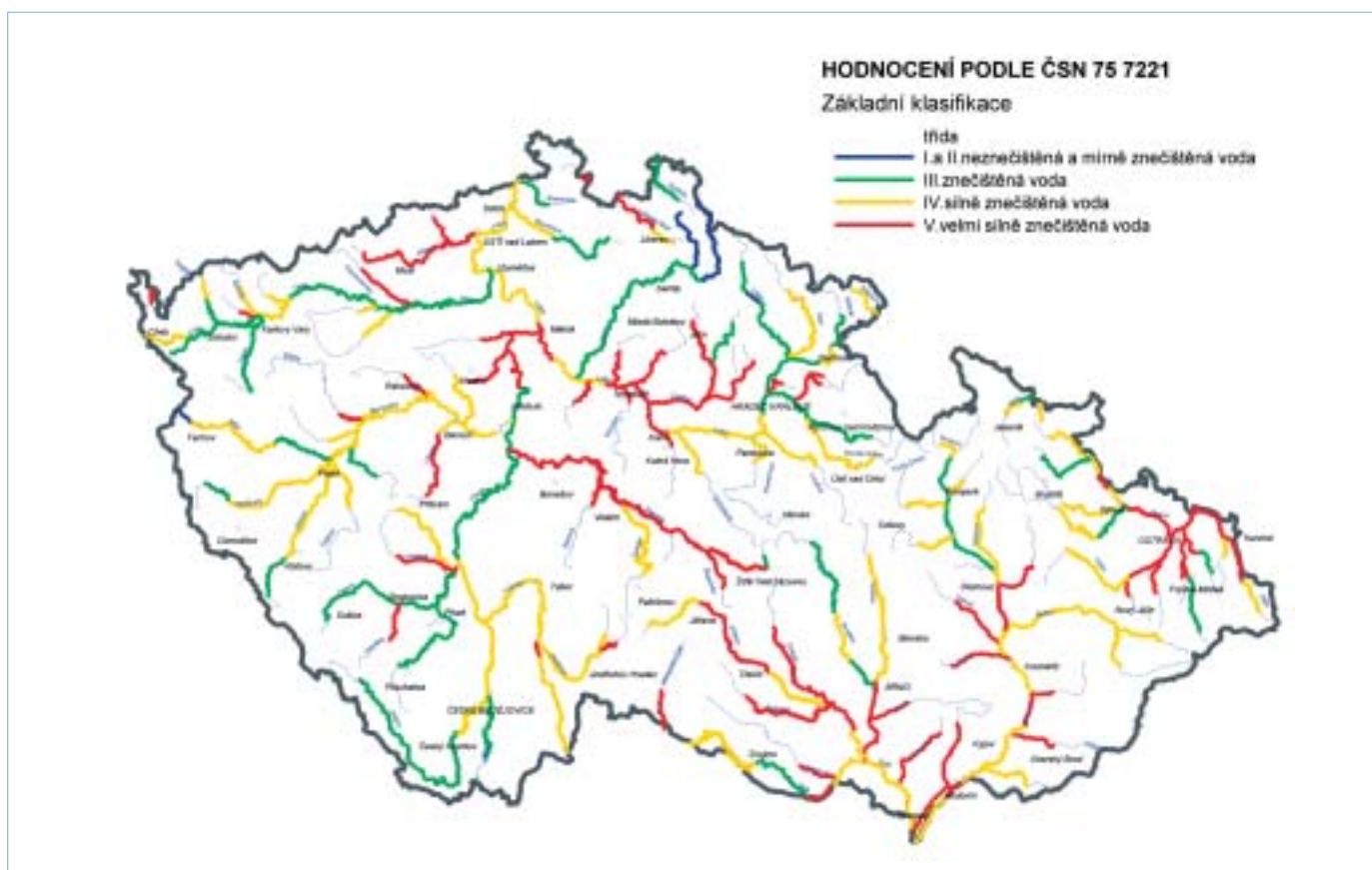
Podíl počtu sledovaných profilů na tocích, ve kterých byly zjištěny nepříznivé třídy jakosti vody V. a IV. výrazně poklesl.

Od roku 1991 došlo k eliminaci V. třídy jakosti vod (velmi silně znečištěná voda) jak na hlavních tocích (Labe, Vltava, Morava a Odra), tak i na většině jejich významných přítoků. Ve dvouletí 2002 - 2003 uvedené hlavní toky již většinou dosahují III. třídy, kromě Odry pod Jičínkou, úseku Vltavy pod Prahou a Moravy před státní hranicí. V menších tocích došlo k přechodu jakosti vody z V. třídy do IV. třídy (Cidlina, Chomutovka, Lužická Nisa, Lomnice, Litavka, Rokytá, Oslava, Valová a další), případně i do III. třídy (úseky Sázavy, úseky Olše, Střela, Volyně, Šlapanka, Klejnarka, Ostravice a další).

Dlouhodobé zlepšení jakosti vody bylo způsobeno především výstavbou nebo intenzifikací rozhodujících čistíren odpadních vod, zrušením nebo omezením výroby řady průmyslových podniků i snížením používání hnojiv v zemědělské výrobě.

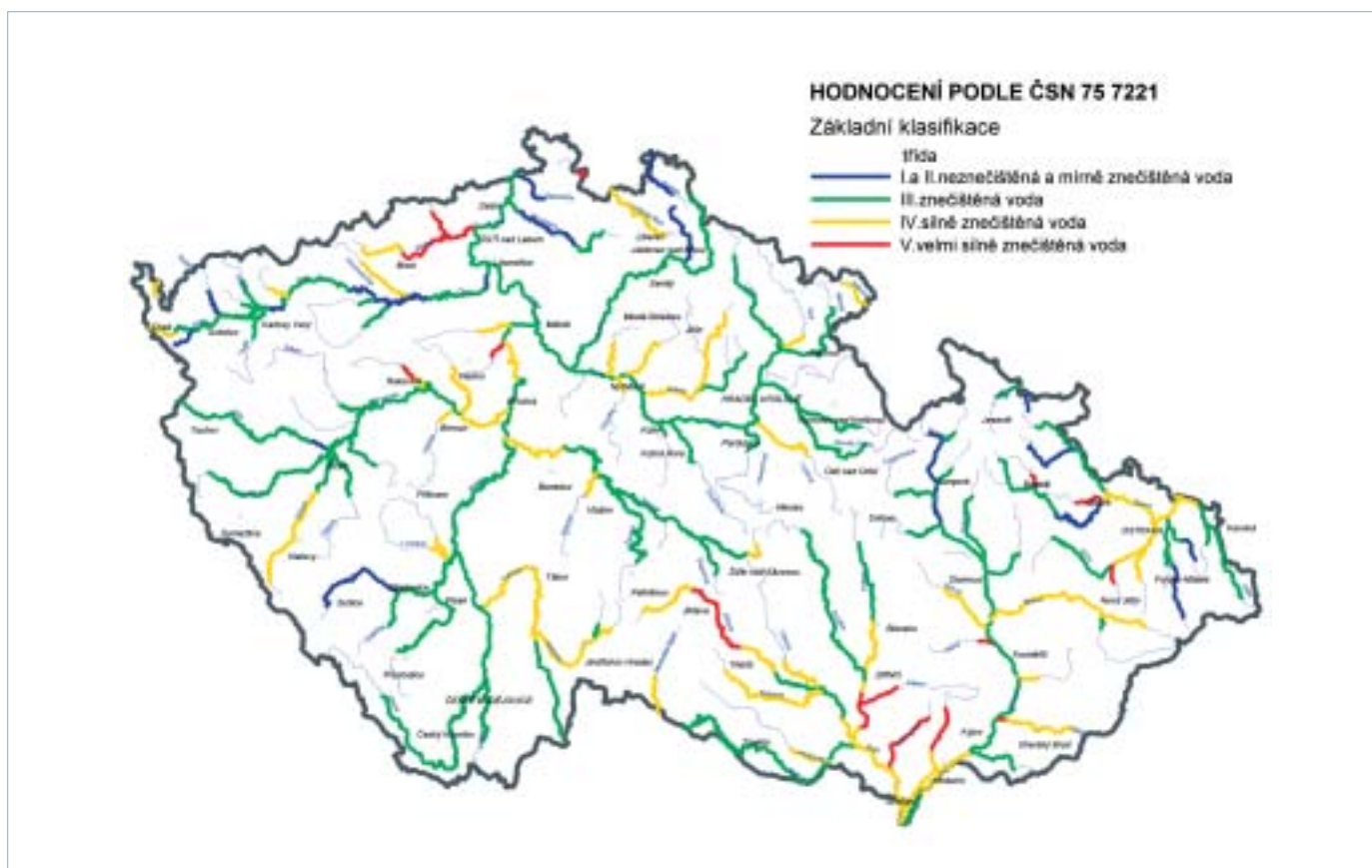
Přes dosažené zlepšení však nelze považovat současný stav za vyhovující;

Obrázek 1.2.1 Jakost vody v tocích ČR v letech 1991 - 1992



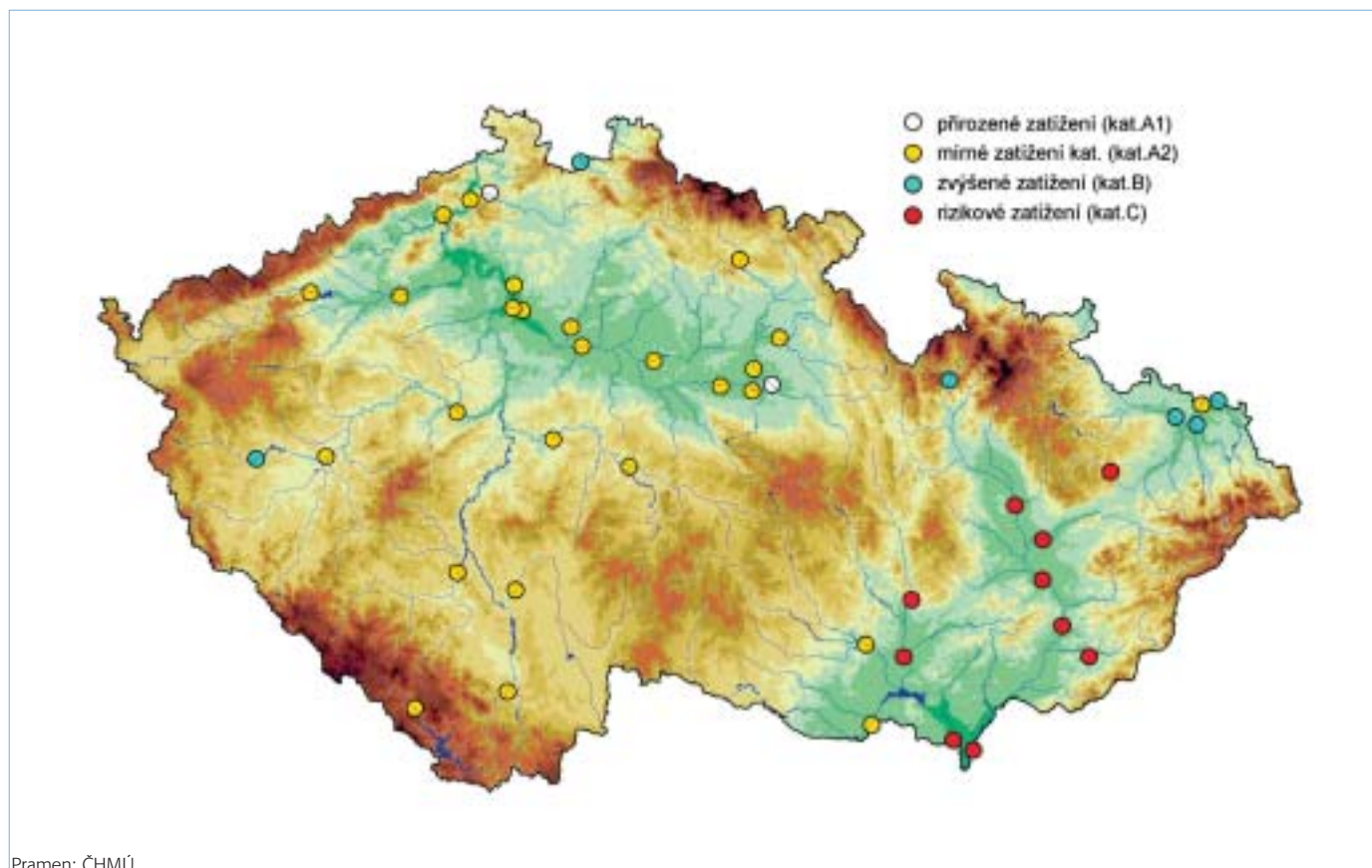
Pramen: VÚV T.G.M. z podkladů ČHMÚ

Obrázek 1.2.2 Jakost vody v tocích ČR v letech 2002 - 2003



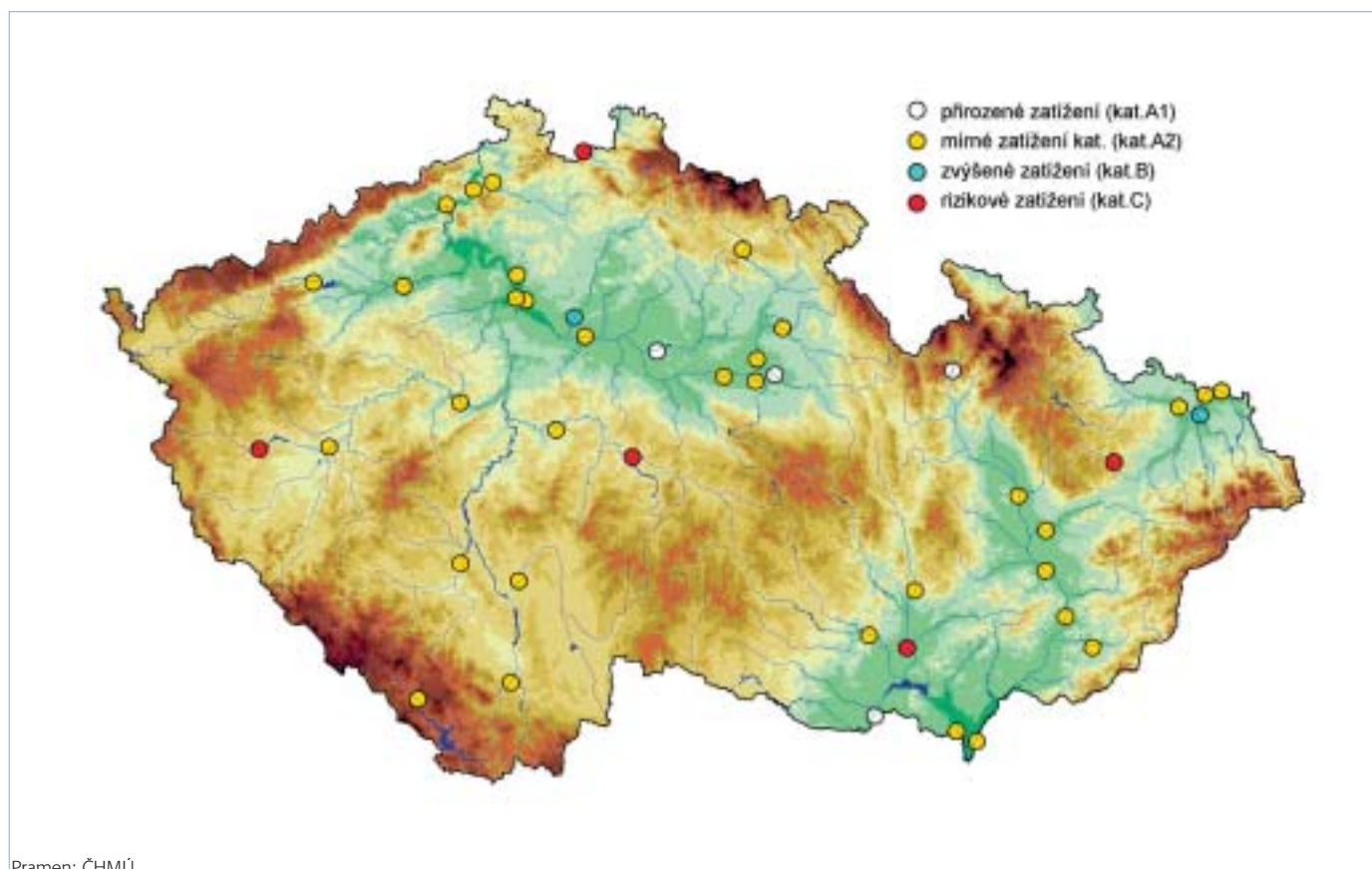
Pramen: VÚV T.G.M. z podkladů ČHMÚ

Obrázek 1.2.3 Zatížení plavenin niklem v roce 2003



Pramen: ČHMÚ

Obrázek 1.2.4 Zatížení plavenin olovem v roce 2003



Pramen: ČHMÚ

problematické jsou hlavně úseky vodních toků s menší vodností a vysokou kumulací zdrojů znečištění. Nejhorší jakost vody byla zaznamenána v Bílině; tento málo vodný tok ovlivňovaly hlavně průmyslové zdroje Chemopetrol, a.s., Litvínov a Spolek pro chemickou a hutní výrobu, a.s., Ústí nad Labem (dále jen „Spolchemie“). V příštím období lze v Bílině v úseku před ústím do Labe očekávat zlepšení jakosti vody, protože ve 4. čtvrtletí 2002 byly odpadní vody ze Spolchemie připojeny na městskou čistírnu odpadních vod (dále jen „ČOV“) v Ústí nad Labem. Další vodní toky, ve kterých byla dosud identifikována velmi silně znečištěná voda jsou: Rakovnický potok, Zákolanský potok (přítok Vltavy pod Prahou), Bystřice (přítok Bíliny), Jičínka, Mandava, Černý potok (Karlovec), Hvozdnice, Haná, Olšava, Litava, Svatka (úsek pod Brnem), Jihlava (horní úsek), Kyjovka a Trkmanka. Těmto tokům a jejich povodím je třeba dále věnovat mimořádnou pozornost. U některých znečištěných toků, jako je například Mandava, která několikrát kříží státní hranice se Spolkovou republikou Německo (dále jen „SRN“), je třeba v souladu s předpisy Evropské unie (dále jen „EU“) prohloubit přeshraniční spolupráci jak v oblasti plánování, tak realizace opatření na ochranu vod.

Ve snaze o dosažení dobrého ekologického stavu povrchových vod dochází v současné době ke zpřísnění cílových požadavků na chemický stav (jakost povrchových vod). Tomuto společnému evropskému cíli - dosažení dobrého ekologického stavu - je nutné přizpůsobit jak způsob hodnocení stavu, tak komplexní ochranná opatření.

Mikrobiální znečištění toků je významným faktorem zejména při úpravě povrchové vody na vodu pitnou a při užívání povrchových vod ke koupání osob. Vyhodnocení relevantních ukazatelů v profilech státní sítě ukazuje, že mikrobiální znečištění toků v České republice je vysoké; pochází především z komunálních zdrojů znečištění. Vodní toky (kromě nádrží) se ve velké většině nepovažují za vhodné pro koupání.

Ministerstvo zdravotnictví (dále jen „MŽD“) ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí (dále jen „MŽP“) vydalo vyhlášku č. 159/2003 Sb., kte-



Vodní dílo Sance - povodí Odry

rou se stanoví povrchové vody využívané ke koupání osob; většinou se jedná o lokality na vodních nádržích a rekreačních rybnících. Pokud povrchové vody v těchto lokalitách nebudou odpovídat požadavkům na jakost vody ke koupání, budou přijata příslušná opatření ke zlepšení a zabezpečí se tok informací o těchto lokalitách pro systém veřejné správy.

Jakostních cílů pro koncentrace vybraných nebezpečných látek v povrchových vodách, které vyplývají ze Směrnic rady Evropské unie o nebezpečných látkách bylo v našich tocích v roce 2003 dosaženo.

Nyní je nutné nalézt další reálné cílové hodnoty, kterých je potřeba dosáhnout v povrchových tocích a tím i přiměřená kritéria pro hodnocení chemického stavu povrchových vod. Česká republika (dále jen „ČR“) zajišťuje postupnou regulaci znečištění povrchových vod emisními standardy a kritérii pro povrchové vody - imisními standardy ustanovenými v nařízení vlády č. 61/2003 Sb.

Znečištění toků nebezpečnými látkami nabývá na významu s tím, jak je postupně zjišťována jejich nebezpečnost a jak jsou identifikovány kontaminované lokality.

Znečištění charakterizované souhrnným ukazatelem adsorbovatelné organické halogeny (dále jen „AOX“), které zahrnuje především těkavější chlorované látky, je typické pro průmyslové aglomerace, je nejvyšší v Bílině při ústí do Labe, Olši a Ostravici.

Z dalších toků znečištěných těmito látkami je třeba jmenovat Divokou Orlici kontaminovanou trichlorethenem (kontaminace z místního průmyslu).

Koncentrace hexachlorbenzenu v Bílině v profilu Ústí nad Labem v průměru za rok 2002 přesahovala jakostní cíl EU (30 ng.l⁻¹), v roce 2003 se snížila v důsledku připojení kanalizace Spolchemie na ČOV v Ústí nad Labem.

Polychlorované bifenylly (dále jen „PCB“) a dichlordifenyiltrichlorethan (dále jen „DDT“) pocházejí z dřívějších zátěží životního prostředí. PCB jsou problémem Labe pod Pardubicemi, ale podle dřívějších identifikací i Olšavy (Uherský Brod) a Moravy. Kontaminace DDT v ústí Bíliny do Labe je způsobena znečištěnými zeminami v areálu Spolchemie v Ústí nad Labem.

Znečištění polyaromatickými uhlovodíky (dále jen „PAU“), z nichž lze za nejdůležitější považovat fluoranthen a benzo(a)pyren, pochází z těžby uhlí, koksá-

renského průmyslu a některých výrob, jako je např. impregnace dřeva kreosotovým olejem (pražce, sloupy). Nejzávažnější zatížení těmito látkami bylo zjištěno v Úhlavě a Jizeře (vodárenské odběry) a v Odře před státními hranicemi.

Obsah rtuti v Bílině, který byl v minulosti v dolním úseku zcela nevyhovující, se v posledních letech realizací opatření ve Spolchemii, podstatně snížil - od roku 1991 až o dva řády; v roce 2003 dosáhl uspokojivých hodnot. Zvýšené koncentrace kadmia byly zjištěny na Ostravsku v Olši a v Odře; pocházejí především z průmyslových emisí ostravské aglomerace. V Litavce znečištění kadmíem pochází jak ze starých zátěží a důlních vod, tak z kovohutí. Zvýšené koncentrace olova byly zjištěny ve Svatavě v Sokolově, Litavce (kovohutě, staré zátěže, důlní vody), Nise pod Jabloncem nad Nisou (v důsledku emisí z průmyslu), kde je také zvýšená koncentrace niklu, mědi, zinku. Nejvyšší koncentrace arsenu je u nás ve vodních tocích v okolí Sokolova - v Bystřici v Ostrově nad Ohří a v Chodovském potoce (Sokolovská uhelná a.s.).

Radioaktivní látky byly v roce 2003 sledovány v 81 profilech státní sítě v ukazatelích celková objemová aktivita alfa, celková objemová aktivita beta po korekci ⁴⁰K, objemová aktivita radia 226 a koncentrace přírodního uranu.

Ve vybraných profilech v návaznosti na kontrolu vlivu jaderných zařízení byla sledována objemová aktivita tritia. V rámci rozšíření státní sítě byly v roce 2003 ve 44 profilech sledovány hmotnostní aktivity radionuklidů v plaveninách a říčních dnových sedimentech. Z výsledků sledování vyplývá, že přetrvávají vlivy dřívější těžby uranových rud v profilech pod výpustmi důlních vod a v úsecích toků ovlivněných průsaky z odvalů hlušiny a odkališť. Ve sledovaných profilech byly zjištěny zejména vyšší koncentrace uranu. Při hodnocení změn obsahu radioaktivních látek v povrchových vodách za období 1990 - 2003 je možné konstatovat, že v průběhu tohoto období došlo k výraznému zlepšení jakosti vody a dalších složek vodního prostředí, zejména v povodí Ploučnice a v závěru hodnoceného období i v povodí Mže, Litávky a v Loučce.



Vodní dílo Skalka - povodí Ohře



Vodní dílo Mostišť - povodí Moravy

V řadě vodních nádrží docházelo v roce 2003 k eutrofizaci (způsobené zvýšeným obsahem minerálních živin, především sloučenin fosforu a též i dusíku ve vodách).

Větší problémy s jakostí vody ve vodních nádržích se vyskytly v letním období ve vodárenských nádržích Lučina, Vrchlice, Hamry, Křižanovice, Souš, Stanovice, Znojmo, Opatovice, Mostišť, Nová Říše, Fryšták, Bojkovice a Boskovice a v nevodárenských nádržích: Seč, Harcov, Labská, Rozkoš, Mšeno, Pařížov, Les Království, Lipno, Orlík, Hracholusky, České Údolí, Všechlapy, Újezd, Skalka, Nechranice, Březová, Stráž pod Ralskem, Jevišovice, Luhačovice, Vranov, Nové Mlýny I, II, III a Letovice. U odběrů povrchové vody pro úpravu na vodu pitnou nebo u odběrů pro technologické účely z některých nádrží (jako např. Lipno, Římov a Karhov) bylo zaznamenáno zvýšené znečištění huminovými látkami, které však nezpůsobilo vážnější problémy s užitelností vody. Při celkovém hodnocení lze konstatovat, že zhoršená kvalita vody v roce 2003 byla dostatečně provozně zvládnuta; nedošlo k omezení dodávky vody pro obyvatelstvo, pouze se výrazněji omezila vodní rekreace (např. na nádržích Seč, Mše-

no, Nechranice, Skalka). Již několik let uskutečňované letecké vápnění mělo pozitivní vliv na vývoj jakosti vody v nádrži Souš.

Monitoring povrchových vod Zemědělské vodohospodářské správy se uskutečňuje na celém území České republiky již od roku 1993; v roce 2003 byl provozován v rámci monitorovacích sítí pěti monitorovacích programů.

Profily na drobných vodních tocích byly sledovány v monitoringu pro státní síť jakosti vody (ČHMÚ) a monitoringu významných bodových zdrojů znečištění. Vybrané profily sledovaných nádrží byly sledovány v programu monitoring malých vodních nádrží. Pro potřeby směrnice Rady 91/676/EHS z 12. prosince 1991, o ochraně vod před znečišťováním dusičnany ze zemědělských zdrojů, byl prováděn monitoring dusičnanů. Rovněž byl v roce 2003 provozován hydrobiologický monitoring. Oproti roku 2002 nebyl v roce 2003 realizován monitoring chemického stavu sedimentů. Monitorovací síť Zemědělské vodohospodářské správy (dále jen „ZVHS“) v roce 2003 zahrnovala 318 drobných vodních toků a 76 malých vodních nádrží. Vzor-

ky u drobných vodních toků byly odebírány v měsíční frekvenci po celý rok, u malých vodních nádrží pouze v období duben až září 2003. Financování všech monitorovacích programů zabezpečovalo Ministerstvo zemědělství (dále jen „MZe“).

Drobné vodní toky monitorované ZVHS byly ve vybraných profilech postiženy zejména komunálním znečištěním. Míra zemědělského plošného znečištění se oproti roku 2002 významně snížila.

Z pohledu normy ČSN 75 7221 dopadly u vodních toků nejhůře hodnoty u ukazatele fosforečnanový a celkový fosfor a u ukazatelů charakterizujících míru fekálního znečištění a míru znečištění způsobeného hnojivy, pracími a čisticími prostředky. U ukazatele celkový fosfor překročilo minimálně jednou limitní hodnoty spodní hranice V. třídy 52,5 % rozborů; nejhorší výsledky vykazuje oblast povodí Moravy. Bakteriální znečištění enterokoky bylo vyšší zejména v oblasti povodí Vltavy. V této oblasti bylo rovněž zaznamenáno významné znečištění charakterizované sumárními ukazateli kyslíkového režimu. Výrazně se na znečištění povrchové vody též podílel amoniakální dusík. Výskyt vyšších koncentrací těžkých kovů byl zaznamenán zejména



Koryto Labe u Špindlerova Mlýna - povodí Labe

u kadmia, a to v oblasti povodí Labe. V oblasti povodí Vltavy byly zjištěny zvýšené hodnoty arsenu. Ukazatele obsahu organických látek PCB a PAU se pohybovaly pouze v rozmezí I. - IV. třídy jakosti. Celorepublikově lze označit za nejhorší stav ukazatel fosforečnanový fosfor s 10,36 % hodnot spadajících do V. třídy.

V rámci hodnocení dle nařízení vlády č. 61/2003 Sb. byly zaznamenány nejhorší výsledky v oblasti povodí Moravy, a to u ukazatele celkový fosfor (mezni hodno-

tu překročilo 85,4 % odebraných vzorků) a ukazatele amoniakální dusík (61,4 % vzorků). Srovnáním získaných výsledků za období 2000 - 2003 bylo zaznamenáno zlepšení kvality drobných vodních toků způsobené eliminací u ukazatelů kadmiu, niklu, veškerý chrom, PCB a chlorofyl. V porovnání s rokem 2002 se zlepšil stav drobných vodních toků v parametrech chemická spotřeba kyslíku (dále jen „CHSK“), dusičnanový dusík, arsen a PAU. Negativní trend byl zjištěn u parametru fosforečnanový fosfor.

Zatížení sedimentů a plavenin je hodnoceno na základě porovnání obsahů, příp. jejich charakteristických ročních hodnot s limity metodického pokynu odboru pro ekologické škody Ministerstva životního prostředí - kritéria znečištění zemín a podzemní vody z roku 1996.

Překročení limitní hodnoty kategorie B tohoto normativu se již posuzuje jako znečištění, které může mít negativní vliv na zdraví člověka a jednotlivé složky životního prostředí. V požadavcích směrnic 76/464/EHS a 2000/60/ES se uvádí, že obsahy nebezpečných látek v pevných matricích (plaveninách a sedimentech) nesmí v časové řadě vykazovat rostoucí trend. V roce 2003 byl oproti roku 2002 zaznamenán na řadě toků, a to zejména v průmyslově dotčených regionech, mírný pokles antropogenního znečištění pevných matic.

Ve srovnání s rokem 2002 je možno konstatovat, že i v sedimentech došlo ke zlepšení v procentuálním zastoupení případů s překročením limitu B i C. V plaveninách byl zaznamenán nižší počet případů s překročením limitu rizikového znečištění pouze u rtuti, olova a benzo(a)pyrenu a naopak k mírnému zhoršení došlo v obsazích arsenu, kadmia a látek ze skupiny PAU (benzo(b)fluoranthenu, benzo(a)antracenu) a chlorfenolů.

V roce 2003 pokračovalo sledování kontaminace biomasy škodlivými látkami ve státní síti, kterou provozuje Český hydrometeorologický ústav na 17 vybraných závěrových profilech hlavních řek České republiky.

V rámci akumulčního biomonitoringu byly z bentických organismů analyzovány indikátorové druhy *Asellus aquaticus*, *Eerpobdella octoculata* a chrostíci rodu *Hydropsyche*. Na rozdíl od předchozích let nebyly prováděny analýzy drobných měkkýšů (*Sphaerium corneum* a *Bithynia tentaculata*), kde po 4 letech monitorování byly nacházeny hodnoty sledovaných látek velmi často pod mezí stanovitelnosti, případně velmi nízké koncentrace. Z ryb byl analyzován jelec tloušť. V organismech byly analyzovány těžké kovy (olovo, kadmium, rtuť a arsen), ze specifických organických látek indikátorové kongenery PCB (PCB-28, PCB-52, PCB-101, PCB-138, PCB-153 a PCB-180) a sledování chlorovaných pesticidů (p,p izomery DDT, DDD a DDE).

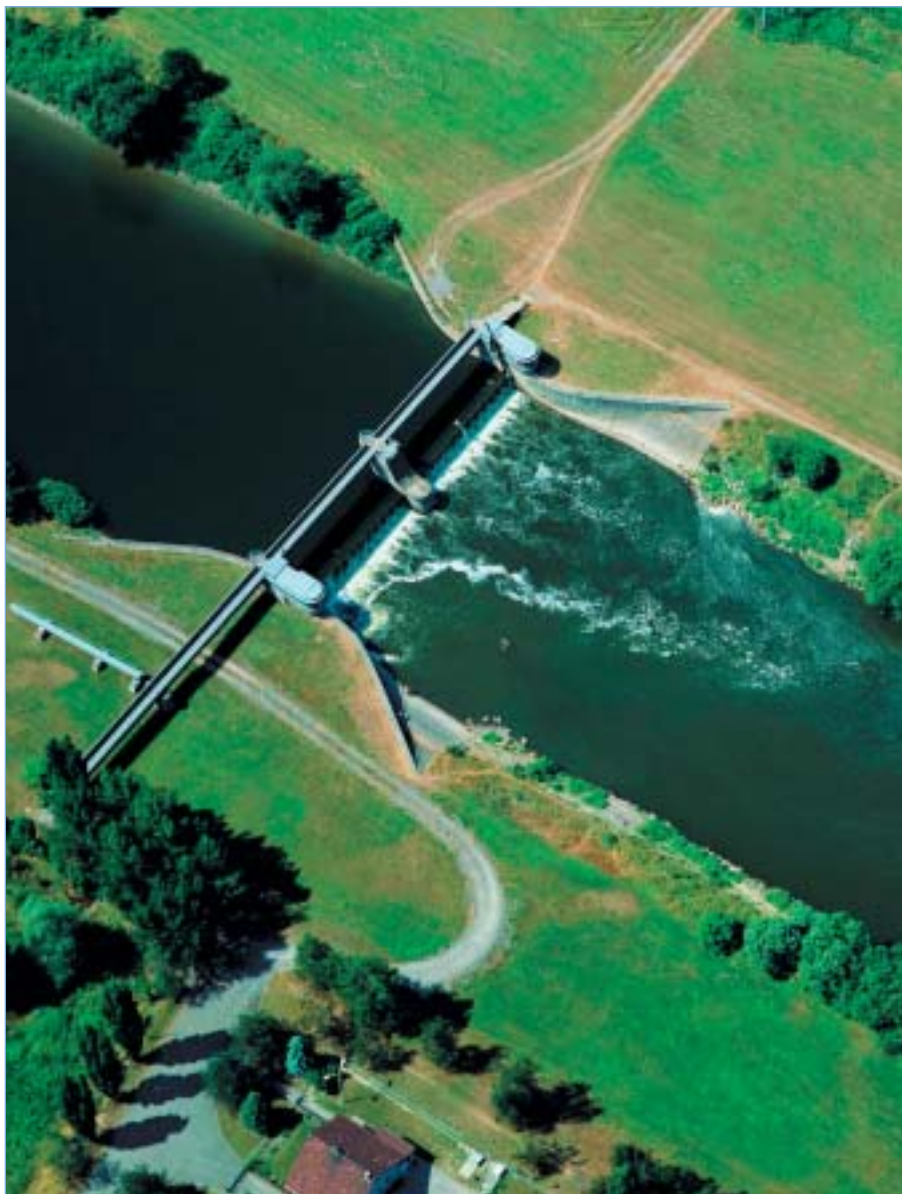
1.3 Jakost podzemních vod

V oblasti jakosti podzemních vod došlo v roce 2003 ve srovnání s rokem 2002 k mírnému zlepšení nejen v mělkých vrtech, ale projevilo se výrazné zlepšení ve skupině objektů hlubokých vrtů a pramenů.

V roce 2003 se ve státní monitorovací síti jakosti podzemních vod pozorovalo 463 objektů, které tvoří 137 pramenů (sledování pramenů dokumentuje přirozené odvodňování podzemních vod zejména v oblasti krystalinika a místní odvodnění křídových struktur), 148 mělkých vrtů (tyto objekty jsou soustředěné převážně v aluviích řek Labe, Orlice, Jizery, Ohře, Dyje, Moravy, Bečvy, Odry a Opavy - tyto podzemní vody jsou snadno zranitelné, s vysokým koeficientem filtrace a s rychlým postupem znečištění) a 178 hlubokých vrtů (objekty jsou soustředěny především v oblastech České křídové pánve, Českobudějovické a Třeboňské pánve a monitorují hlubinný oběh podzemní vody - přímá zranitelnost těchto vod není příliš velká, neboť kontaminace se zde projevuje až po delším časovém intervalu). Stanovovaných bylo celkem 120 ukazatelů s četností dvakrát za rok v obdobích jaro a podzim. Analýza specifických nebezpečných látek byla provedena jenom u jarního odběru vzorků.

Hodnocení výsledků jakosti podzemních vod za rok 2003 se vzhledem k požadavkům Rámcové směrnice 2000/60/ES orientuje zejména na nebezpečné látky. V ČHMÚ bylo provedeno srovnání naměřených hodnot ukazatelů jakosti podzemních vod s hodnotami mezi stanovitelnosti, hodnotami kritérií A, B a C podle metodického pokynu MŽP z roku 1996 a limity pro pitnou vodu dle vyhlášky MZd č. 376/2000 Sb., kterou se stanoví požadavky na pitnou vodu a rozsah a četnost její kontroly (pro ukazatele, které nemají stanoven limit v této vyhlášce, byl použit limit stanovený normou ČSN 75 7111 Pitná voda).

Z hlediska srovnání jakostních ukazatelů oproti roku 2002 je možno konstatovat, že v mělkých vrtech došlo ke zlepšení v procentuálním zastoupení objektů s překročením limitů B nebo C (podle metodického pokynu MŽP z 15.9.1996 část 2 - Kriteria znečištění zemin a podzemní vody). Výrazné



Jez Lhotka - povodí Odry

Tabulka 1.3.1 Přehled počtů objektů s překročením normativů B, C min. v jednom ukazateli za rok 2003

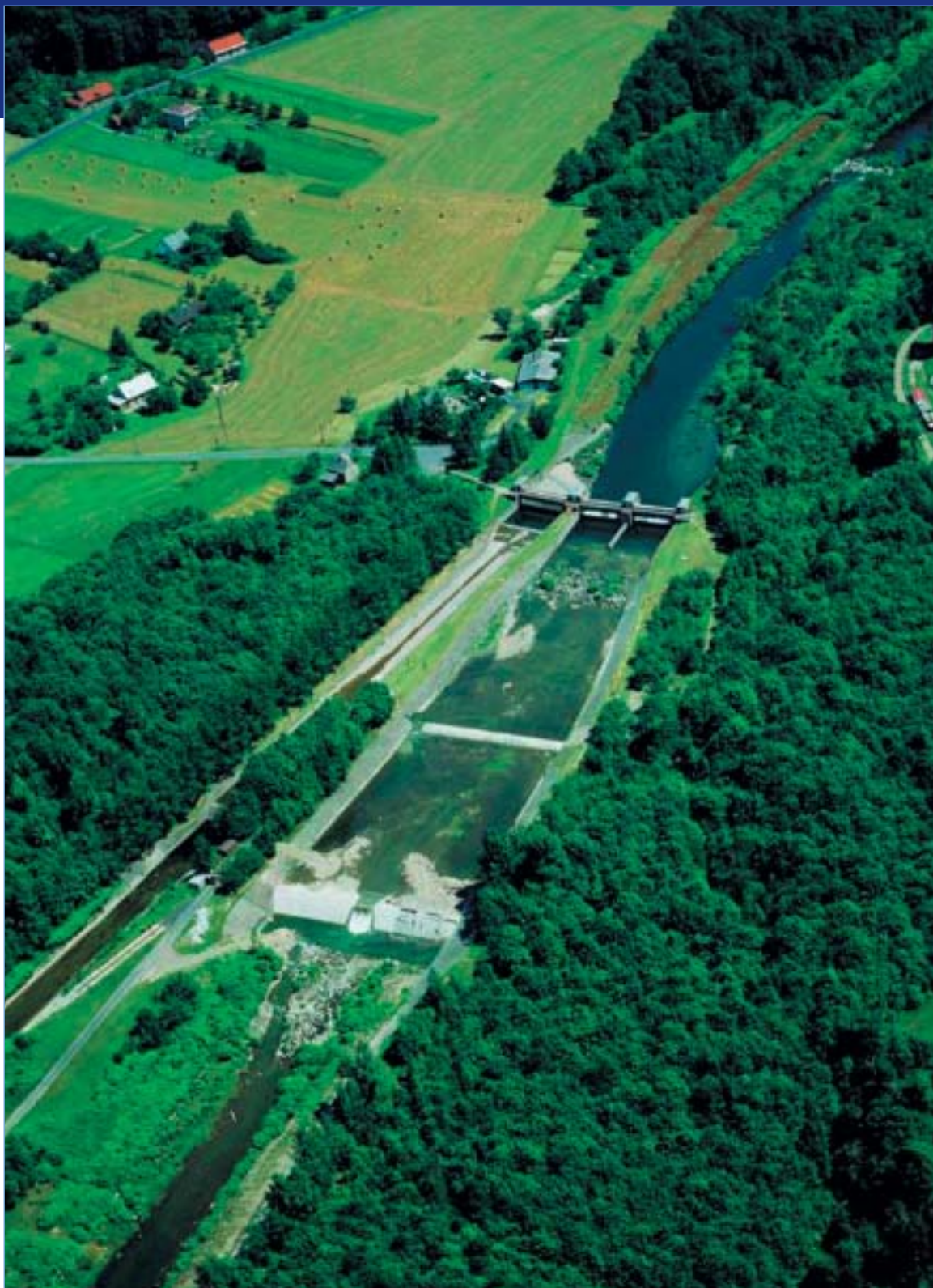
Objekty	Počet objektů	Počet objektů s překročením B nebo C	% objektů s překročením B nebo C
Mělké vrtý	148	63	42,6 (39,0 v r. 2002)
Hluboké vrtý a prameny	315	59	18,7 (16,8 v r. 2002)
Veškeré objekty	463	122	26,3 (23,9 v r. 2002)

Pramen: ZVHS

zlepšení nastalo ve skupině objektů hlubokých vrtů a pramenů.

Z hlediska srovnání jakostních ukazatelů podzemních vod s požadavky pro pitnou vodu byly nejčastěji v nadlimitních hodnotách zjištěny ukazatele dusičnany (13,6 % nadlimitních vzorků), chemická spotřeba kyslíku manganistanem (12,2 % nadlimitních vzorků), amonné ionty (11,7 % nadlimitních vzorků), sírany (8,8 % nadli-

mitních vzorků) a hliník (7,7 % nadlimitních vzorků). Méně často byly limity překročeny v ukazatelích nikl (3,9 % nadlimitních vzorků), fluoridy (2,4 % nadlimitních vzorků), chloridy (1,7 % nadlimitních vzorků), atrazin (1,7 % nadlimitních vzorků), desethylatrazin (1,5 % nadlimitních vzorků). Všechny tyto nadlimitní látky (kromě fluoridů) jsou větším podílem zastoupeny v podzemních vodách mělkých vrtů.



Jez na řece Morávce - povodí Odry

VODOHOSPODÁŘSKÁ BILANCE - NAKLÁDÁNÍ S VODAMI

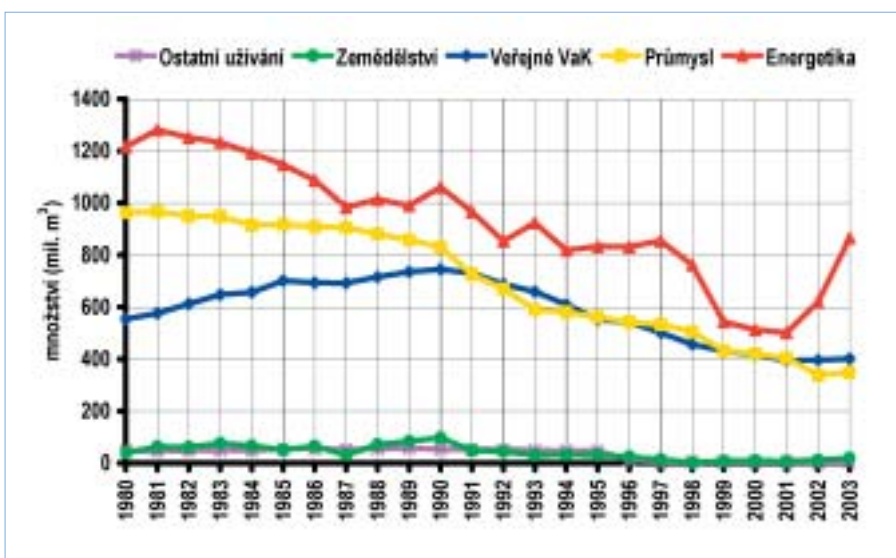
2.1 Odběry povrchových vod

Celkový sestupný trend odběrů povrchových vod v letech 1990 až 2001 se zastavil. V letech 2002 a 2003 došlo k meziročnímu nárůstu 19,6 %, nárůst od roku 2001 činil 24,9 %. Celkový pokles proti roku 1990 pak činí 41,3 %.

V roce 2003 bylo evidováno 828 odběrů povrchové vody z vodních toků a nádrží s odběrem 1 635,9 mil. m³. Jedná se o odběry nad 6 000 m³ za rok nebo nad 500 m³ za měsíc. Z důvodů sjednocení údajů od jednotlivých s.p. Povodí nejsou zahrnuty převody vody v povodí Ohře, a odběry pro rybníky v povodí Odry. Struktura evidovaných odběrů vody v jednotlivých povodích v roce 2003 je uvedena v Tabulce 2.1.1.

Ke zvýšení odběrů došlo ve všech kategoriích užívání vody. Nejvýznamnější podíl činí celkové odběry pro energetiku zahrnující i výrobu tepla, které byly vyšší o 39,6 %. Nejvyšší nárůst v této kategorii byl v povodí Labe o 52,8 %, kde došlo ke zvýšení odběrů pro průtočné chlazení elektrárny Kolín. Celkové odběry v kategorii veřejné vodovody se zvýšily o 1,3 %. Snížení odběrů v této kategorii bylo evidováno jen v povodí Labe o 11,6 %. Odběry pro

Graf 2.1.1 Odběry povrchových vod v ČR v letech 1980 - 2003



Pramen: VÚV T.G.M.

průmysl se zvýšily o 2,6 %. Větší nárůst v porovnání s rokem 2002 byl vyhodnocen v kategorii zemědělství (64,9 %)

a v kategorii ostatní užívání (30,8 %). Celkový vývoj odběrů povrchových vod od roku 1980 znázorňuje Graf 2.1.1.

Podrobnější informace o uvedených ODVĚTVÍCH:

Veřejné VaK	Veřejné vodovody a kanalizace	OKEČ: 41 a 90 bez 410010
Zemědělství	Zemědělství bez chovu ryb	OKEČ: 01 - 05 bez 050200
Energetika	Výroba a rozvod elektřiny a tepla	OKEČ: 401 a 403
Průmysl	Průmysl - bez energetiky a vodovodů	OKEČ: 10 - 45, bez 401, 403 a 41
Ostatní užívání	Jiné činnosti - bez veřejné kanalizace	OKEČ: 50 - 93, bez 90
Celkem	Celkové údaje (bez rybníků a převodů)	OKEČ: 01 - 93, bez 050200 a 410010

Pramen: ČSÚ

Tabulka 2.1.1 Odběry povrchových vod v roce 2003 v mil. m³ odběrateli nad 6 000 m³/rok nebo nad 500 m³/měsíc

s.p. Povodí	Skupina uživatelů											
	Veřejné VaK		Zemědělství		Energetika		Průmysl		Ostatní užívání		Celkem	
	Množství	Počet	Množství	Počet	Množství	Počet	Množství	Počet	Množství	Počet	Množství	Počet
Povodí Labe, s.p.	37,3	32	11,9	41	626,5	12	135,3	127	0,2	10	811,2	222
Povodí Vltavy, s.p.	175,9	45	0,1	10	55,7	13	57,8	90	2,1	28	291,6	186
Povodí Ohře, s.p.	59,5	26	0,3	17	59,8	7	44,0	59	0,1	6	163,7	115
Povodí Odry, s.p.	79,1	15	0,1	6	9,8	8	91,1	65	0,4	19	180,5	113
Povodí Moravy, s.p.	49,2	41	6,4	25	113,4	15	19,2	96	0,6	15	188,8	192
Česká republika	401,0	159	18,8	99	865,2	55	347,4	437	3,4	78	1 635,8	828

Pramen: MZe, VÚV T.G.M., s.p. Povodí

2.2 Odběry podzemních vod

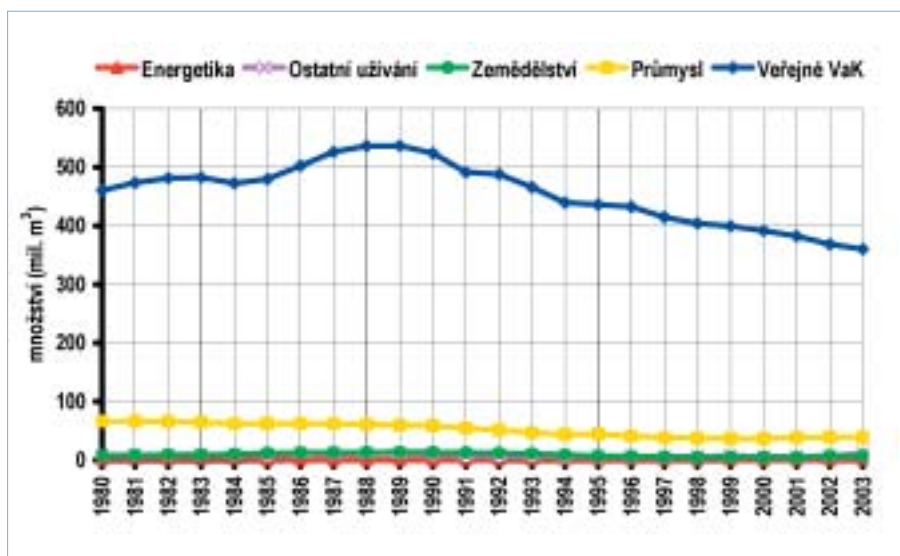
Celkové množství odebraných podzemních vod v roce 2003 ve srovnání s rokem 2002 mírně kleslo o 0,7 %, proti roku 1990 o 30,8 %.

Pokles byl zaznamenán v kategorii odběrů pro veřejné vodovody (o 2,2 %), ve všech povodích. V povodí Vltavy o 9,1 %, v povodí Odry o 9,4 %. V ostatních kategoriích došlo ke zvýšení odběrů. Celkový nárůst odběrů ve všech kategoriích vykazovalo povodí Vltavy (1,1 %) a povodí Moravy (0,4 %). Celkový pokles byl zaznamenán v povodí Odry (9,6 %).

Struktura evidovaných odběrů vody v jednotlivých povodích v roce 2003 je uvedena v Tabulce 2.2.1. V roce 2003 bylo evidováno 3 370 odběrů podzemní vody v množství 421 mil. m³. Jedná se o odběry nad 6 000 m³ za rok nebo nad 500 m³ za měsíc.

Celkový vývoj odběrů podzemní vody od roku 1980 znázorňuje Graf 2.2.1.

Graf 2.2.1 Odběry podzemních vod v ČR v letech 1980 - 2003



Pramen: VÚV T.G.M.

Tabulka 2.2.1 Odběry podzemních vod v roce 2003 v mil. m³ odběrateli nad 6 000 m³/rok nebo nad 500 m³/měsíc

s.p. Povodí	Skupina uživatelů											
	Veřejné VaK		Zemědělství		Energetika		Průmysl		Ostatní užívání		Celkem	
	Množství	Počet	Množství	Počet	Množství	Počet	Množství	Počet	Množství	Počet	Množství	Počet
Povodí Labe, s.p.	114,3	585	1,4	85	0,9	6	9,7	140	2,1	44	128,4	860
Povodí Vltavy, s.p.	33,8	466	2,3	146	0,1	2	11,5	122	5,8	188	53,5	924
Povodí Ohře, s.p.	64,2	340	0,4	17	1,0	5	5,8	80	1,3	12	72,7	454
Povodí Odry, s.p.	22,2	125	0,5	27	0,1	2	2,2	36	0,5	25	25,5	215
Povodí Moravy, s.p.	125,8	545	3,0	157	0,1	4	10,1	157	1,9	54	140,9	917
Česká republika	360,3	2 061	7,6	432	2,2	19	39,3	535	11,6	323	421,0	3 370

Pramen: MZe, VÚV T.G.M. z podkladů s.p. Povodí



Vodní dílo Hracholusky - povodí Vltavy

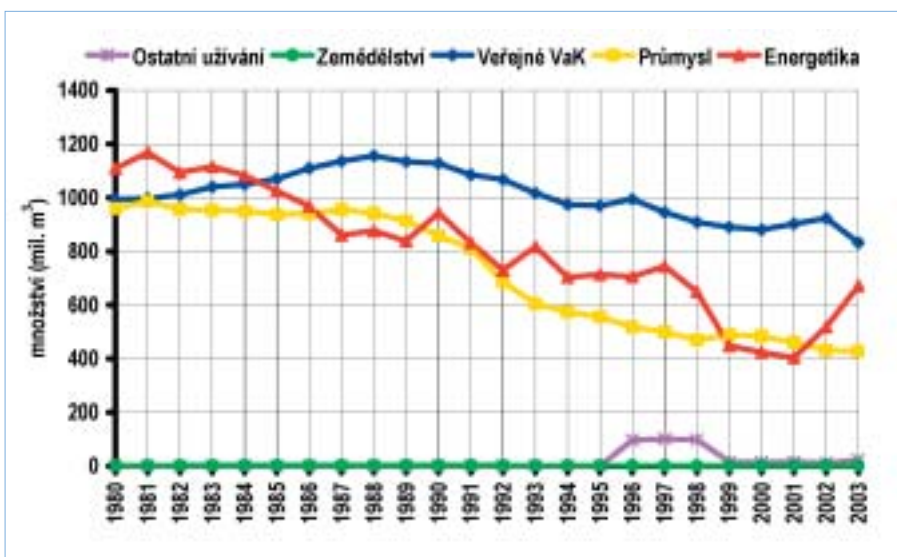
2.3 Vypouštění odpadních a důlních vod

Množství vypouštěných odpadních a důlních vod se v roce 2003 ve srovnání s rokem 2002 zvýšilo o 3,7 %, v porovnání s rokem 1990 pak vykazuje stále pokles o 33,3 %.

K významnému zvýšení vypouštěného množství došlo v kategorii energetika, zahrnující i výrobu tepla (o 29,8 %), vypouštěním vod z průtočného chlazení elektrárny Kolín v povodí Labe. V kategorii veřejné kanalizace došlo ke snížení o 9,9 %. V povodí Labe došlo ke snížení množství vypouštěných vod z kanalizací o 11,6 %, ostatní povodí vykazovala nárůst. Objem vypouštěných odpadních a důlních vod oproti roku 2001 vzrostl o 5,8 %.

V roce 2003 bylo evidováno 3 522 vypouštění odpadních a důlních vod do povrchových vod v objemu 1 957 mil. m³. Jedná se o zdroje nad 6 000 m³ za rok nebo nad 500 m³ za měsíc. Z dů-

Graf 2.3.1 Vypouštění do povrchových vod v ČR v letech 1980 - 2003



Pramen: VÚV T.G.M.

vodů sjednocení údajů od jednotlivých s.p. Povodí nejsou zahrnuty převody vody v povodí Ohře.

Struktura evidovaných vypouštění v jednotlivých povodích v roce 2003 je

uvedena v Tabulce 2.3.1. Celkový vývoj vypouštěných vod od roku 1980 znázorňuje Graf 2.3.1.

Tabulka 2.3.1 Vypouštění odpadních a důlních vod do povrchových vod v roce 2003 v mil. m³ u zdrojů nad 6 000 m³/rok nebo nad 500 m³/měsíc

s.p. Povodí	Skupina uživatelů											
	Veřejné VaK		Zemědělství		Energetika		Průmysl		Ostatní užívání		Celkem	
	Množství	Počet	Množství	Počet	Množství	Počet	Množství	Počet	Množství	Počet	Množství	Počet
Povodí Labe, s.p.	176,4	413	0,0	2	592,5	21	117,6	198	1,8	56	888,3	690
Povodí Vltavy, s.p.	281,4	466	1,2	12	19,6	16	59,2	150	15,3	465	376,7	1 109
Povodí Ohře, s.p.	81,0	257	0,3	1	37,5	21	92,5	163	1,8	17	213,1	459
Povodí Odry, s.p.	109,1	260	0,0	0	3,1	8	77,0	97	1,9	40	191,1	405
Povodí Moravy, s.p.	184,4	645	0,3	4	19,5	9	81,5	155	2,1	46	287,8	859
Česká republika	832,3	2 041	1,8	19	672,2	75	427,8	763	22,9	624	1 957,0	3 522

Pramen: MŽE, VÚV T.G.M., s.p. Povodí



Labe u Děčína - povodí Labe



Vodní dílo Karolinka - povodí Moravy

SPRÁVA VODNÍCH TOKŮ

3.1 Odborná správa vodních toků

S účinností od 1.10.2003 byly vyhláškou č. 333/2003 Sb., kterou se mění vyhláška č. 470/2001 Sb., kterou se stanoví seznam významných vodních toků a způsob provádění činností souvisejících se správou vodních toků, novelizovány mimo jiné i délky a vymezení úseků významných vodních toků.

Úplný seznam významných vodních toků je uveden v příloze výše uvedené vyhlášky. I nadále jsou rozhodujícími správci vodních toků - státní podniky Povodí, ZVHS a Lesy ČR, s.p. v působnosti MZe, kteří zajišťují správu cca 94 % délky vodních toků v ČR. Přibližně 6 % se na správě vodních toků podílí obce, újezdní úřady vojenských újezdů a správy národních parků.

Tabulka 3.1.1 Odborná správa vodních toků

Kategorie	Správce	Délka vodních toků v km	
		2002	2003
Významné vodní toky	Povodí Labe, s.p.	3 380,80	3 564,20
	Povodí Vltavy, s.p.	4 775,60	4 744,67
	Povodí Ohře, s.p.	2 299,57	2 290,81
	Povodí Odry, s.p.	1 110,80	1 110,80
	Povodí Moravy, s.p.	3 823,86	3 816,27
	Celkem působnost MZe	15 390,63	15 526,75
Drobné vodní toky	ZVHS	35 090,00	35 144,00
	Lesy ČR, s.p.	19 370,00	19 490,92
	s.p. Povodí celkem	1 593,68	1 382,53
	Celkem působnost MZe	56 053,68	56 017,45
	Ostatní ¹⁾	4 555,69	4 455,80
	Celkem drobné vodní toky	60 609,37	60 473,25
Vodní toky celkem		76 000,00	76 000,00

Pramen: MZe

Pozn.: ¹⁾ Zahnuje správy Národních parků, úřadů vojenských újezdů, obcí a ostatních právnických osob (např. doly)

V důsledku změn ve vymezení významných vodních toků byly některé vodní toky postupně vyřazovány a převáděny ze správy státních podniků Povodí do správy ZVHS. Naopak nově byly některé pramenné úseky a hraniční toky, původně vedené jako drobné toky, zařazeny do kategorie významných vodních toků. Tyto přesuny jsou zdokumentovány dle jednotlivých správců vodních toků v Tabulce 3.1.1. Dle rámcové dohody mezi Lesy ČR, s.p. a ZVHS je průběžně prováděna změna určení správy mezi těmito správci.

Pořizovací hodnota dlouhodobého hmotného majetku souvisejícího s vodními toky vykazuje meziroční nárůst téměř 0,5 mld. Kč a v roce 2003 přesáhla hodnotu 44 mld. Kč.

Obdobně jako v předchozím roce, nebylo ani v roce 2003 žádným ze správců vodních toků dokončeno, kolaudováno a převedeno do užívání vodní dílo, které by významně ovlivnilo ukazatele vyjadřující pořizovací hodnoty dlouhodobého hmotného majetku. Meziroční nárůst vyjadřuje převážně přírůstky dlouhodobého hmotného majetku (dále jen „DHM“) získané obnovou a plánovitým rozvojem v oblasti svěřeného majetku formou běžné investiční výstavby a průběžného zařazování převzatého majetku a dokončených vodních děl. V roce 2003 ještě pokračovaly pohyby v DHM v souvislosti s vyřazováním určitého majetku zničeného povodněmi v předchozích letech a současně zvýšeným počtem nezbytných rekonstrukcí a generálních oprav v rámci svěřeného majetku. Konkrétní hodnoty DHM v pořizovacích cenách u jednotlivých správců vodních toků s meziro-

Tabulka 3.1.2 Pořizovací hodnota dlouhodobého hmotného majetku souvisejícího s vodními toky v mld. Kč

Správci vodních toků v působnosti MZe	2002	2003
Povodí Labe, s.p.	7,92	7,95
Povodí Vltavy, s.p.	7,22	7,32
Povodí Ohře, s.p.	7,22	7,44
Povodí Odry, s.p.	4,69	4,74
Povodí Moravy, s.p.	6,66	6,66
s.p. Povodí celkem	33,73	34,11
ZVHS	7,83	7,89
Lesy ČR, s.p.	2,17	2,20
Celkem	43,73	44,20

Pramen: MZe

ním vývojem (přírůstky DHM) uvádí Tabulka 3.1.2.

V roce 2003 Ministerstvo zemědělství, vykonávající jménem státu funkci zakladatele, vydalo nové Zakládací listiny a Statuty všech státních podniků Povodí.

Správu významných a určených drobných vodních toků vykonávají státní podniky Povodí na základě zákona č. 305/2000 Sb., o povodích.

MZe vykonávající jménem státu funkci zakladatele státních podniků Povodí podle ustanovení § 1 odst. 4 zákona č. 305/2000 Sb., o povodích a podle § 4 odst. 1 zákona č. 77/1997 Sb., o státním podniku, ve znění pozdějších předpisů, vydalo z důvodu změny organizační struktury MZe Zakládací listiny státních podniků Povodí Labe, Vltavy, Ohře, Moravy a Odry. Rovněž byly zakladatelem podle ustanovení § 1 odst. 4 zákona č. 305/2000 Sb., o povodích a podle § 3 odst. 1 zákona č. 77/1997 Sb., o státním podniku, ve znění pozdějších předpisů, vydány podle § 15 písm. f) zákona o státním



Moravský jez v Hradci Králové - povodí Labe

podniku Statuty těchto pěti odborných správců vodních toků. Pro předkládání a oběh dokladů a dokumentace v rámci nakládání s určeným majetkem státu, ke kterému mají státní podniky Povodí právo hospodařit, byl aktualizován metodický pokyn. V souvislosti se změnou organizační struktury MZe a na základě požadavku MŽP byla provedena změna složení dozorčích rad u všech státních podniků Povodí.

Na základě provedené 2. fáze transformace ZVHS v roce 2002 byl generálním ředitelem vydán v dubnu 2003 nový organizační řád.

Stabilním a významným správcem drobných vodních toků byly i nadále v roce 2003 Lesy ČR, s.p., které prostřednictvím sedmi oblastních správ toků vykonávaly odbornou správu drobných vodních toků, zejména bystřinného charakteru.

Kontrolní činnost jednotlivých státních podniků Povodí a Zemědělské vodohospodářské správy je prováděna zakladatelem, resp. zřizovatelem. V roce 2003 byly provedeny u státních podniků Povodí a Zemědělské vodohospodářské správy následující komplexní a úzce zaměřené kontroly s těmito výsledky:

Ministerstvo zemědělství

■ Odbor interního auditu a supervize provedl u všech státních podniků Povodí kontrolu, jejímž předmětem byla

tematická prověrka hospodaření a oprávněnost nakládání se státním majetkem. Nebylo shledáno hrubé porušení zákona, pouze drobné závady v evidenci.

■ Odbor správy povodí provedl rovněž u všech státních podniků Povodí dvě úzce zaměřené kontroly, a to kontrolu stavu manipulačních a provozních řádů vodních děl a kontrolu postupů při stanovení ceny za odběry povrchové vody pro rok 2003. U obou kontrol nebyly zjištěny žádné nedostatky a závady.

■ Odbor programového financování provedl kontrolu plnění podmínek čerpání finančních prostředků Fondu Solidarity EU u státních podniků Povodí Vltavy, Labe a Ohře, dále pak kontrolu podmínek čerpání finančních prostředků státního rozpočtu u státních podniků Povodí Vltavy, Labe a Moravy. Nebyly shledány žádné závady.

Finanční úřady

Provedly kontrolu dodržování rozpočtových pravidel a kázně u státních podniků Povodí Ohře, Moravy a Odry. Bez závad.

Pražská správa sociálního zabezpečení a Okresní správy sociálního zabezpečení

Provedly u státních podniků Povodí Vltavy, Ohře a Moravy kontroly pojistného, provádění nemocenského pojištění a plnění úkolů v důchodovém pojištění.

Pouze u Povodí Ohře byl zjištěn nedoplatek v pojistném v celkové výši 3 073 Kč. Jinak bez závad.

Všeobecná zdravotní pojišťovna

Provedla kontroly povinností zaměstnavatele v oblasti oznamovací povinnosti, termín plateb a správnosti výpočtu u státních podniků Povodí Labe, Ohře a Moravy.

Bez závad.

Státní energetická inspekce

Provedla kontrolu dokladů u státních podniků Povodí Vltavy a Labe, zaměřenou na využívání státní finanční pomoci z Fondu Solidarity EU a dodržování ustanovení.

Nebyly zjištěny nedostatky.

Ministerstvo dopravy

Provedlo kontrolu podprogramu č. 237 824 Obnova staveb vodní dopravy po povodni z roku 2002 u Povodí Vltavy, s.p.

Bez závad.

Správa státních hmotných rezerv

Provedla kontrolu plnění úkolů v oblasti hospodářských opatření pro krizové stavy u státních podniků Povodí Labe a Povodí Odry.

Nebyly zjištěny žádné závady.

Magistrát města Ostravy

Byla provedena průběžná kontrola poskytované dotace u státního podniku Povodí Odry.

Bez závad.

Zemský archiv Opava

Provedl u Povodí Odry, s.p. kontrolní dohlídku chodu spisové služby.

Nebyly zjištěny žádné nedostatky.

Odborový svaz pracovníků dřevozpracujících odvětví lesního a vodního hospodářství

Provedl preventivní prověrku bezpečnosti a ochrany zdraví pracujících (BOZP) u státního podniku Povodí Odry v závodě 1 - Opava.

Nebyly shledány žádné závady.

U Zemědělské vodohospodářské správy byly provedeny v roce 2003 tyto kontroly:

Ministerstvo zemědělství

■ Odbor interního auditu a supervize provedl tematickou prověrku hospodaření ZVHS. Nebylo zjištěno neoprávně-

něné použití finančních prostředků, ale pouze drobné nedostatky formálního charakteru.

■ Odbor správy povodí provedl kontrolu zaměřenou na ověření postupů při stanovení ceny pro rok 2003 za odběry povrchové vody a kontrolu zaměřenou na stav manipulačních řádů vodních děl. U obou kontrol nebyly zjištěny závady.

■ Odbor programového financování ve vodním hospodářství provedl kontrolu plnění podmínek čerpání finančních prostředků státního rozpočtu. V hodnoceném období nebyly shledány žádné nesprávnosti při hospodaření s veřejnými prostředky.

3.2 Státní podniky Povodí

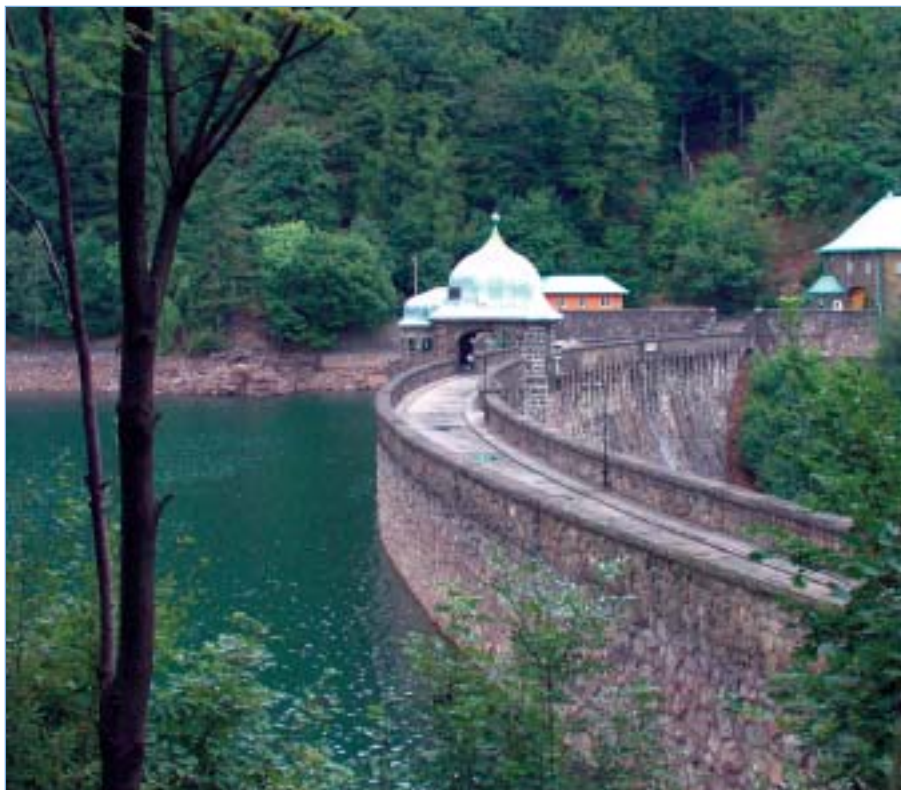
Celkové výnosy státních podniků Povodí zahrnující veškeré tržby i provozní dotace, vykázaly i přes negativní následky povodní v předchozích letech, značný meziroční nárůst. V roce 2003 navýšení představovalo téměř 31 %.

Na tomto vysokém meziročním nárůstu výnosů státních podniků se podílí zejména mimořádné zvýšení přidělu finančních prostředků ze státního rozpočtu v rámci dotací. Tento dotační příděl dosahující cca 1,7 mld. Kč nejvíce ovlivnil a urychlil rekonstrukci a obnovu vodohospodářského majetku po povodních a umožnil realizovat i protipovodňová opatření, stanovit záplavová území a zpracovat řadu studií nezbytných pro systematickou činnost v dalších letech v souladu s koncepcí vodohospodářské politiky.

Největší část celkových výnosů s.p. Povodí i v roce 2003 tvořily platby za odběry povrchové vody, které jsou i nadále nejdůležitějším zdrojem příjmů na úhradu nákladů správy vodních toků, zejména k zajištění podmínek pro potřebné odběry vody. Přestože jejich meziroční nárůst přesahoval 112 tis. Kč, jejich podíl rok od roku klesá a je snaha tyto výpadky nahradit vyšším nárůstem v ostatních tržbách a výnosech.

Vzhledem k nepříznivé hydrologické situaci klesly v meziročním srovnání též příjmy za výrobu elektrické energie a příjmy za využívání vzdouvacích zařízení.

Struktura výnosů s.p. Povodí v roce 2003 je vyjádřena v Tabulce 3.2.1 a Grafu 3.2.1.



Vodní dílo Janov - povodí Ohře

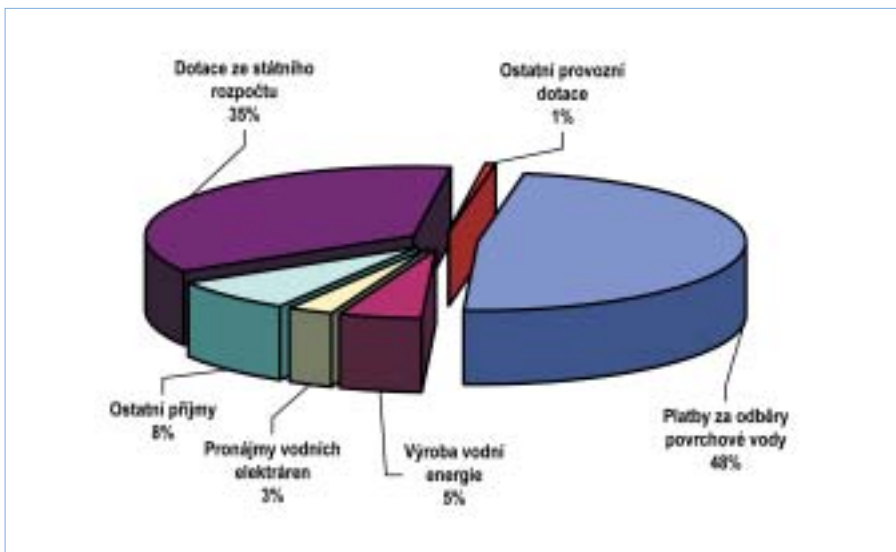
Tabulka 3.2.1 Struktura výnosů s.p. Povodí v roce 2003 v tis. Kč

Ukazatel	Povodí Labe, s.p.	Povodí Vltavy, s.p.	Povodí Ohře, s.p.	Povodí Odry, s.p.	Povodí Moravy, s.p.	s.p. Povodí celkem
Platby za odběry povrchové vody	612 980 ¹⁾	495 210	426 550	358 629	367 780	2 261 149 ¹⁾
Výroba elektrické energie	14 590	62 363	111 312	27 798	18 324	234 387
Příjmy za využívání vzdouvacích zařízení	15 560	102 730	4 319	0	10 902	133 511
Ostatní příjmy	68 368	136 859	67 525	41 618	55 643	370 013
Dotace ze státního rozpočtu	325 499	1 019 151	33 188	56 572	251 598	1 686 008
ostatní provozní dotace	11 143	835	0	3 853	9 272	25 103
s.p. Povodí celkem	1 048 140	1 817 148	642 894	488 470	713 519	4 710 171¹⁾

Pramen: MZe z podkladů s.p. Povodí

Pozn.: ¹⁾ V platbách není zahrnuto následné snížení z titulu vláhového deficitu ve výši 153 tis. Kč v rámci odběrů pro zemědělské závlahy, které bylo uznáno a v celkových výnosech již nebylo realizováno (rozdíl oproti výkazu ČSÚ).

Graf 3.2.1 Struktura výnosů s.p. Povodí v roce 2003



Pramen: MZe z podkladů s.p. Povodí

Tržby za dodávky povrchové vody v roce 2003 v souhrnu za Českou republiku činily více než 2,2 mld. Kč.

Vývoj dodávek povrchové vody za úplatu je uveden v Tabulce 3.2.2. Ceny za jednotlivé druhy odběrů povrchové vody jsou uvedeny v Tabulkách 3.2.3 a 3.2.4. Platby za odběry povrchové vody uvádí Tabulka 3.2.5.

Ceny povrchové vody se v roce 2003 oproti předchozímu roku v průměru zvýšily o 6,2 %. Jedná se o ceny věcně usměrňované, do nichž lze promítnout pouze ekonomicky oprávněné náklady, přiměřený zisk a daň podle příslušných daňových předpisů.

Tyto ceny v dnešním pojetí nevyjadřují hodnotu povrchové vody, ale cenu služby - tj. umožnění dodávek, které zabezpečují s.p. Povodí uživatelům vody. Tyto ceny podléhají regulaci formou věcného usměrňování podle zákona č. 526/1990 Sb., o cenách a pravidlům stanoveným rozhodnutími Ministerstva financí (dále jen „MF“) o regulaci cen, tj. příslušnými výměry, kterými se vydává seznam zboží s regulovanými cenami, které jsou uveřejňovány v Cenovém věstníku.

Všechny státní podniky Povodí vykazaly v roce 2003 růst příjmů za odběry povrchové vody, který v absolutní částce činil 212 mil. Kč, což představuje meziroční nárůst v této kategorii příjmů o 10,3 %.

Tabulka 3.2.2 Dodávky povrchové vody za úplatu v letech 1996 - 2003 v tis. m³

s.p. Povodí	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Povodí Labe, s.p.								
a)	863 372	897 063	787 331	572 341	534 300	508 435	571 365	803 416
b)	58 927	55 464	49 710	45 137	43 630	43 279	41 618	36 334
Povodí Vltavy, s.p.								
a)	382 786	355 799	324 336	294 550	276 626	264 802	266 916	286 889
b)	250 796	232 545	207 949	192 786	185 072	171 924	167 878	173 773
Povodí Ohře, s.p.								
a)	217 748	214 455	207 855	190 731	176 183	176 403	169 092	170 975
b)	78 533	74 352	71 517	67 185	63 206	60 263	57 807	58 951
Povodí Odry, s.p.								
a)	235 133	215 549	198 122	182 515	175 883	166 799	173 275	172 795
b)	94 109	86 595	77 245	72 108	69 434	66 255	72 167	74 183
Povodí Moravy, s.p.								
a)	204 538	201 655	171 842	156 247	141 902	132 680	135 366	165 653
b)	40 925	40 833	38 086	36 499	38 768	39 398	38 112	38 256
s.p. Povodí celkem								
a)	1 903 577	1 884 521	1 689 486	1 396 384	1 304 894	1 249 119	1 316 014	1 599 728
b)	523 290	489 789	444 507	413 715	400 110	381 119	377 582	381 497

Pramen: s.p. Povodí

Pozn.: a) za úplatu celkem, b) z toho pro vodovody pro veřejnou potřebu

Tabulka 3.2.3 Cena za odběry pro průtočné chlazení v letech 1994 - 2003 v Kč/m³

s.p. Povodí	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Povodí Labe, s.p.	0,27	0,30	0,33	0,45	0,53	0,61	0,67	0,67	0,65	0,39
Povodí Vltavy, s.p.	0,42	0,42	0,48	0,51	0,55	0,70	0,76	0,81	0,86	0,91
Povodí Moravy, s.p.	0,30	0,40	0,42	0,46	0,49	0,53	0,56	0,60	0,53	0,41

Pramen: s.p. Povodí

Pozn.: Jednotková cena za m³ je uváděna bez daně z přidané hodnoty

Tabulka 3.2.4 Cena za ostatní odběry povrchové vody v letech 1994 - 2003 v Kč/m³

s.p. Povodí	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Povodí Labe, s.p.	0,62	0,75	0,83	0,99	1,16	1,39	1,54	1,71	1,88	2,04
Povodí Vltavy, s.p.	0,88	0,91	0,95	1,03	1,15	1,41	1,55	1,65	1,70	1,79
Povodí Ohře, s.p.	1,21	1,31	1,43	1,52	1,67	1,87	1,99	2,11	2,23	2,33
Povodí Odry, s.p.	0,67	0,80	0,94	1,18	1,40	1,59	1,74	1,80	2,01	2,08
Povodí Moravy, s.p.	1,40	1,60	1,76	1,92	2,10	2,27	2,53	2,66	2,89	3,06
s.p. Povodí celkem	0,88	0,98	1,08	1,24	1,39	1,59	1,76	1,90	2,10	2,23

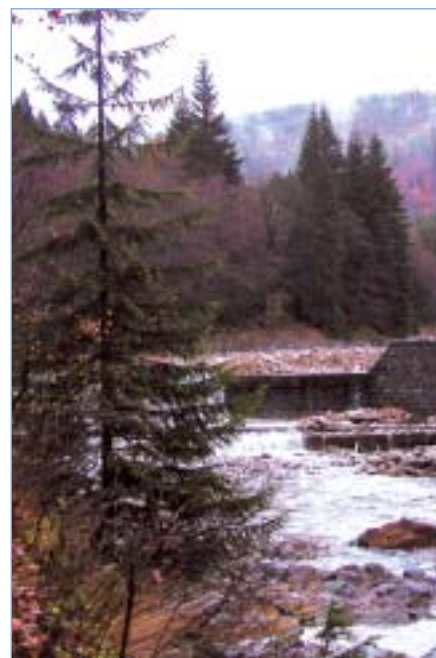
Pramen: s.p. Povodí, VÚV T.G.M.

Pozn.: Jednotková cena za m³ je uváděna bez daně z přidané hodnoty

Tabulka 3.2.5 Platby za odběry povrchové vody v letech 1994 - 2003 v mil. Kč

s.p. Povodí	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Povodí Labe, s.p.	363	419	448	548	556	530	532	536	566	613
Povodí Vltavy, s.p.	331	332	337	345	357	383	401	408	438	495
Povodí Ohře, s.p.	293	288	323	343	368	375	367	397	399	427
Povodí Odry, s.p.	170	195	221	255	273	279	294	301	347	359
Povodí Moravy, s.p.	248	256	266	273	264	266	277	287	300	368
s.p. Povodí celkem	1 405	1 490	1 595	1 764	1 818	1 833	1 871	1 929	2 050	2 262

Pramen: s.p. Povodí



Labe u Špindlerova Mlýna

Oproti výraznému meziročnímu nárůstu v tržbách za elektrickou energii z vlastních malých vodních elektráren v roce 2002 došlo v roce 2003, vzhledem k nepříznivé hydrologické situaci, k poklesu těchto tržeb o téměř 56 mil. Kč a celkové tržby v této oblasti příjmů dosáhly výše přesahující 234 mil. Kč.

Tržby s.p. Povodí dosáhly svého maxima - přes 290 mil. Kč v roce 2002. V roce 2003 došlo k meziročnímu poklesu u všech státních podniků Povodí s výjimkou s.p. Povodí Vltavy, který oproti předchozímu roku vykazuje nárůst o více než 12 mil. Kč. Nejvýraznější výpadek těchto tržeb v celkové výši přes 50 mil. Kč se projevil u státního podniku Ohře, který disponuje nejvyšším počtem vlastních malých vodních elektráren, které provozuje. Podrobnější informace o celkovém počtu vlastních malých vodních elektráren v jednotlivých státních podnicích Povodí, jejich instalovaném výkonu a výrobě elektrické energie a tržbách podává Tabulka 3.2.6.

Ostatní příjmy státních podniků Povodí jsou méně významné a jedná se zejména o pronájem pozemků, nebytových prostor a vodních ploch a dalších podnikatelských aktivit, z nichž nejvýznamnější jsou příjmy z výkonů strojních mechanismů a autodopravy, z výkonů laboratorů a za projektovou a inženýrskou činnost a rovněž finanční výnosy.

Rok 2003 nelze v oblasti ostatních příjmů srovnávat s předchozím rokem, který byl netypický, z hlediska absolutního objemu těchto prostředků byl naopak v souvislosti s likvidací povodňových škod mimořádný (nepříznivá situace v oblasti výnosů byla v některých případech částečně kompenzována finančními výnosy a tržbami z prodeje nepotřebného majetku). Proto není porovnáván meziroční nárůst, ale trend vycházející z předchozích let. Oproti roku 2001 tyto příjmy vykazují nárůst o 9,9 %.

Celkové výnosy, tj. celkové tržby za výkony státních podniků Povodí, včetně finančních výnosů a zvýšených dotací, v roce 2003 vykazují nárůst o téměř 31 %, který byl ovlivněn zejména vysokým dotačním přidělem (ve výši téměř 1,7 mld. Kč) k zajištění urychlené rekonstrukce a obnově vodohospodářského majetku po povodních. Výše ostatních příjmů je uvedena v Tabulce 3.2.7.

Výraznou podporou financování potřeb v rámci hlavní činnosti s.p. Povodí

Tabulka 3.2.6 Vlastní malé vodní elektrárny s.p. Povodí v letech 1998 - 2003

s.p. Povodí	ukazatel	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Povodí Labe, s.p.	Počet MVE	15	15	15	15	15	17
	Instalovaný výkon v kW	2 711	2 711	2 711	2 711	2 677	4 876
	Výr. el. energie v MWh	10 860	8 913	7 968	10 738	9 974	7 792
	Tržby v tis. Kč	11 566	10 626	9 459	12 515	15 107	14 590
Povodí Vltavy, s.p.	Počet MVE	11	13	12	14	14	15
	Instalovaný výkon v kW	3 629	8 740	8 500	9 600	9 600	15 500
	Výr. el. energie v MWh	36 454	37 403	37 722	50 409	35 873	43 030
	Tržby v tis. Kč	33 823	38 233	39 840	53 217	49 992	62 363
Povodí Ohře, s.p.	Počet MVE	16	19	20	20	20	20
	Instalovaný výkon v kW	15 029	15 286	16 750	16 750	16 750	16 750
	Výr. el. energie v MWh	72 826	82 868	74 494	87 539	106 363	75 560
	Tržby v tis. Kč	75 113	89 121	82 922	95 774	161 747	111 312
Povodí Odry, s.p.	Počet MVE	14	14	14	14	14	14
	Instalovaný výkon v kW	4 750	4 750	4 750	4 750	4 750	4 985
	Výr. el. energie v MWh	18 658	26 161	25 168	25 896	31 019	20 250
	Tržby v tis. Kč	17 723	28 220	26 480	25 732	41 604	27 798
Povodí Moravy, s.p.	Počet MVE	12	12	12	13	14	14
	Instalovaný výkon v kW	3 192	3 192	3 192	3 512	3 612	3 612
	Výr. el. energie v MWh	9 255	12 342	10 613	14 301	14 476	12 412
	Tržby v tis. Kč	9 613	13 266	11 839	15 716	21 603	18 324
s.p. Povodí celkem	Počet MVE	68	73	73	76	77	80
	Instalovaný výkon v kW	29 311	34 679	35 903	37 323	37 389	45 723
	Výr. el. energie v MWh	148 053	167 687	155 965	188 903	197 705	159 044
	Tržby v tis. Kč	147 838	179 466	170 540	202 954	290 053	234 387

Pramen: s.p. Povodí

Tabulka 3.2.7 Ostatní příjmy s.p. Povodí v letech 1995 - 2003 v tis. Kč

s.p. Povodí	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Povodí Labe, s.p.	21 811	32 356	54 094	50 907	54 754	145 989	124 730	173 429	68 368
Povodí Vltavy, s.p.	19 200	23 600	26 800	56 286	49 222	55 481	79 505	191 391	136 859
Povodí Ohře, s.p.	47 000	57 000	54 000	64 398	55 922	66 836	57 809	65 606	67 525
Povodí Odry, s.p.	14 200	8 000	9 600	70 977	31 033	49 113	28 208	47 853	41 618
Povodí Moravy, s.p.	18 647	29 107	29 346	38 021	41 786	54 879	46 462	44 975	55 643
s.p. Povodí celkem	120 858	150 063	173 840	280 589	232 717	372 298	336 714	523 254	370 013

Pramen: s.p. Povodí

Tabulka 3.2.8 Dotace přidělené s.p. Povodí v roce 2003 v tis. Kč

s.p. Povodí	Provozní dotace	Investiční dotace	Dotace celkem
Povodí Labe, s.p.	336 643 ¹⁾	416 277	752 920
Povodí Vltavy, s.p.	1 019 986	101 744	1 121 730
Povodí Ohře, s.p.	33 188 ²⁾	85 086 ³⁾	118 274
Povodí Odry, s.p.	60 425	206 672	267 097
Povodí Moravy, s.p.	260 870	357 744	618 614
s.p. Povodí celkem	1 711 112	1 167 523	2 878 635

Pramen: MZe, s.p. Povodí

Pozn:

1) včetně dotace 2 422 tis. Kč ke krytí nákladů z roku 2002, převedená na státní podnik Povodí Labe až v roce 2003

2) včetně provozní dotace SFŽP ve výši 3 760 tis. Kč na monitorování jakosti vod

3) včetně investiční dotace PHARE ve výši 9 678 tis. Kč

jsou každoročně dotace. Bez státních dotací by zejména v loňském roce nemohly být napraveny následky povodní a současně již zahájena systematická činnost, která umožní realizovat protipovodňová opatření, stanovit záplavová území a vypracovat řadu nezbytných studií. Tabulka 3.2.8 uvádí celkové provozní (neinvestiční) a investiční dotace jednotlivých s.p. Povodí přidělené v roce 2003. Kromě do-

tací procházejících rozpočtem MZe se na dotacích podílely i finanční prostředky Státního fondu dopravní infrastruktury (dále jen „SFDI“), MŽP (prostřednictvím fondů PHARE) a na protipovodňová opatření pak přispěly i některé krajské úřady. Do dotací byly zahrnuty i prostředky ke krytí nákladů z roku 2002, které však byly na správce vodních toků převedeny až v roce 2003.

Výrazný meziroční nárůst u provozních dotací, odráží potřeby obnovy vodních toků po povodních z předchozích let 1997, 1998, 2000 a zejména pak po ničivé srpnové povodni z roku 2002. V rámci programových opatření byly vyhlášeny programy na likvidaci povodňových škod z předchozích let. U s.p. Povodí Labe a s.p. Povodí Vltavy tvoří každoročně podstatnou část provozních dotací rovněž příspěvek na provoz a údržbu vodní cesty, v investičních dotacích pak budování a rekonstrukce vodních cest.

Meziroční nárůst nákladů o téměř 27 % odpovídá trendům komentovaným v předchozích částech této zprávy. Tento výrazný růst je důsledkem snahy co nejrychleji zabezpečit provoz a bezpečnost na vodních dílech po povodních v předchozích letech, zejména však po ničivé srpnové povodni v roce 2002 a minimalizovat škody na majetku obhospodařovaném vodohospodářskými organizacemi.

K nárůstu nákladů došlo zejména vlivem zvýšených nákladů na opravy a údržbu, a postupným proúčtováním povodňových škod. Nákladová položka oprav, která již v předchozím roce vzrostla za souhrn státních podniků Povodí o více jak 50 %, pokračovala i v roce 2003 ve výjimečném tempu růstu a vykázala v absolutním objemu nárůst o téměř 1 mld. Kč, což v meziročním srovnání představuje zvýšení o více jak 86 %. Nejvíce se na tomto zvýšení podílely organizace, kde povodně napáchaly největší škody - např. u s.p. Povodí Vltavy byl meziroční nárůst v předchozím roce více jak trojnásobný, v roce 2003 byl tento zvýšený základ nejen zachován, ale vlivem programových opatření se umožnilo jeho 2,5-násobné zvýšení. Více jak na úroveň dvojnásobku vzrostla i položka oprav a udržování i u s.p. Povodí Labe. Přehled nákladů s.p. Povodí v roce 2003 a jejich porovnání s předchozím rokem je uveden v Tabulce 3.2.9.

Státní podniky Povodí vynaložily na realizaci investic v roce 2003 1 992,7 mil. Kč, z toho 762,6 mil. Kč bylo čerpáno z vlastních zdrojů a dále bylo použito celkem 1 230,1 mil. Kč investičních prostředků nekrytých vlastními zdroji.

Tabulka 3.2.9 Náklady s.p. Povodí v letech 2002 - 2003 v mil. Kč

Druh nákladů		Povodí Labe, s.p.	Povodí Vltavy, s.p.	Povodí Ohře, s.p.	Povodí Odry, s.p.	Povodí Moravy, s.p.	s.p. Povodí celkem
Odpisy	2002	127,4	141,4	152,7	98,3	106,9	626,7
	2003	131,5	152,8	170,3	89,2	107,7	651,5
Opravy	2002	215,9	471,6	122,8	133,7	211,7	1 155,7
	2003	483,3	1 205,9	143,3	100,4	221,1	2 154,0
Materiál	2002	48,6	22,4	22,3	33,4	31,7	158,4
	2003	46,2	22,8	23,1	34,2	35,4	161,7
Energie a paliva	2002	28,2	23,7	24,5	4,4	9,4	90,2
	2003	11,8	26,2	24,2	4,3	8,0	74,5
Osobní náklady	2002	277,8	241,9	190,9	129,2	195,1	1 034,9
	2003	292,3	253,7	202,4	138,4	202,9	1 089,7
Služby	2002	115,9	55,3	28,1	33,1	24,2	256,6
	2003	50,5	59,5	32,4	30,0	25,4	197,8
Finanční náklady	2002	1,9	6,9	3,0	5,1	9,4	26,3
	2003	1,4	7,6	1,2	3,3	0,2	13,7
Ostatní náklady	2002	61,7	6,7	78,9	59,9	23,9	231,1
	2003	4,6	42,9	17,7	50,0	80,6	195,8
Náklady celkem	2002	877,4	969,9	623,2	497,1	612,3	3 579,9
	2003	1 021,6	1 771,4	614,6	449,8	681,3	4 538,7

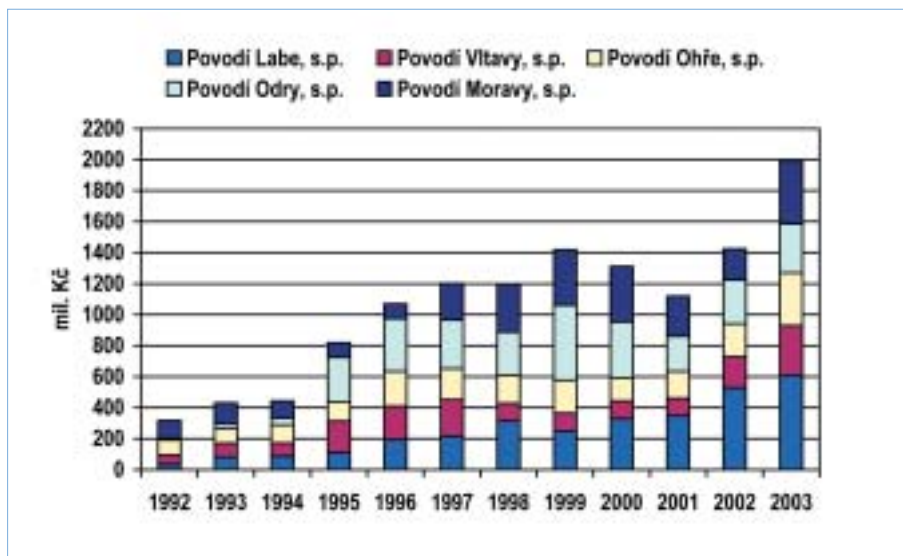
Pramen: s.p. Povodí

Tabulka 3.2.10 Investice s.p. Povodí v letech 1995 - 2003 v mil. Kč

s.p. Povodí	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Povodí Labe, s.p.	110,1	193,0	216,8	313,4	248,4	328,5	347,1	529,1	607,6
Povodí Vltavy, s.p.	203,2	216,4	235,2	115,7	116,3	115,2	114,1	199,3	321,6
Povodí Ohře, s.p.	122,0	225,0	200,0	180,2	212,5	148,2	173,4	212,8	339,8
Povodí Odry, s.p.	289,1	340,2	314,3	279,1	484,4	361,6	226,8	282,3	316,3
Povodí Moravy, s.p.	94,0	95,5	236,1	311,0	357,3	356,8	257,8	200,5	407,4
s.p. Povodí celkem	818,5	1 069,8	1 202,4	1 199,4	1 418,9	1 310,3	1 119,2	1 424,0	1 992,7

Pramen: MZe, s.p. Povodí

Graf 3.2.2 Vývoj investiční výstavby s.p. Povodí v letech 1992 - 2003



Pramen: MZe, s.p. Povodí

V průběhu posledních devíti let vynaložily s.p. Povodí na investice finanční prostředky ve výši přesahující 11 555 mil. Kč, jak je uvedeno v Tabulce 3.2.10 a znázorněno v Grafu 3.2.2. Meziroční nárůst o téměř 40 % odráží nutnost co nejrychleji řešit následky

katastrofálních povodní roku 2002 nejenom formou čerpání provozních (neinvestičních) finančních prostředků v oblasti nezbytných oprav a údržby značně poškozených vodohospodářských děl a koryt vodních toků, ale v mnoha případech byla nezbytná

a prokazatelně ekonomicky vhodnější celková obnova či rekonstrukce formou investičních prací.

Všechny státní podniky Povodí vykazaly v roce 2003 zisk, který představuje finanční prostředky v celkové výši 171,4 mil. Kč. Nejvyšší podíl na tomto výsledku, představující částku téměř 46 mil. Kč, má státní podnik Povodí Vltavy, jehož ztráta se v předchozím roce pohybovala zhruba na této úrovni. Tato ztráta však byla ještě v roce 2002 uhrazena z rezervního a z ostatních kapitálových fondů.

Podíl jednotlivých s.p. Povodí na celkovém hospodářském výsledku a vývoj výsledku hospodaření v posledních 8 letech dokumentuje Tabulka 3.2.11. Rozdělení dosažených zisků do jednotlivých fondů a návrh na úhradu ztráty v konkrétních s.p. Povodí jsou uvedeny v Tabulce 3.2.12.

Průměrný přepočtený stav pracovníků ve státních podnicích Povodí v roce 2003 vzrostl o dalších 14 pracovníků. Oproti minulým letům, kdy docházelo k meziročním poklesům, došlo již v roce 2002 ke zlomu a k navýšení pracovníků. Ve srovnání s předchozím rokem je tento trend zachován a zvýšení o 14 pracovníků představuje růst na celkový stav 3 558 osob. Tento nárůst úzce souvisí s novými úkoly správců vodních toků vyplývajících ze zákona o vodách, zejména pak v souvislosti s plánováním v oblasti vod.

Situaci ve vývoji pracovních sil znázorňuje Tabulka 3.2.13, ze které je patrné, že největší nárůst ve výši celkového počtu připadá na s.p. Povodí Vltavy (+ 14), dále je patrný přírůstek 5 osob u s.p. Povodí Labe, naopak u s.p. Povodí Ohře a Moravy došlo ke snížení průměrného počtu pracovníků.

Průměrná měsíční mzda ve státních podnicích Povodí v roce 2003 činila 18 505,- Kč, viz. Tabulka 3.2.14 a vykazovala v roce 2003 meziroční nárůst 4,4 %. V absolutních číslech se meziroční nárůsty pohybují od 629,- Kč u s.p. Povodí Vltavy až po 985,- Kč u s.p. Povodí Ohře. Nejnižší průměrnou mzdu i nadále vykazuje s.p. Povodí Moravy.

Tabulka 3.2.11 Hospodářské výsledky s.p. Povodí v letech 1996 - 2003 v tis. Kč

s.p. Povodí	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Povodí Labe, s.p.	8 533	- 1 800	- 6 808	35 398	19 859	17 166	4 774	26 542
Povodí Vltavy, s.p.	22 058	22 000	14 475	16 853	37 838	48 735	- 45 525	45 752
Povodí Ohře, s.p.	8 306	7 461	14 625	6 947	11 825	12 415	11 334	28 274
Povodí Odry, s.p.	32 192	- 71 500	65 340	66 870	19 617	22 575	23 002	38 671
Povodí Moravy, s.p.	8 047	- 68 359	- 41 867	8 930	20 647	17 939	24 512	32 170
s.p. Povodí celkem	79 136	- 112 198	45 765	134 998	109 786	118 830	18 097	171 409

Pramen: s.p. Povodí

Tabulka 3.2.12 Rozdělení zisků za rok 2003 v tis. Kč

s.p. Povodí	Zisk	Rozdělení zisku nebo krytí ztráty					
		Rezervní fond	FKSP	Fond investic Kapitálové fondy	Sociální fond	Fond odměn	Neuhrazená ztráta z minulých let
Povodí Labe, s.p.	26 542	2 655	4 237	17 150	0	2 500	0
Povodí Vltavy, s.p.	45 752	6 000	5 000	28 252	1 000	5 500	0
Povodí Ohře, s.p.	28 274	8 482	6 000	7 792	0	6 000	0
Povodí Odry, s.p.	38 671	5 801	4 929	22 941	0	5 000	0
Povodí Moravy, s.p.	32 170	3 217	4 870	0	0	3 000	21 083

Pramen: MZe

Tabulka 3.2.13 Počet pracovníků
(průměrný přepočtený stav)
v letech 2002 - 2003

s.p. Povodí	2002	2003
Povodí Labe, s.p.	936,5	941,1
Povodí Vltavy, s.p.	784,0	798,0
Povodí Ohře, s.p.	623,0	619,9
Povodí Odry, s.p.	460,0	461,0
Povodí Moravy, s.p.	740,4	738,1
s.p. Povodí celkem	3 543,9	3 558,1

Pramen: s.p. Povodí

Tabulka 3.2.14 Průměrné mzdy v Kč v jednotlivých s.p. Povodí v letech 1997 - 2003

s.p. Povodí	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Povodí Labe, s.p.	11 351	12 911	14 675	15 641	16 565	17 941	18 750
Povodí Vltavy, s.p.	11 852	13 338	14 875	15 819	16 526	18 444	19 073
Povodí Ohře, s.p.	11 923	13 454	14 545	15 704	17 085	18 435	19 420
Povodí Odry, s.p.	11 459	12 738	13 999	14 717	15 811	17 516	18 362
Povodí Moravy, s.p.	11 009	12 922	14 007	14 663	15 820	16 216	16 899
s.p. Povodí celkem	11 506	13 084	14 468	15 330	16 396	17 724	18 505

Pramen: s.p. Povodí



Soutok Labe s Orlicí v Hradci Králové - povodí Labe

3.3 Zemědělská vodohospodářská správa

ZVHS je organizační složkou státu, zřízenou MZe ke dni 1.1.2001 za účelem zajištění výkonu správy vodních toků, péče o hlavní odvodňovací zařízení (dále jen „HOZ“) ve správě Pozemkového fondu ČR, hospodaření na specifikovaném státním majetku, odborné činnosti v oblasti vodohospodářských meliorací, sledování stavu povrchových vod a ochrany a tvorby krajiny, včetně příslušné oborové informatiky.

ZVHS zabezpečovala k 31.12.2003 výkon správy na drobných vodních tocích v délce 35 144 km a 444 nádrží. Jedná se o vodní toky protékající zejména zemědělsky využívanou krajinou a zastavěnými částmi obcí. Pořizovací hodnota vodních děl na tocích a nádrží představuje k 31.12.2003 částku 7,894 mld. Kč.

Každoročně ZVHS jako správce drobných vodních toků zajišťuje odstraňování povodňových škod na spravovaných vodních tocích a vodních dílech. V roce 2003 bylo realizováno odstraňování povodňových škod vzniklých v letech 2000 a zejména v roce 2002, kdy rozsáhlé katastrofické povodně zasáhly převážnou část povodí Vltavy, Ohře a část povodí Moravy. ZVHS jako organizační složka státu, která nedisponuje vlastními finančními zdroji, realizovala tato nápravná opatření zejména z prostředků Evropské investiční banky (dále jen „EIB“).

Při své činnosti se ZVHS dařilo skloubit požadavky z hlediska ochrany přírody se svými záměry, a to zejména účastí v krajinotvorných programech MŽP. Realizace staveb v rámci Programu revitalizace říčních systémů (PRŘS) byla jednou z priorit organizace v roce 2003.

ZVHS zajišťuje na základě platné Příkazní smlouvy uzavřené mezi Pozemkovým fondem ČR a ZVHS výkon odborné péče o HOZ. V roce 2003 bylo Pozemkovým fondem ČR přiděleno ZVHS na údržbu a provoz tohoto rozsáhlého majetku (mj. téměř 12 tis. km odvodňovacích kanálů) celkem 60 mil. Kč.

Z uvedených finančních prostředků byla převážná část použita na údržbu a opravy vodních toků (cca 90 %) a dále na ostatní neinvestiční výdaje (cca 10 %). Neinvestiční výdaje na odstraňování povodňových škod jsou uvedeny samostatně.

Souhrnný přehled o skutečném využití těchto finančních prostředků uvádí Tabulka 3.3.1.

V rámci údržby vodních toků bylo prováděno zejména sečení, čištění, opravy objektů zabezpečující protipovodňovou ochranu, likvidace nepůvodních invazních druhů rostlin (bolševník velkolepý, křídlatka japonská) a údržba břehových porostů.

Přehled finančních prostředků využitých v posledních letech z jednotlivých finančních zdrojů na údržbu a opravy vodních toků a vodních děl uvádí Tabulka 3.3.2.

Rozdělení neinvestičních výdajů na vodní toky ve správě ZVHS a údržbu a opravy hlavních odvodňovacích zařízení ve správě Pozemkového fondu ČR (dále jen „PF ČR“) podle jednotlivých oblastí povodí uvádí Tabulka 3.3.3.

Příjmy z plateb za odběry vody, případně z nájmu vodohospodářských staveb a jiných nemovitostí jsou nevýznamné a ve střednědobé časové řadě se pohybují mezi 8 až 11 mil. Kč.

Celková skladba příjmů ZVHS je uvedena v Tabulce 3.3.4.

Tabulka 3.3.1 Využití jednotlivých finančních zdrojů ZVHS v roce 2003 v mil. Kč

Činnost	Zdroj	Plán	Skutečnost
Údržba a opravy vodních toků	SR	122,449	122,376
Provoz vodních toků a souvisejících vodních děl	SR	12,603	12,532
Program péče o krajinu	SR	0,313	0,311
Prevence před povodněmi	SR	26,125	26,109
Ostatní neinvestiční výdaje	SR	18,800	18,735
Celkem	SR	180,290	180,063

Pramen: ZVHS (Neinvestiční výdaje na odstraňování povodňových škod jsou uvedeny v samostatných tabulkách)

Tabulka 3.3.2 Pokrytí výdajů ZVHS na údržbu a opravy vodních toků a vodohospodářských děl v letech 1999 - 2003 v mil. Kč

Zdroj na úhradu výdajů	1999	2000	2001	2002	2003
Rozpočet MZe	68,1	77,6	77,0	119,7	122,4
Program péče o krajinu	2,5	1,0	2,4	0,6	0,3
Protipovodňová opatření	0,0	35,2	5,7	8,9	26,1
Celkem státní rozpočet	70,6	113,8	85,1	129,2	148,8
Státní fond záručenosti půdy	1,0	5,6	3,8	0,0	0,0
Celkem	71,6	119,4	88,9	129,2	148,8
Náprava povodňových škod ze zdrojů PF ČR	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Údržba a opravy hlavních melioračních zařízení ze zdrojů PF ČR	79,6	75,9	59,8	54,9	59,9
Celkem výdaje	151,2	195,3	148,7	184,1	208,7

Pramen: ZVHS

Tabulka 3.3.3 Neinvestiční výdaje na vodní toky ve správě ZVHS a údržbu a opravy hlavních odvodňovacích zařízení ve správě PF ČR v roce 2003 podle regionů v mil. Kč

Oblast povodí	Údržba a opravy vodních toků	Provoz	Odstranění povodňových škod	Hlavní odvodňovací zařízení	Celkem
Vltava	33,430	0,707	57,025	24,397	115,559
Labe	26,999	2,497	4,450	13,200	47,146
Ohře	13,279	1,630	24,302	4,199	43,410
Morava	30,433	6,154	7,799	12,971	57,357
Odra	18,235	1,544	0,000	5,093	24,872
Celkem	122,376	12,532	93,576	59,860	288,344

Pramen: ZVHS

Tabulka 3.3.4 Skladba příjmů ZVHS v letech 1999 - 2003 v mil. Kč

Příjmy	1999	2000	2001	2002	2003
platby za odběry vody	2,8	4,4	3,8	2,5	2,6
nájmy vodohospodářských staveb	3,2	1,9	3,5	5,2	5,3
ostatní příjmy	2,3	4,1	3,4	1,4	1,0

Pramen: ZVHS

V roce 2003 pokračovalo na vodních tocích ve správě ZVHS odstraňování povodňových škod z roku 1997. Postupně se likvidují i povodňové škody z let následujících.

Přehled o celkových nákladech na odstranění povodňových škod v členění podle zdrojů a s rozdělením na investiční a neinvestiční prostředky podává Tabulka 3.3.5.

Za účelem odstraňování povodňových škod z roku 2000 a 2002 na vodních tocích spravovaných ZVHS pokračovala v roce 2003 realizace programu 229 110 zahájeného již v předchozím roce, na odstraňování povodňových škod z roku 2000 (podprogram 229 112) a 2002 (podprogram 229 113).

ZVHS v roce 2003 realizovala investiční výstavbu v celkové výši 232,7 mil. Kč, včetně programu na protipovodňová opatření ve výši 121,2 mil. Kč, odstraňování povodňových škod z roku 1997 ve výši 0,5 mil. Kč a odstraňování povodňových škod z roku 2000 a 2002 ve výši 12,4 mil. Kč. Přehled je uveden v Tabulce 3.3.7.

3.4 Lesy ČR, s.p. - oblastní správy toků

Lesům ČR, s.p. je svěřeno do správy cca 19,5 tis. km drobných vodních toků. Převážná většina se nachází v horních částech povodí, pramenných oblastech a oblastech s vyšším podílem lesnatosti. Lesy ČR, s.p. spravují bystřinné toky i mimo pozemky určené k plnění funkcí lesa, protože při péči o ucelená povodí vodních toků protékají zemědělskou krajinou a intravilány obcí. Správu vodních toků zajišťovalo celkově 70 pracovníků na 7 oblastních správách toků Frýdek-Místek, Brno, Hradec Králové, Benešov, Plzeň, Teplice včetně nově zřízené správy se sídlem ve Vsetíně.

Náplní roku 2003 bylo především odstraňování povodňových škod z roku 1997 a 2002 a dále realizace preventivních opatření. Z větších akcí možno uvést např. dokončení opravy Olešnice (hraniční tok s Polskou republikou), Červený potok - Šumpersko, Kotelnice a Matulákův potok - Beskydy, Vrchovištní a Bystrý potok v Jeseníkách, akci Hodonínka ve Štěpánově nad Svratkou, Jamenský a Těchonínský potok

Tabulka 3.3.5 Odstraňování povodňových škod z let 1997 na vodních tocích spravovaných ZVHS v roce 2003 v mil. Kč

Zdroj - program	Investiční náklady	Neinvestiční náklady	Celkem
Program 329 181	0,027	0	0,027
Program 329 184	0,439	0	0,439
Celkem	0,466	0	0,466

Pramen: ZVHS

Tabulka 3.3.6 Odstraňování povodňových škod z let 2000 a 2002 na vodních tocích spravovaných ZVHS v roce 2003 v mil. Kč

Zdroj - program	Investiční náklady	Neinvestiční náklady	Celkem
Program 229 112	3,757	4,450	8,207
Program 229 113	8,654	89,126	97,780
Celkem	12,411	93,576	105,987

Pramen: ZVHS

Tabulka 3.3.7 Struktura investic a finančních zdrojů ZVHS v letech 2000 - 2003 v mil. Kč

Struktura investic	Finanční zdroje	2000	2001	2002	2003
Úprava vodních toků	Státní rozpočet	32,2	47,2	47,4	52,2
	Účelový fond (náhradní rekultivace)	3,6	6,5	0,9	0,1
	Státní fond pro zúrodnění půdy	0,0	0,2	0,0	0,0
Studie odtokových poměrů	Státní rozpočet	3,8	0,0	0,0	4,7
Revitalizace VT	Státní rozpočet	45,3	17,3	30,7	41,6
Protipovodňová opatření	Státní rozpočet	33,6	2,8	63,1	54,4
	Evropská investiční banka	0,0	0,0	0,0	66,8
Odstranění povodňových škod z roku 1997	Státní rozpočet	27,0	28,9	29,2	0,5
	Evropská investiční banka	36,5	0,0	0,0	0,0
Odstranění povodňových škod z roku 1998	Státní rozpočet	0,0	0,0	0,0	0,0
Odstranění povodňových škod z roku 2000	Státní rozpočet	0,0	0,0	1,6	3,8
Odstranění povodňových škod z roku 2002	Státní rozpočet	0,0	0,0	0,0	0,3
	Evropská investiční banka	0,0	0,0	0,0	8,3
Celkem		182,0	102,9	172,9	232,7

Pramen: ZVHS

v Orlických horách, Sudovický potok a Podlužský potok ve Středních Čechách, Jedlová a Poustka v Krušných horách, Romanovský potok a Všeminka ve Zlínském kraji.

Zvýšené průtoky byly zaznamenány pouze lokálně v měsíci květnu v oblasti Jihlavy, Blanska a Brna-venkova, jinak celkově na srážky velmi chudý rok způsobil vyschnutí řady toků.

Realizovaná opatření byla financována z vlastních zdrojů, z úvěru EIB - program protipovodňové prevence a sanace škod způsobené povodněmi v roce 2002

a z rozpočtu státu - sanace škod způsobených povodněmi v roce 1997 a opatření prováděná ve veřejném zájmu prostřednictvím § 35 lesního zákona.

Z celkových finančních výdajů Lesů ČR, s.p. do vodního hospodářství ve výši 482,1 mil. Kč činily výdaje investičního charakteru 245,9 mil. Kč. Z tohoto objemu představují 97,0 mil. Kč vlastní prostředky. Investice Lesů ČR, s.p. byly zaměřeny na preventivní opatření a zejména na výstavbu a rekonstrukci objektů hrazení bystřin v oblastech zasažených povodněmi. Opatření

Tabulka 3.4.1 Struktura financování Lesů ČR, s.p. - oblastních správ toků v roce 2003 v mil. Kč

Lesy ČR, s.p.	Vlastní zdroje celkem	Dotace celkem	Z toho povodňové škody	
			Dotace	Vlastní zdroje
Investice	90,5	146,8	12,4	24,1
Neinvestice	170,2	29,3	11,2	72,5
Celkem	260,7	176,1	23,6	96,6

Pramen: Lesy ČR, s.p.

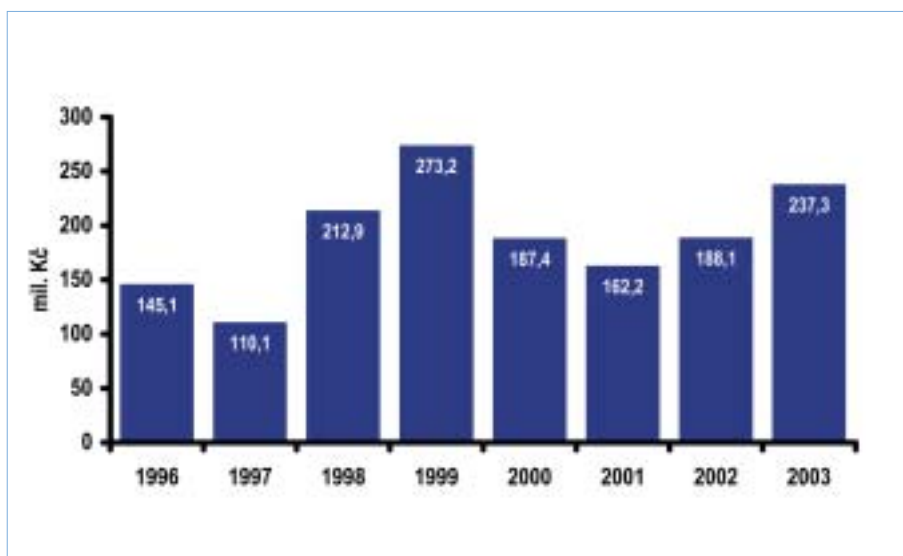
Tabulka 3.4.2 Tržby Lesů ČR, s.p. za povrchovou vodu v letech 1998 - 2003 v tis. Kč

Rok	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Tržby	7 906	7 896	7 876	8 639	9 790	9 390
Cena za m ³ *)	0,92	0,99	1,06	1,17	1,23	1,24

Pramen: Lesy ČR, s.p.

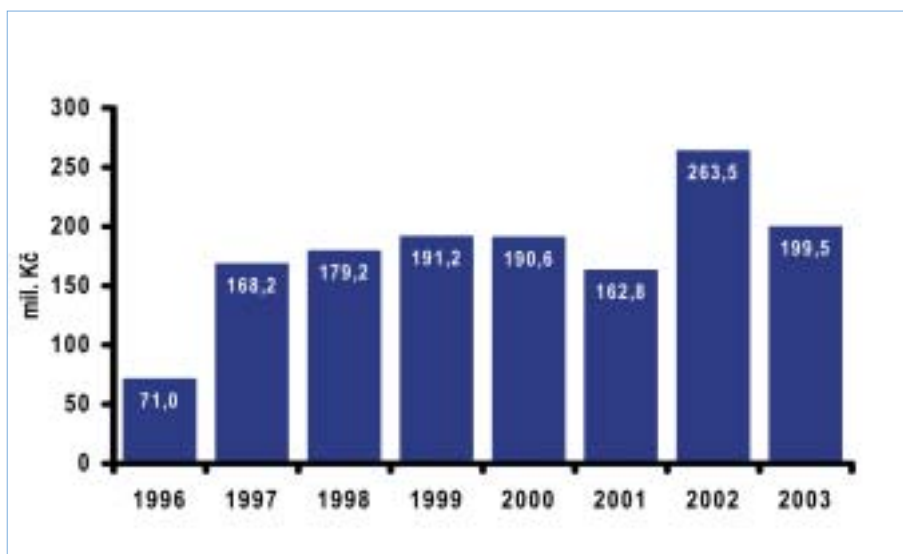
Pozn.: *) Jednotková cena za m³ je uváděna bez daně z přidané hodnoty

Graf 3.4.1 Investiční výdaje Lesů ČR, s.p. v letech 1996 - 2003 v mil. Kč - vodní toky



Pramen: Lesy ČR, s.p.

Graf 3.4.2 Výdaje Lesů ČR, s.p. v letech 1996 - 2003 v mil. Kč - oprava a údržba vodních toků



Pramen: Lesy ČR, s.p.

jsou realizována převážně za účelem vytvoření retenčních prostorů pro zachycení splavenin, stabilizace podélného sklonu toků příčnými objekty a zajištění protipovodňové ochrany zkapacitněním koryt vodních toků. Na opravu a údržbu základních prostředků hrazení bystřin a dalších vodních děl ve správě Lesů ČR, s.p. bylo využito 236,2 mil. Kč, z toho z vlastních prostředků 200,3 mil. Kč. V uvedených objemech jsou zahrnuty také náklady na opravu a údržbu melioračních sítí a vodních nádrží prováděnou příslušnými lesními správami a závody.

Nejvýznamnější náplní činnosti Lesů ČR, s.p. na úseku vodního hospodář-

ství byla sanace povodňových škod. Jednalo se především o zkapacitnění koryt, odstraňování náplavů a opravy opěrných zdí, dlažeb, příčných objektů a přehrázek. Na odstranění povodňových škod bylo celkově vynaloženo 120,2 mil. Kč, z toho z vlastních prostředků 96,6 mil. Kč.

Grafy 3.4.1 a 3.4.2 v delší časové řadě podávají přehled o celkových ročních investičních výdajích a prostředcích vynaložených na opravy a údržbu.

Lesy ČR, s.p. vynaložily v roce 2003 na správu vodních toků téměř 437 mil. Kč.

Strukturu financování správy drobných toků prostřednictvím oblastních správ toků a úroveň podpory státu uvádí pro rok 2003 Tabulka 3.4.1.

Tržby za odběry povrchové vody nejsou významné a v roce 2003 činily 9,4 mil. Kč při ceně 1,24 Kč/m³ odebrané vody.

Vývoj tržeb Lesů ČR, s.p. za odběry povrchové vody a jednotkové ceny je uveden v Tabulce 3.4.2.

3.5 Vodní cesty

Podle „Evropské dohody o hlavních vnitrozemských vodních cestách mezinárodního významu (AGN)“ je Labe vedeno jako hlavní evropská vodní magistrála E 20 a Vltava jako její odbočka E 20-06. Labsko-vltavská vodní cesta je dle zákona č. 114/1995 Sb., o vnitrozemské plavbě, mezinárodní dopravně významnou vodní cestou, která je jediným plavebním spojením s celou evropskou sítí vodních cest. Na českém, 171 km dlouhém úseku Labe od Střekova po přístav ve Chvalčovicích a na 70 km dlouhém úseku Vltavy od soutoku s Labem v Mělníku po přístav Radotín v Praze, je pomocí jezů zajišťován téměř celoroční plavební provoz souvislou kaskádou jezů, a to i při nízkých průtocích. Na 40 km regulovaném úseku od Střekova po státní hranici ČR se Spolkovou republikou Německo je plavební provoz zcela závislý na aktuálních vodních stavech.

V rámci podprogramu Ministerstva dopravy „Obnova staveb vodní dopravy po povodni 2002“ byly v roce 2003 dokončeny práce v celkové hodnotě téměř 461 mil. Kč.

Škody způsobené srpnovou povodní v roce 2002 i na stavbách dopravně významné vodní cesty, vyčíslené Povodím Labe, s.p. a Povodím Vltavy, s.p. na částku 699,0 mil. Kč, byly v roce 2003 průběžně odstraňovány mimo vynaložené prostředky od MZe s pomocí podprogramu Ministerstva dopravy (dále jen „MD“) „Obnova staveb vodní dopravy po povodni 2002“. V rámci tohoto podprogramu byly do konce roku 2003 realizovány práce za 460,9 mil. Kč, z toho Povodím Labe, s.p. za 173,2 mil. Kč a Povodím Vltavy, s.p. za 287,7 mil. Kč. Tyto práce budou pokračovat ještě v roce 2004.

Z prostředků Státního fondu dopravní infrastruktury byly v roce 2003 realizovány práce spojené s rekonstrukcí, modernizací a výstavbou vodních cest v celkové výši téměř 356 mil. Kč.

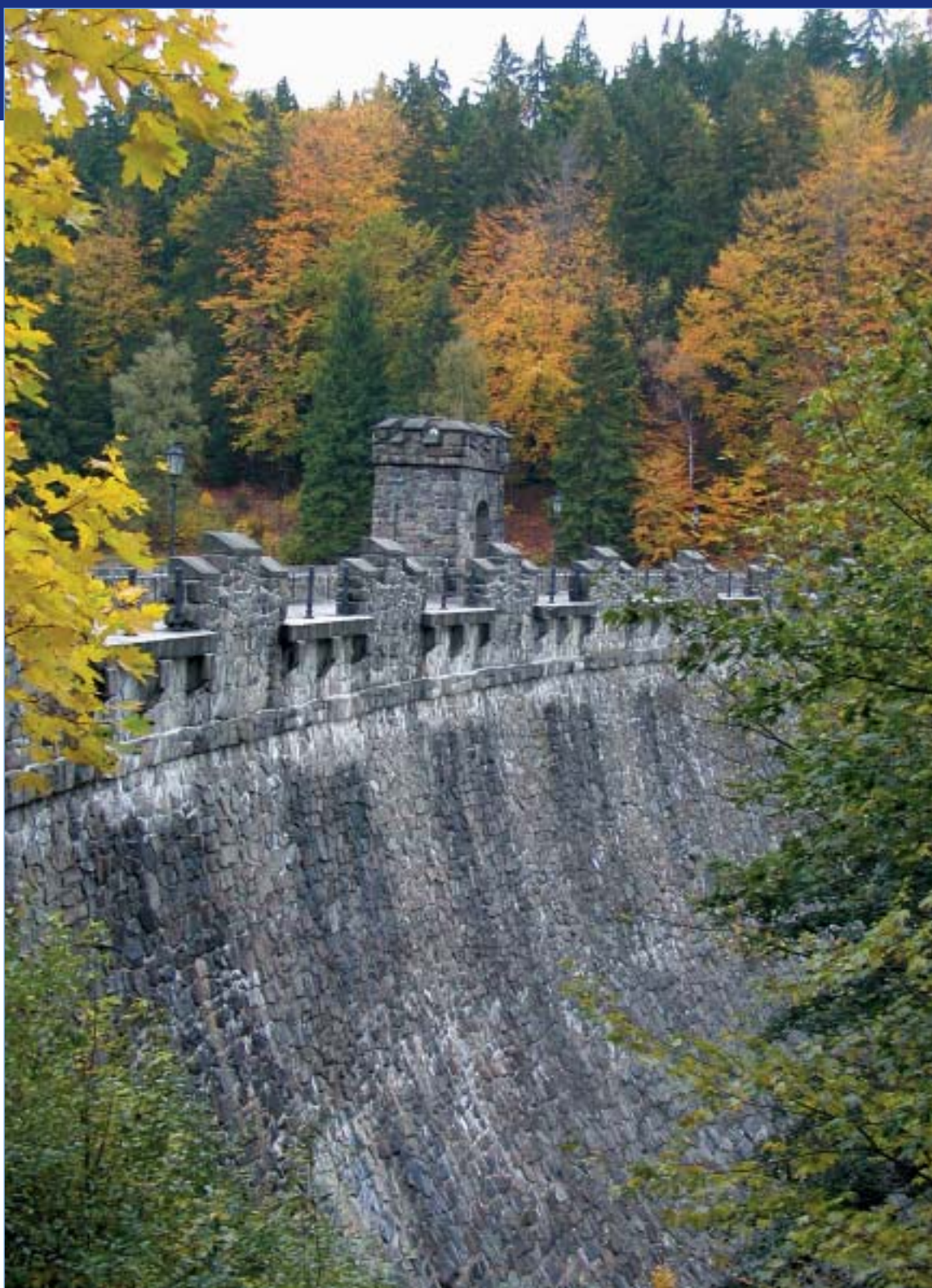
V rámci programu „Podpora rozvoje vodní dopravy v ČR do roku 2005“ na rekonstrukci, modernizaci a výstavbu vodních cest byly z prostředků SFDI v oblasti péče MD o rozvoj vodních cest realizovány práce za 355,8 mil. Kč. V porovnání s předchozím rokem tyto výdaje představují pokles o 30 %. Důvodem je zdlouhavá příprava dvou prioritních staveb programu na labské vodní cestě, zapříčiněná časově ná-

ročným projednáváním námitek ekologů, a to stavby „Zlepšení plavebních podmínek na Labi v úseku Ústí nad Labem - státní hranice ČR/SRN“ a stavby „Stupeň Přelouč II“ k prodloužení splavnosti Labe do Pardubic.

Z uvedených 355,8 mil. Kč z prostředků SFDI realizovalo Povodí Labe, s.p. 280,3 mil. Kč a Povodí Vltavy, s.p. 12,8 mil. Kč. Ostatní prostředky byly realizovány státním investorem MD - Ředitelstvím vodních cest ČR ve výši 37,3 mil. Kč, a dále soukromými investory ve výši 25,4 mil. Kč. K obnově rekreační vodní cesty Otrokovice - Rohatec byly Ředitelstvím vodních cest ČR v roce 2003 realizovány z uvedené částky drobné stavby ve výši 11,0 mil. Kč.

V průběhu minulého kalendářního roku byly dále zabezpečovány následující přípravné práce: studie proveditelnosti pro napojení Logistického centra Břeclav na Dunaj, porovnání variant studií k prodloužení splavné Odry do Ostravy, studie pro dovybavení vltavské vodní cesty chybějícími plavebními objekty, investiční záměr Prodloužení Baťova kanálu Otrokovice - Rohatec, studijní práce pro rozvoj vodních cest ke sportovní a rekreační plavbě a studijní podklady pro zvýšení protipovodňové ochrany přístavů a vodních cest.





Vodní dílo Kamenička - povodí Ohře

OPATŘENÍ KE ZMÍRNĚNÍ EXTRÉMNÍCH HYDROLOGICKÝCH JEVŮ

4.1 Charakteristika a důsledky sucha v roce 2003

Rok 2003 se ve vegetačním období vyznačoval nepříznivým průběhem některých klimatologických charakteristik, které ve svém komplexu zapříčinily stav obecně nazývaný meteorologické a hydrologické sucho.

ČHMÚ zpracoval podrobnou zprávu s komplexně vyhodnocenými charakteristikami, které popisují daný stav. V jednotlivých částech byly podrobně rozebrány následky kombinace teplotně nadnormálních a srážkově podnormálních období v roce 2003.

Na základě dostupných režimových charakteristik zpracovaných pro vybrané stanice bylo, z hlediska pravděpodobnosti opakování jevu, nejvýraznější hydrologické sucho v povodí horního Labe (pravděpodobnost opakování většinou 2 až 10 ojedinele až 50 let) a v povodí Vltavy nad Vltavskou kaskádou (5 až 25 let). V povodí Berounky, Vltavy pod kaskádou a dolního Labe je situace v tomto ohledu příznivější (2 až 5 let).

O zásobách vody v nádržích a postupu prázdnění nejdůležitějších vodárenských nádrží v ČR informuje Tabulka 4.1.1.

Doplnění zásob podzemních vod po extrémních srážkách v druhém pololetí 2002 kulminovalo v lednu až únoru 2003. V březnu 2003 byly zásoby podzemních vod doplněny ještě z tání sněhu a jarních srážek. Vyprazdňování zásob podzemních vod, podle poklesů hladin a vydatností pramenů, započalo obvykle koncem března až první polovině dubna 2003. Pokles zásob podzemních vod od jarních maxim k podzimním minimům je projevem běžného

Tabulka 4.1.1 Postup prázdnění nejdůležitějších vodárenských nádrží v ČR v roce 2003 v % zásobních prostorů

Zásobovaný kraj	Nádrž	28.7.	4.8.	11.8.	18.8.	25.8.	1.9.	8.9.	15.9.	22.9.	29.9.	6.10.	13.10.	20.10.
Středočeský	Želivka	88	88	87	87	85	85	84	83	83	82	82	82	82
Liberecký	Josefův Důl	87	86	85	84	82	81	79	79	78	77	76	77	76
	Souš	79	77	75	73	72	69	67	66	64	61	60	62	60
Jihočeský	Řimov	74	74	72	69	68	66	64	63	60	59		64	65
Plzeňský	Nýrsko	95	95	95	94	94	93	92	92	91	91	90	93	92
Karlovarský	Horka	68	66	62	61	60	59	58	58	57	56	56	56	55
	Stanovice	73	72	70	68	66	65	64	63	62	61	60	59	58
Ústecký	Přísečnice	78	78	77	76	75	74	72	72	70	69	68	68	67
	Fláje	60	59	57	55	54	52	50	49	47	46	44	43	41
Moravskoslezský	Kružberk	58	60	61	63	64	66	65	70	75	80	85	79	71
	Šance	65	65	63	61	58	56	54	52	49	47	46	51	50
Jihomoravský	Vír	82	80	77	74	72	70	67	66	65	62	61	62	60

Pramen: ČHMÚ

ročního cyklu podzemních vod. Rozdíl v jednotlivých letech je v rychlosti a velikosti poklesu. V roce 2003 byl výchozí stav zásob podzemních vod v povodích zasažených povodní a extrémními srážkami velmi vysoký a ve zbývajících částech území průměrný až slabě nadprůměrný. Pokles hladin a vydatností pramenů započal v dubnu a pokračoval trvale až do září 2003. Ani vyšší srážkové úhrny v květnu neměly vliv na pokračování poklesu, protože vysoká evapotranspirace neumožnila průnik srážkových vod na hladinu vod podzemních.

Vzhledem k poměrně velkým počátečním zásobám podzemních vod, přes velmi nízké srážkové úhrny, nebyl pokles zásob podzemních vod v období duben - září tak velký, jako u průtoků v tocích. Je možné konstatovat, že přibližně od srpna téměř celý průtok v tocích je saturován z podzemních vod. Koncem srpna se v režimu podzemních vod kromě rozložení srážek začíná zřetelně projevovat i vliv charakteru hydrogeologické struktury. Pánevní struktury s kolektory, které mají větší zásobu podzemních vod, byly ještě v srpnu nad

dlouhodobými průměry z období 1971 - 1990. Mělké oběhy podzemních vod a poříční zóny byly většinou od července výrazně pod dlouhodobými průměry. Obdobný charakter měl režim vydatností pramenů v puklinových obězích krystalinika a podobných horninových prostředích. V září se vlivem větších srážkových úhrnů pokles zásob mělkých oběhů lokálně zastavil, nebo zpomalil.

Analýza sucha za rok 2003 byla prováděna v jednotlivých sledovaných polohách k 30. září 2003, výjimečně postihovala i říjen 2003. Takto stanovené období pokrývá celé vegetační období tohoto roku, ale není schopno postihnout a stanovit nutnou dobu, po kterou se bude krajinný systém v oblasti zásob vody v jednotlivých částech systému doplňovat.

Z pohledu klimatologického a agro-klimatologického bylo v průměru období od ledna do konce září významně teplejší a vyskytoval se nedostatek srážek. Příznivější vláhová situace byla pouze v okrajových částech ČR, naopak nepříznivá až výrazně nepříznivá



4.2 Realizace preventivních opatření na ochranu před povodněmi a odstraňování povodňových škod z minulých let

Stejně jako v minulých letech, tak i v roce 2003, Ministerstvo zemědělství zabezpečovalo programy zaměřené na odstraňování povodňových škod a na realizaci preventivních opatření na ochranu před povodněmi.

Realizace zmíněných činností spojených s pojmem povodně patří mezi nejvýznamnější aktivity MZe. Ochrana lidských životů, zdraví a majetku obyvatel obecně patří mezi jeho základní priority a v této problematice velmi úzce spolupracuje s celou řadou subjektů tak, aby došlo k co nejúčinnějšímu naplnění této priority.

Jednou z prvotních fází období po povodni je odstraňování škod povodní způsobených. Jelikož byla ČR v posledních sedmi letech (od roku 1997) několikrát postižena povodněmi, (ať místního, regionálního či nadregionálního charakteru) byla a v současné době také je, tato fáze hlavním motivem pro založení a realizaci několika programů v rámci programového financování MF. V gesci MZe potom můžeme hovořit o těchto následujících programech:

- Program 329 180 „Odstranění škod způsobených povodní 1997“,
- Program 229 110 „Odstranění následků povodně na státním vodohospodářském majetku“
 - podprogram 229 112 „Odstranění následků povodně roku 2000“,
 - podprogram 229 113 „Odstranění následků povodně roku 2002“,
- Program 229 810 „Státní pomoc při obnově území postiženého povodní v roce 2002 poskytovaná MZe, zaměřená na obnovu a zabezpečení vodohospodářské infrastruktury vodovodů a kanalizací“,
- Program 229 210 „Obnova, odbahnění a rekonstrukce rybníků a vodních nádrží“
 - podprogram 229 218 „Odstranění škod na rybnících a vodních nádržích po povodních v srpnu 2002.

O jednotlivých programech, účelu a cílech pro které byly založeny, délce jejich trvání, objemu a zajištění předpokládaných finančních prostředků,

byla ve všech zemědělsky produkčních oblastech, a to nejen ke konci září, ale průběžně ve všech letních měsících.

Nižší vlhkost vzduchu s vysokými teplotami vyvolala jeho vysokou vysoušecí schopnost. Proto byly hodnoty potenciální evapotranspirace v hodnoceném období roku 2003 podstatně vyšší než je jejich dlouhodobý průměr 1992 až 2002. Zákonitě pak byla vlhkost půdy nižší než zmíněný dlouhodobý průměr. S tím souvisí i vyšší výskyt počtu dní, kdy aktuální deficit dosáhl či překročil hodnotu kritického vláhového deficitu.

Největší záporné odchylky indexu meteorologického sucha se vyskytovaly na celém území ČR s výjimkou pohraničních hor. Výskyt sucha měl pět vln, se dvěma výraznými vrcholy. První proběhl v červnu, kdy se kritické sucho vyskytovalo na 47 % území ČR, tj. postihovalo většinu zemědělsky významných oblastí republiky. Druhý, v podstatě srpnový, se vyskytl na 53 % území a byl tak rozsáhlejší než červnový.

Z hydrologických hodnocení vyplynulo, že z hlediska povrchových vod nelze

chápat suché období roku 2003 jako celoplošnou záležitost. Extrémně malé průtoky se však vyskytovaly místy na tocích v jižních a východních Čechách a také na malých tocích na západě území. Postiženy byly i toky na severní Moravě pramenící v oblasti Jeseníků.

Zmenšování zásob podzemních vod se projevilo dříve v jižních a jihozápadních Čechách, než ve zbývajících částech území. Za jasný příznak sucha u podzemních vod však považujeme dosažení nebo podkročení kvantilu 85 % měsíční křivky překročení, který byl dosažen pouze v povodí Moravy a částečně i v povodí Odry. Proto celkově z hlediska podzemních vod suché období roku 2003 nelze považovat za extrémně suché. Významnější projevy nedostatku podzemních vod byly dány převážně lokálními podmínkami.

Dosažené výsledky a závěry z analýzy sucha dokládají, že na území ČR se v roce 2003 vyskytovalo sucho jak meteorologické, tak půdní, tedy i agronomické.

příjemcích dotace a realizovaných akcích je blíže pojednáno v kapitole 7. Státní finanční podpora vodního hospodářství.

Fáze prevence před povodněmi úzce navazuje na programy týkající se odstraňování povodňových škod, vychází z poznatků způsobených povodněmi a zabraňuje jejich opakování v nejvíce exponovaných lokalitách podél vodních toků. Cílovým stavem vodohospodářů je pak dosáhnout co nejvyšší míry ochrany před povodněmi na celém území našeho státu.

MZE v současné době realizuje následující dva programy zaměřené na prevenci před povodněmi:

- Program 229 060 Prevence před povodněmi,
 - podprogram 229 062 „Výstavba a obnova poldrů, nádrží a hrází“,
 - podprogram 229 063 „Zvyšování průtočné kapacity vodních toků“,
 - podprogram 229 064 „Stanovování záplavových území“,
 - podprogram 229 065 „Studie odtokových poměrů“,
 - podprogram 229 066 „Vymezení rozsahu území ohrožených zvláštěními povodněmi“,
- Program 229 210 „Obnova, odbahnění a rekonstrukce rybníků a vodních nádrží“
 - podprogram 229 212 „Obnova, odbahnění a rekonstrukce rybníků a vodních nádrží“.

4.3 Související nelegislativní úkoly

Projekt Vyhodnocení katastrofální povodně v srpnu 2002

V závěru loňského roku byl dokončen projekt Vyhodnocení katastrofální povodně v srpnu 2002, který vláda schválila svým usnesením č. 977 ze dne 7. října 2002.

Průběh prací kontrolovala Řídící rada projektu pod vedením náměstka ministra životního prostředí a složená ze zástupců zainteresovaných ministerstev. Na jednání byli rovněž zváni zástupci krajských úřadů a správců příslušných povodí. Vlastní koordinaci vyhodnocovacích prací byl pověřen Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka (dále jen „VÚV T.G.M.“). Spolupracujícími organizacemi byly ČHMÚ, Agentura ochrany



Vodní dílo Opatovice - povodí Moravy

přírody a krajiny ČR (dále jen „AOPK“), Česká geologická služba, správci povodí a další odborné organizace a experti.

Důležité výstupy a poznatky z projektu a z toho vyplývající doporučení a návrhy opatření pro další rozvoj povodňové ochrany v ČR byly shrnuty ve Výsledné zprávě projektu, kterou projednala a schválila vláda usnesením č. 76 na svém zasedání 21. ledna 2004.

V obecné rovině lze říci, že srpnová povodňová pohroma v roce 2002 se stala událostí, jejíž vyhodnocení zabezpečované projektem prověřilo správnost a úplnost kolekce zásad Strategie ochrany před povodněmi na území České republiky (schválena usnesením vlády č. 382 ze dne 19. dubna 2000) a je současně příkladem, na kterém lze prokázat, že některé z vytýčených zásad jsou nebo nejsou důsledně sledovány a naplňovány. V rámci některých odborných bloků projektu a stejně tak veřejností bylo mnohokrát konstatováno, že od roku 1997 a tedy i v průběhu srpnové povodně 2002 se v ČR pozitivně projevil změny legislativy pro oblast povod-

ňové ochrany, krizového řízení i poskytování státní pomoci při obnově území po přírodních nebo jiných katastrofách.

V průběhu řešení projektu byly závěry z jednotlivých odborných bloků konfrontovány se zásadami Strategie. Nebyla zjištěna žádná akutní potřeba změny právních předpisů. Byly však identifikovány problémové okruhy, v nichž účelová změna může zlepšit systémové provázání postupů povodňové prevence. U všech preventivních opatření je nutné více dbát na soustavné a důslednější prosazování zásad Strategie. Některé z nich musí být prosazovány při simulovaných podmínkách ohrožení systematickým školením a tréninkem orgánů veřejné správy, odborných organizací a občanů, jakož i mládeže od školních let.

Z provedených rozborů a hodnocení v rámci projektu vyplynulo, že příčinné srážky povodně v srpnu 2002 byly extrémním případem, ale dosahovaly pouze 68 % maximálních hodnot, které jsou v našich zeměpisných šířkách fyzikálně možné. Z toho vyplývá, že

výskyt vyšších plošných srážek než byla výška srážek v srpnu 2002 je reálně možný. Opakovaný výskyt silných srážkových epizod v krátkém časovém odstupu několika dní je případem sporadickým, v historii povodní však byly několikrát zaznamenány extrémní případy letních regionálních povodní doprovázených podružnými povodněmi (např. rok 1890, 1997). Pravděpodobnost opakování extrémní povodně, podobných rozměrů jakými se vyznačovala srpnová povodeň 2002 na našem území, nelze v nejbližších letech seriózně kvantifikovat. Případy kumulace let s výskytem velkých povodní v letním pololetí jsou v povodí Vltavy v minulosti známy (1872, 1890, 1897, 1899).

Zpráva o plnění Strategie ochrany před povodněmi pro území ČR

Věcný obsah Zprávy o plnění Strategie vycházel ze získaných zkušeností z povodňových situací na území České republiky v posledních šesti letech byl cíleně zaměřen na nutnost pokračovat v zahájené realizaci nezbytných opatření. Předkládaná zpráva hodnotila proces naplňování jednotlivých zásad Strategie a provedla analýzu existujících legislativních, organizačních, technických a ekologických hledisek.

Vládou schválená Strategie ochrany před povodněmi pro území ČR byla prvním věcně politickým dokumentem tohoto druhu v ČR, která vycházela z vyhodnocení povodňových situací na našem území z let 1997 a 1998 a z poznatků úrovně povodňové ochrany v Evropě v 90-tých letech minulého století. Strategie zejména poukazovala na skutečnost, že ochranu před povodněmi je třeba prioritně řešit realizací souboru programů (v rámci programového financování) s využitím technických a netechnických prvků. Definováním těchto principů se Strategie výrazně zasloužila o obrat v přístupu k prevenci před povodněmi, vytvořila ucelený rámec pro přípravu konkrétních opatření a zavedla rozsah odpovědností.

Ve schválené Strategii pak vláda uložila ministrům zemědělství a životního prostředí ve spolupráci s ministry pro místní rozvoj a dopravy a spojů zpracovat kontrolní „Zprávu o plnění Strategie ochrany před povodněmi pro území ČR“ (dále jen „Zpráva o plnění Strate-

gie“) a předložit ji vládě k projednání do 31. března 2003.

V průběhu konce roku 2002 a začátku roku 2003 byla tato Zpráva o plnění Strategie dotčenými ministerstvy zpracovávána. Při zpracování tohoto materiálu byly již částečně využity poznatky a dosavadní výsledky projektu Vyhodnocení katastrofální povodně v srpnu 2002. Dne 7. dubna 2003 pak vláda ČR svým usnesením č. 334 tuto Zprávu o plnění Strategie schválila.

S odstupem několika let můžeme konstatovat, že přijatá Strategie sehrála důležitou úlohu zejména v nastartování procesu realizace programů prevence před povodněmi, které jsou v systémové gesci jednotlivých vybraných resortů. V současné době je nezbytné pokračovat v již zahájené realizaci významných protipovodňových opatření regionálního a nadregionálního význa-

mu v nejohroženějších částech území našeho státu. Veřejnost zde očekává realizaci opatření ke snížení rizika ohrožení lidských životů a škod na majetku státu, měst a obcí, včetně soukromého majetku všech obyvatel. S ohledem na geografickou a orografickou polohu ČR je dále nezbytné tyto zásady vyplývající ze Strategie nadále koordinovat s dotčenými sousedícími státy, neboť řada našich vodních toků ovlivňuje průběh povodní a celkovou povodňovou situaci na území sousedních států.

Zpráva o plnění Strategie kontrolovala nejen proces plnění Strategie, ale zároveň, na základě analýzy současného systému ochrany před povodněmi v ČR a současné úrovně poznání, navrhla nové postupy a přístupy k řešení problematiky spojené s protipovodňovou ochranou našeho území.



Vodní dílo Labská - povodí Labe

Zpráva o plnění programů prevence před povodněmi

Samotná Strategie je naplňována zejména prostřednictvím realizace programů v oblasti prevence před povodněmi, které jsou v gesci jednotlivých vybraných resortů v rámci systému programového financování.

Usnesením vlády č. 897, bod I, ze dne 13. září 2000 vzala vláda na vědomí materiál Záměry tvorby programů prevence před povodněmi, ve kterém byla věcně navržena struktura jednotlivých programů prevence před povodněmi v gesci MZe, MŽP a MD včetně odhadu finanční náročnosti na jejich realizaci. Na základě tohoto usnesení vlády, bod II/3, bylo dále uloženo ministrům zemědělství, životního prostředí a dopravy ve spolupráci s ministrem pro místní rozvoj zpracovat „Zprávu o plnění programů prevence před povodněmi“ (dále jen „Zpráva o plnění programů“).

Pravidelná kontrolní zpráva o realizaci programů prevence před povodněmi uskutečňovaných v rámci programového financování, která byla schválena usnesením vlády č. 335 ze dne 7. dubna 2003, byla předkládána souběžně se Zprávou o plnění Strategie.

Předkládaný materiál informoval vládu o realizaci programů prevence před povodněmi od roku 2000, včetně uvedení důvodů, proč některé programy nebyly založeny či proč byla jejich realizace opožděna včetně informace o nově zakládaných programech, které svým charakterem mají vazbu na oblast prevence před povodněmi. Zpráva o plnění programů podává detailní informaci o současném vývoji stavu prevence před povodněmi v ČR a o věcném a finančním podílu jednotlivých resortů v této oblasti.

Nejdůležitějším a finančně nejnáročnějším programem je Program prevence před povodněmi v gesci MZe. K datu 31.12.2002 se podařilo schválit dokumentaci programu MF, zabezpečit financování programu kofinancováním z národních a zahraničních zdrojů a začít se systematickou realizací vybraných prioritních opatření na ochranu před povodněmi v nejohroženějších částech území ČR. Výhledovým cílem do roku 2005 je zvýšit současnou úroveň ochrany před povodněmi v souvisle zastavěných územích, které odpovídají zvýšení průtoků z Q_{20} na min. Q_{50}



Vodní dílo Janov - povodí Ohře

a v odůvodněných případech i v nezastavěných územích z Q_5 na Q_{20} . Dalším neméně důležitým cílem je zvýšit počet stanovených záplavových území podél významných vodních toků ze současných 51,4 % na předpokládaných cca 75 %, což znamená dosažení úrovně srovnatelné s vybranými zeměmi západní Evropy. Realizace tohoto programu si vyžádá investice ve výši cca 4,15 mld. Kč.

Ve Zprávě o plnění programů se na dále předpokládá pokračování v realizaci podpůrných opatření v rámci mimoprodukčních funkcí zemědělství, které je třeba z hlediska prevence před povodněmi všemožně podporovat. Efekt opatření tohoto druhu, v rámci zabránění povodňové situace, je nezanedbatelný do průtoků s četností doby opakování maximálně Q_{10} . Při povodňových situacích s nižší četností opakování již vliv těchto opatření výrazně klesá a při katastrofálních povodních je pak efekt prakticky zanedbatelný.

Další součástí preventivních opatření před povodněmi je Program podpory

prevence v územích ohrožených nepříznivými klimatickými vlivy v gesci MŽP. Prioritami programu jsou zejména podpora modernizace systému předpovědní povodňové služby a základních hlásných profilů realizovaných ČHMÚ a dále realizace doplňkových hlásných profilů budovaných na úrovni krajů a obcí a dále rajonizace území pro potřeby územního rozhodování z hlediska ohrožení sesuvnými jevy.

Novým podpůrným programem uvedeným ve Zprávě o plnění programů, který má vazbu na systémově navržené programy prevence před povodněmi, je MZe nově založený Program obnovy, odbahnění a rekonstrukce rybníků a vodních nádrží. Při povodňových situacích v uplynulých letech prokázaly rybníky a malé vodní nádrže svoji nezanedbatelnou úlohu v preventivní protipovodňové ochraně území, která je jednou z nejdůležitějších mimoprodukčních funkcí rybníků a vodních nádrží. Z tohoto důvodu je kladen důraz zejména na posílení retenční funkce rybníků.



VODOVODY A KANALIZACE PRO VEŘEJNOU POTŘEBU

5.1 Zásobování pitnou vodou

Z vodovodů pro veřejnou potřebu bylo zásobováno v roce 2003 pitnou vodou 89,8 % obyvatel.

V roce 2003 bylo v ČR zásobováno z vodovodů pro veřejnou potřebu 9,18 mil. obyvatel, tj. 89,8 % z celkového počtu obyvatel v ČR. Ve všech vodovodech pro veřejnou potřebu bylo vyrobeno celkem 750,5 mil. m³ pitné vody. Za úplatu bylo dodáno (fakturováno) 547,2 mil. m³ pitné vody, z toho pro domácnosti 344,7 mil. m³ pitné vody. Ztráty pitné vody dosáhly u hlavních provozovatelů 169,4 mil. m³, tj. 23,3 % z vody určené k realizaci.

Trendy a vývoj ukazatelů v oblasti zásobování pitnou vodou jsou zobrazeny v Tabulce 5.1.1 a Grafu 5.1.1.

Trend poklesu objemu vyrobené pitné vody se v roce 2003 téměř zastavil. Specifické množství vody fakturované na jednoho zásobovaného obyvatele bylo 163 l na den, specifická spotřeba pitné vody v domácnostech byla 103 l/os./den. Tyto specifické spotřeby v porovnání s rokem 2002 stagnují a lze předpokládat zastavení poklesu.

Nejvyšší podíl obyvatel zásobených pitnou vodou z vodovodů pro veřejnou potřebu byl v roce 2003 v hlavním městě Praze (99,9 %) a v Karlovarském kraji (98,4 %), nejnižší podíl obyvatel zásobených pitnou vodou je i nadále v kraji Středočeském (74,9 %) a v kraji Plzeňském (81,3 %).

Délka vodovodní sítě byla v roce 2003 prodloužena celkem o 3 346 km a dosáhla délky 59 619 km.

Tabulka 5.1.1 Zásobování vodou z vodovodů pro veřejnou potřebu v letech 1989 a 1997 - 2003

Ukazatel	Měrná jednotka	1989	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Obyvatelé (střední stav)	tis. obyv.	10 364	10 304	10 295	10 283	10 273	10 287	10 201	10 201
Obyv. skutečně zásobováni vodou z vodovodů pro veřejnou potřebu	tis. obyv.	8 537	8 866	8 879	8 936	8 952	8 981	9 156	9 179
	%	82,4	86,0	86,2	86,9	87,1	87,3	89,8	89,8
Voda vyrobená z vodovodů pro veřejnou potřebu	mil. m ³ /rok	1251	887	843	800	778	754	753	751
	%	100,0	70,9	67,4	63,9	62,2	60,3	60,2	60,0
Voda fakturovaná celkem	mil. m ³ /rok	924,4	604,0	579,9	564,2	554,1	535,6	545,3	547,2
	%	100,0	65,0	62,4	60,7	59,6	57,6	58,7	58,9
Specifická potřeba z vody vyrobené *	l/os. den	401	274	260	245	237	231	225	224
	%	100,0	68,3	64,8	61,1	59,1	57,5	56,1	54,7
Specifické množství vody fakturované celkem *	l/os. den	298	187	179	173	169	164	163	163
	%	100,0	62,8	60,1	58,1	56,7	54,9	54,7	54,7
Specifické množství vody fakturované pro domácnost *	l/os. den	171	113	110	109	107	104	103	103
	%	100,0	66,1	64,3	63,7	62,6	60,7	60,2	60,2
Ztráty vody na 1 km řadů *	l/km den	16 842	14 159	12 149	10 704	9 706	9 141	8 358	7 783
Ztráty vody na 1 zásob. obyv. *	l/os. den	90	79	71	63	60	57	53	53

Pramen: ČSÚ

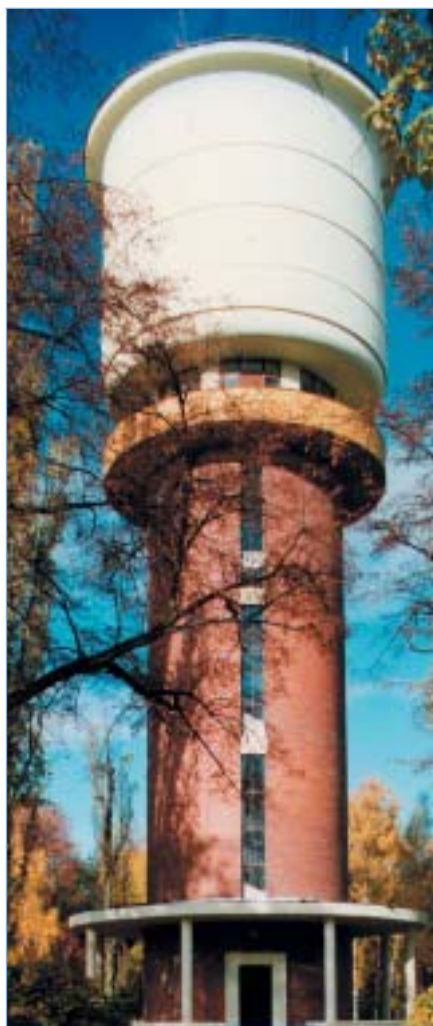
Poznámka: * údaje za vodovody a kanalizace hlavních provozovatelů

Tabulka 5.1.2 Zásobování obyvatel, výroba a dodávka vody z vodovodů pro veřejnou potřebu v roce 2003

Kraj, území	Obyvatelé		Voda vyrobená z vodovodů pro veřejnou potřebu (tis. m ³)	Voda fakturovaná	
	skutečně zásobováni vodou z vodovodů pro veřejnou potřebu (počet)	podíl obyvatel zásobovaných vodou z celkového počtu (%)		celkem (tis. m ³)	z toho pro domácnosti (tis. m ³)
Hl. město Praha	1 161 000	99,9	142 654	90 228	57 901
Středočeský kraj	847 800	74,9	49 556	45 150	29 275
Jihočeský kraj	556 580	89,1	40 008	29 745	18 625
Plzeňský kraj	446 350	81,3	37 120	28 974	16 426
Karlovarský kraj	299 150	98,4	25 108	18 246	11 843
Ústecký kraj	788 300	96,2	73 413	49 961	30 739
Liberecký kraj	373 750	87,5	34 983	23 128	14 422
Královéhradecký kraj	484 000	88,4	37 378	26 936	17 332
Pardubický kraj	464 900	91,8	34 524	25 655	15 779
Kraj Vysočina	452 660	87,5	27 638	23 539	13 623
Jihomoravský kraj	1 038 100	92,6	73 797	57 481	36 401
Olomoucký kraj	560 500	88,1	41 504	30 078	19 083
Zlínský kraj	508 660	85,9	36 412	26 483	15 720
Moravskoslezský kraj	1 197 600	95,0	96 419	71 565	47 494
Česká republika	9 179 350	89,8	750 514	547 169	342 907

Pramen: ČSÚ

Poznámka: včetně vodovodů nezahrnutých do statistického šetření



Vodojem v Hradci Králové

Počet vodovodů pro veřejnou potřebu se zvýšil o 339 ks a dosáhl počtu 2 612 ks. Počet vodovodních přípojek se zvýšil o 73 760 ks a dosáhl počtu 1 545 344 ks. Délka vodovodních přípojek se zvýšila o 1 005 km a dosáhla délky 14 368 km. Počet osazených vodoměrů se zvýšil o 70 739 ks a dosáhl počtu 1 552 743 ks.

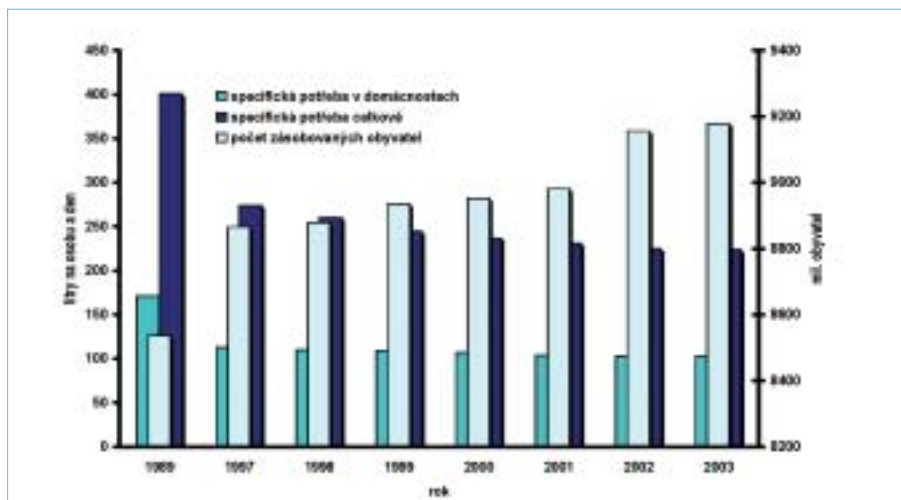
Výrazné zvýšení počtu vodovodních přípojek a délky vodovodních řadů je důsledkem inventarizace při zpracování „Vybraných údajů majetkové a provozní evidence“ podle § 5 zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích.

5.2 Odvádění a čištění komunálních odpadních vod

Celkem 77,7 % obyvatel České republiky žilo v roce 2003 v domech připojených na kanalizaci pro veřejnou potřebu.

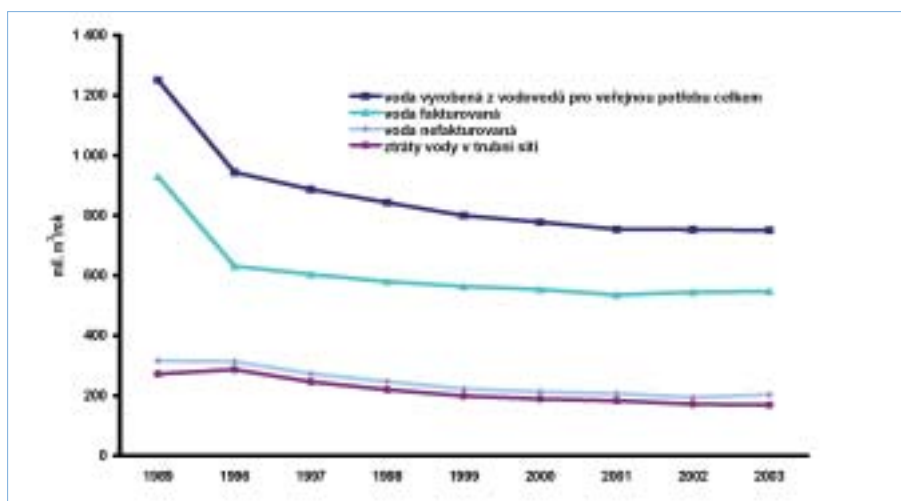
V roce 2003 žilo v domech připojených na kanalizaci pro veřejnou potřebu

Graf 5.1.1 Vývoj počtu zásobovaných obyvatel a specifické potřeby vody fakturované v letech 1989 a 1997 - 2003



Pramen: ČSÚ, MZe

Graf 5.1.2 Vývoj hodnot objemu vody vyrobené z vodovodů pro veřejnou potřebu a fakturované vody celkem v letech 1989 a 1996 - 2003



Pramen: ČSÚ, MZe

Tabulka 5.2.1 Odvádění a čištění odpadních vod z kanalizací pro veřejnou potřebu v letech 1989 a 1997 - 2003

Ukazatel	Měrná jednotka	1989	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Obyvatelé (střední stav)	tis. obyv.	10 364	10 304	10 295	10 283	10 273	10 287	10 201	10 201
Obyvatelé bydlící v domech připojených na kanalizaci pro veřejnou potřebu	tis. obyv.	7 501	7 573	7 657	7 666	7 685	7 706	7 899	7 928
	%	72,4	73,5	74,4	74,6	74,8	74,9	77,4	77,7
Vypouštěné odp. vody do kanalizace pro veřejnou potřebu (bez vod srážkových) celkem	mil. m³	877,8	628,5	620,0	592,2	576,0	570,7	576,3	558,1
	%	100,0	71,6	70,6	67,5	65,6	65,0	65,7	63,6
Čištěné odpadní vody včetně vod srážkových ¹⁾	mil. m³	897,4	842,5	818,9	814,6	808,8	841,4	846,2	782,7
Čištěné odpadní vody celkem bez vod srážkových	mil. m³	627,6	571,5	566,1	562,9	546,1	544,8	533,6	527,4
	%	100,0	91,1	90,2	89,7	87,0	86,8	85,0	84,0
Podíl čištěných odpadních vod bez vod srážkových	%	71,5	90,9	91,3	95,1	94,8	95,5	92,6	94,5
Poměr vody čištěné k vodě nečištěné bez vod srážkových	-	2,5	10,0	10,5	19,2	18,3	21,2	12,5	17,2

Pramen: ČSÚ

Poznámka: ¹⁾ údaje za vodovody a kanalizace hlavních provozovatelů

7,93 mil. obyvatel ČR. Do kanalizací pro veřejnou potřebu bylo vypuštěno celkem 558,1 mil. m³ odpadních vod. Z tohoto množství bylo čišťeno 94,5 % odpadních vod (bez zahrnutí vod srážkových), což představuje 527,3 mil. m³. Trendy vývoje za kanalizace pro veřejnou potřebu a čištění odpadních vod dokladuje v delší časové řadě Tabulka 5.2.1 a Graf 5.2.1.

Nejvyšší podíl obyvatel připojených na kanalizaci je v Hlavním městě Praze (99,6 %) a Karlovarském kraji (89,9 %), nejnižší podíl je ve Středočeském kraji (59,5 %), s odstupem následuje kraj Pardubický (67,1 %).

Délka kanalizační sítě byla v roce 2003 prodloužena o 2 379 km a dosáhla délky km 26 742 km.

Délka kanalizačních přípojek vzrostla o 849 km a dosáhla délky 7 670 km. Celkový počet čistíren odpadních vod se zvýšil o 176 a dosáhl počtu 1 410.

5.3 Vývoj vodného a stočného

Vodné a stočné se v roce 2003 zvýšilo oproti roku 2002 v průměru o 5,6 %.

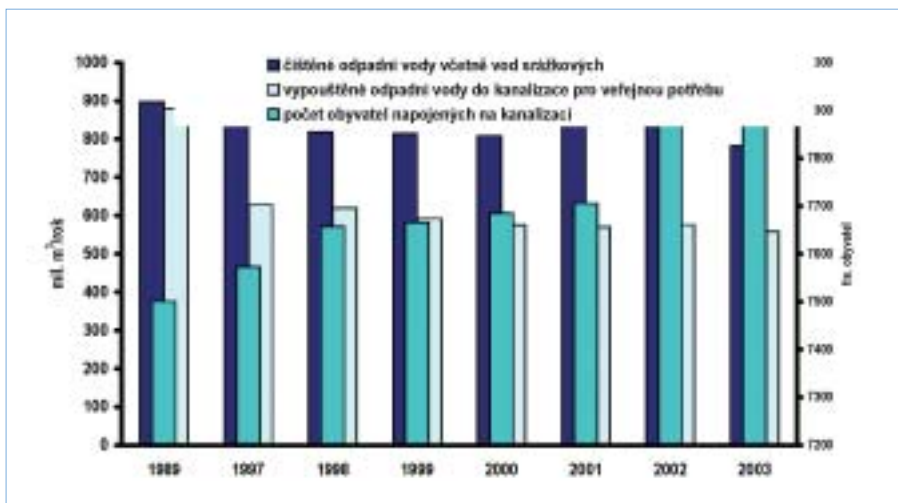
V roce 2003 představovalo průměrné vodné v ČR včetně DPH vypočtené podle realizačních cen 21,56 Kč/m³ a průměrné stočné včetně DPH částku 18,22 Kč/m³.

Mezní hodnoty realizačních cen vodného a stočného v roce 2003 v souhrnu za vodné a stočné činily min. 18,96 Kč a max. 56,13 Kč. Průměrná cena činila 39,77 Kč. Podrobnější přehled zpracovaný podle kalkulačních podkladů udává Tabulka 5.3.1.

Diferenciace v ceně vodného a stočného mezi jednotlivými společnostmi provozujícími vodovody a kanalizace je daná výchozími podmínkami pro provozování v daném kraji, např. prostorové rozmístění spotřebišť, stupeň využívání vodárenských a kanalizačních kapacit apod.

Cenové rozdíly v jednotlivých krajích se vzhledem k průměrným hodnotám ČR (100 %) pohybovaly v roce 2003 okolo 48 % u nejnižších cen až po 131 % až 155 % u nejvyšších cen. Oproti roku 2002 došlo k růstu minimálních cen vodného a stočného, a to v průměru o 6,5 %, maximální ceny zůstávají přibližně na stejné úrovni jako v roce 2002.

Graf 5.2.1 Vývoj počtu obyvatel bydlících v domech napojených na kanalizaci pro veřejnou potřebu a množství vypouštěných a čišťených odpadních vod v letech 1989 a 1997 - 2003



Pramen: ČSÚ, MZe

Tabulka 5.2.2 Počet obyvatel bydlících v domech připojených na kanalizaci pro veřejnou potřebu a množství vypouštěných a čišťených odpadních vod v roce 2003 v jednotlivých krajích

Kraj, území	Obyvatelé bydlící v domech připojených na kanalizaci pro veřejnou potřebu		Odpadní vody vypouštěné do kanalizace pro veřejnou potřebu	Čištěné odpadní vody bez vod srážkových	
	celkem (počet)	podíl k celk. počtu obyvatel (%)	celkem (tis. m³)	celkem (tis. m³)	podíl (tis. m³)
Hl. město Praha	1 157 000	99,6	87 510	87 510	100,0
Středočeský kraj	673 500	59,5	46 765	46 611	99,7
Jihočeský kraj	529 200	84,7	38 765	35 405	91,3
Plzeňský kraj	419 750	76,4	34 710	31 811	91,6
Karlovarský kraj	273 500	89,9	16 485	16 475	99,9
Ústecký kraj	671 400	81,9	43 678	37 621	86,1
Liberecký kraj	290 250	68,0	19 493	16 701	85,7
Královéhradecký kraj	395 500	72,2	29 612	28 510	96,3
Pardubický kraj	339 900	67,1	25 887	24 162	93,3
Kraj Vysočina	410 100	79,2	21 320	20 510	96,2
Jihomoravský kraj	876 650	78,2	52 572	51 304	97,6
Olomoucký kraj	467 600	73,5	34 700	33 849	97,5
Zlínský kraj	441 900	74,6	29 551	28 122	95,2
Moravskoslezský kraj	982 200	77,9	77 063	68 761	89,2
Česká republika	7 928 450	77,7	558 111	527 352	94,5

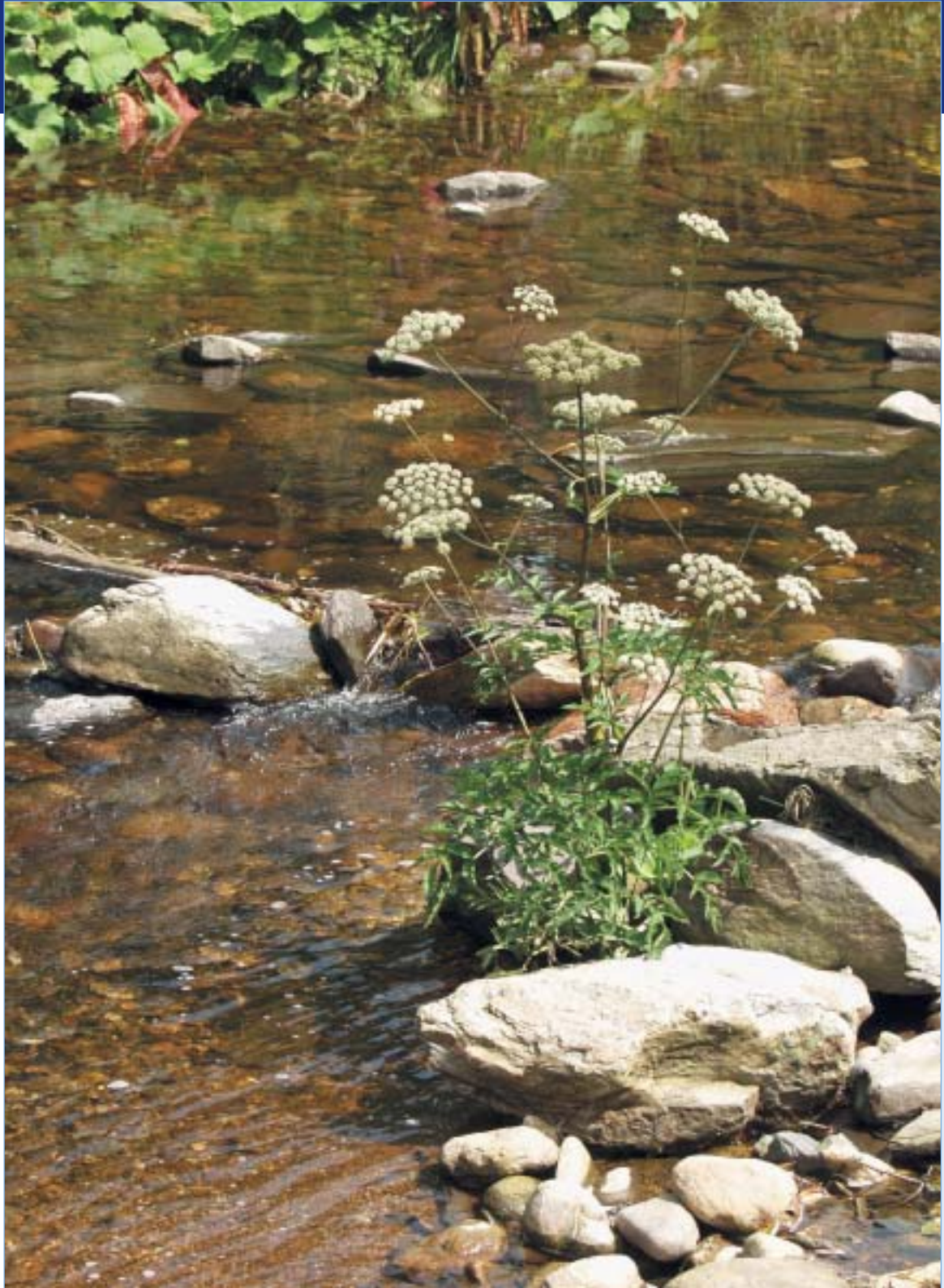
Pramen: ČSÚ

Poznámka: včetně vodovodů nezahrnutých do statistického šetření

Tabulka 5.3.1 Vodné a stočné v roce 2003 (včetně DPH)

Ukazatel	Jednotka	Vodovody	Kanalizace
Vážený aritmetický průměr za ČR	Kč/m³	21,56	18,22
	%	100,00	100,00
Minimální hodnota	Kč/m³	10,26	8,88
	% z průměru za ČR	47,60	48,30
Maximální hodnota	Kč/m³	28,24	28,26
	% z průměru za ČR	130,90	155,10

Pramen: VÚV T.G.M.



ZDROJE ZNEČIŠTĚNÍ A OCHRANA VOD

6.1 Bodové zdroje znečištění

Produkce znečištění se v roce 2003 oproti roku 2002 snížila v ukazatelích biochemická spotřeba kyslíku, chemická spotřeba kyslíku, nerozpuštěné látky a zvýšila se v ukazateli rozpuštěné anorganické soli.

Ochrana jakosti vod je založena na omezování vstupu znečišťujících látek ze zdrojů znečištění do vodního prostředí a na preventivní ochraně zdrojů vod proti znečišťování.

Jakost povrchových vod ovlivňují především bodové zdroje znečištění (města a obce, průmyslové závody a objekty soustředěné zemědělské živočišné výroby).

Počet obyvatel bydlících v domech napojených na veřejnou kanalizaci v roce 2003 činil 7,928 mil. obyvatel, tj. 77,7 % obyvatelstva ČR. Napojení obyvatel na kanalizaci je v ČR nad průměrem evropských zemí OECD, který je cca 62 %.

Do veřejných kanalizací bylo v loňském roce vypuštěno 558,1 mil. m³ odpadních vod, z nichž bylo 94,5 % čištěno na čistírnách odpadních vod či jiných zařízeních (s vyhovující či nevyhovující účinností čištění).

Úroveň ochrany vod před znečištěním se nejčastěji hodnotí podle vývoje produkovaného a vypouštěného znečištění. Produkovaným znečištěním je množství znečištění obsažené v produkovaných (nečištěných) odpadních vodách. V souvislosti s požadavky EU a OECD se v ČR vývoji produkovaného znečištění věnuje v posledních letech zvýšená pozornost. Zajišťuje se hlavně rozšířený sběr naměřených dat z většího počtu subjektů. Tím se údaje o produkovaném znečištění dále dopl-

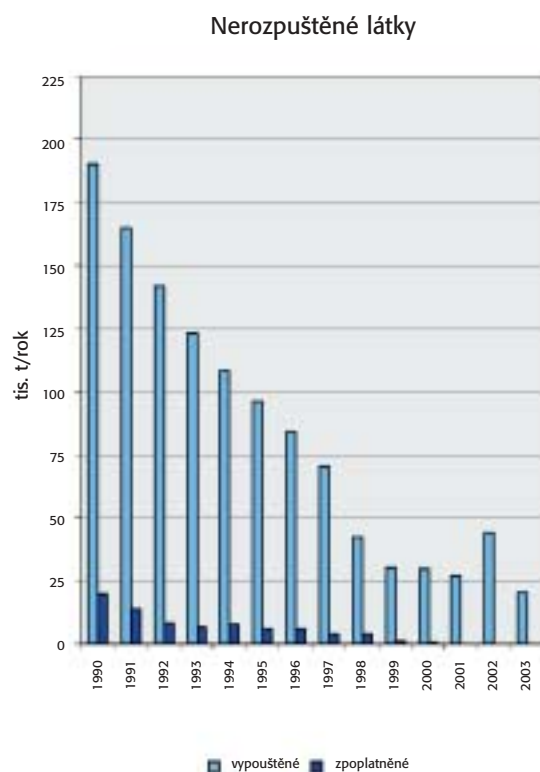
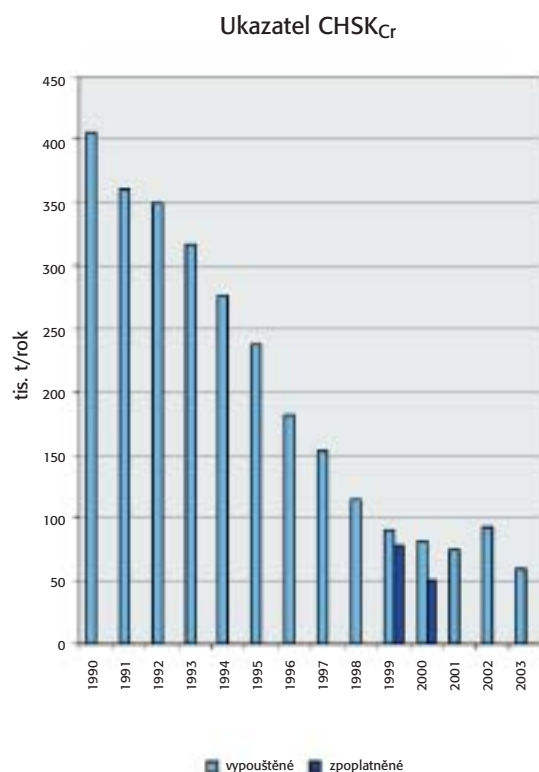
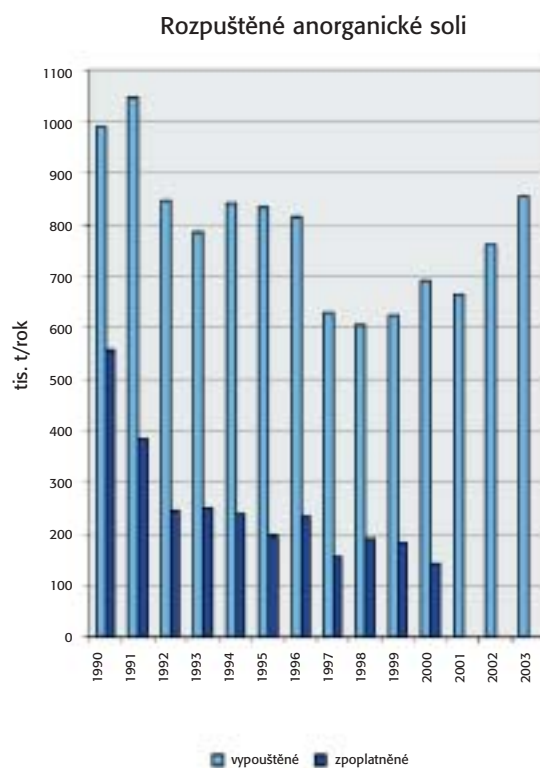
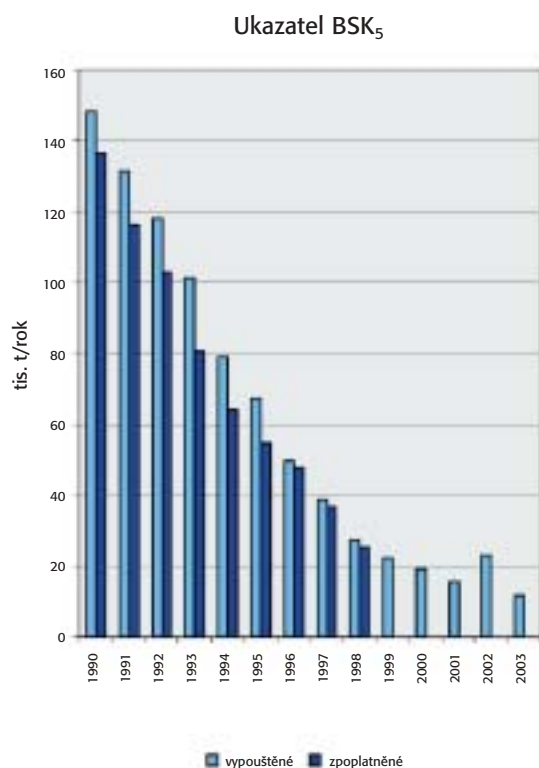


ňují a zpřesňují. Produkce znečištění se v roce 2003 oproti roku 2002 snížila v ukazatelích biochemická spotřeba kyslíku (dále jen „BSK“), CHSK a NL a zvýšila se v ukazateli rozpuštěné anorganické soli (dále jen „RAS“). Produkce organického znečištění podle BSK₅ se snížila o 9 464 t (o 3,7 %), v ukazateli CHSK stanovené dvojchromanovou metodou (CHSK_{Cr}) o 26 052 t (o 4,2 %) a v ukazateli NL o 54 790 t (o 15,3 %). V ukazateli RAS došlo v roce 2003 proti roku 2002 ke zvýšení o 77 418 t (o 9,3 %). Nárůst RAS byl v roce 2003 významně vyšší oproti

roku 2002 v důsledku zlepšení úrovně výkaznictví.

Vypouštěným znečištěním je znečištění obsažené v odpadních vodách vypouštěných do povrchových vod. Ve srovnání s rokem 2002 se vypouštěné znečištění v roce 2003 snížilo v ukazatelích: BSK₅ o 11 144 t (48,6 %), CHSK_{Cr} o 32 453 t (35,2 %) a NL o 23 527 t (53,3 %). K nárůstu vypouštěného znečištění došlo v ukazateli RAS o 93 328 t (12,3 %). Množství BSK₅, CHSK_{Cr} a NL vypuštěné v roce 2003 bylo významně nižší než v roce 2002. Ke snížení došlo v důsledku

Graf 6.1.1 Vypouštěné a zpoplatněné znečištění v letech 1990 - 2003



obnovy čistíren odpadních vod, které byly odstaveny z provozu po povodních v roce 2002 (v povodí Vltavy). Klesající trend ve vypouštěném znečištění podle BSK₅, CHSK_{Cr} a NL byl v roce 2003 znovu obnoven. Ke snížení došlo i v povodích nezasažených povodněmi. Množství RAS vypuštěných v roce 2003 bylo významně vyšší než v roce 2002 v důsledku nárůstu v povodí Vltavy. Na rozdíl od předchozích let Povodí Vltavy, s.p. vykázal, stejně jako ostatní s.p. Povodí, veškeré RAS a ne pouze RAS v odpadních vodách s koncentrací RAS nad 700 mg/l.

V průmyslu došlo oproti roku 2002 k významnému snížení vypouštěného znečištění u JIP Loučovice, a.s., (o 124 t CHSK_{Cr} a 56 t BSK₅), JIP Větrní a.s., (Č. Krumlov) (o 806 t CHSK_{Cr}) a papíren Štětí (o 740 t CHSK_{Cr}). Na druhé straně bylo větší množství znečištění v roce 2003 oproti roku 2002 vypuštěno z Lovochemie Lovosice, a.s., (o 151 t CHSK_{Cr}) a Papíren Bělá, a.s., v Bělé pod Bezdězem (o 93 t CHSK_{Cr}).

V komunální sféře došlo v roce 2003 oproti roku 2002 k významnému snížení vypouštěného znečištění u Českých Budějovic (o 470 t BSK₅ a 1 001 t CHSK_{Cr}), Písku (o 86 t BSK₅ a 171 t CHSK_{Cr}) a Prahy (o 8 026 t BSK₅ a 7 364 t CHSK_{Cr}). Ve všech zmíněných případech se však jednalo v roce 2002 o mimořádnou situaci, s ohledem na letní povodňové události a následné vyřazení těchto ČOV z provozu. Při srovnání roku 2001 a 2003 je však možné konstatovat, že vypouštěné znečištění zůstalo přibližně na shodné úrovni (částečné zlepšení je pak u ÚČOV Praha).

K významnému zlepšení došlo v Ústí n. L. - znečištění vypouštěné z veřejné kanalizace zaústěné ještě v roce 2002 mimo vybudovanou ČOV (o 306 t BSK₅ a 403 t CHSK_{Cr}), dále pak u Mostu (o 76 t BSK₅ a 111 t CHSK_{Cr}), Klatov (o 108 t BSK₅ a 220 t CHSK_{Cr}), Liberce (o 47 t BSK₅ a 161 t CHSK_{Cr}), Vyškova (o 32 t BSK₅ a 74 t CHSK_{Cr}), Kroměříže (o 55 t BSK₅ a 129 t CHSK_{Cr}), Uherského Hradiště (o 67 t BSK₅ a 107 t CHSK_{Cr}) a Třebíče (o 57 t BSK₅ a 144 t CHSK_{Cr}).

Podle údajů sbíraných na základě vyhlášky č. 431/2001 Sb. se v roce 2003 veřejné kanalizace podílely na celkovém množství odpadních vod vypuštěných do vodních toků 42,5 %. Podíl veřejných kanalizací na množství vypuštěného znečištění byl následující:



BSK₅ 64,8 %, CHSK_{Cr} 63,5 % a NL 57,4 %. Podíl veřejných kanalizací na celkové zátěži vodních toků znečištěním z bodových zdrojů byl v roce 2003 oproti roku 2002 nižší přibližně o 6,4 %.

Mezi roky 1990 a 2003 došlo k poklesu vypouštěného znečištění BSK₅ o 92 %, CHSK_{Cr} o 85,3 %, NL o 89,2 % a RAS o 13,6 %. V letech 1990 - 2003 se podařilo snížit vypouštěné množství nebezpečných a zvláště nebezpečných látek a vypouštěné množství AOX. K významnému poklesu došlo také u makronutrientů (dusík, fosfor). K tomuto poklesu došlo hlavně v důsledku toho, že v technologii čištění odpadních vod u nových a intenzifikovaných čistíren odpadních vod se uplatňuje cíleně biologické odstraňování dusíku a biologické nebo chemické odstraňování fosforu.

Ve sféře průmyslu byly v roce 2003 nedostatečně čištěny odpadní vody hlavně u těchto subjektů: Papírny Bělá, a.s., v Bělé pod Bezdězem (173 t BSK₅, 328 t CHSK_{Cr}) a JIP Loučovice, a.s. (77 t BSK₅, 239 t CHSK_{Cr}).

Z obcí s počtem obyvatel vyšším než 5 000 nebyly v roce 2003 dostatečně čištěny odpadní vody vypouštěné z Kravař u Opavy, Kunovic a Šenova u Havířova.

6.2 Plošné znečištění

Jakost povrchových a podzemních vod významně ovlivňuje plošné znečištění - zejména znečištění ze zemědělského hospodaření, atmosférická depozice a erozní splachy z terénu. Význam plošného znečištění s pokračujícím poklesem znečištění z bodových zdrojů roste. Jeho podíl je podstatný zvláště u dusičnanů, pesticidů a acidifikace, méně u fosforu, a je odlišný v různých oblastech ČR v závislosti na hustotě osídlení, podílu čištění vypouštěných odpadních vod, intenzitě a způsobu ze-

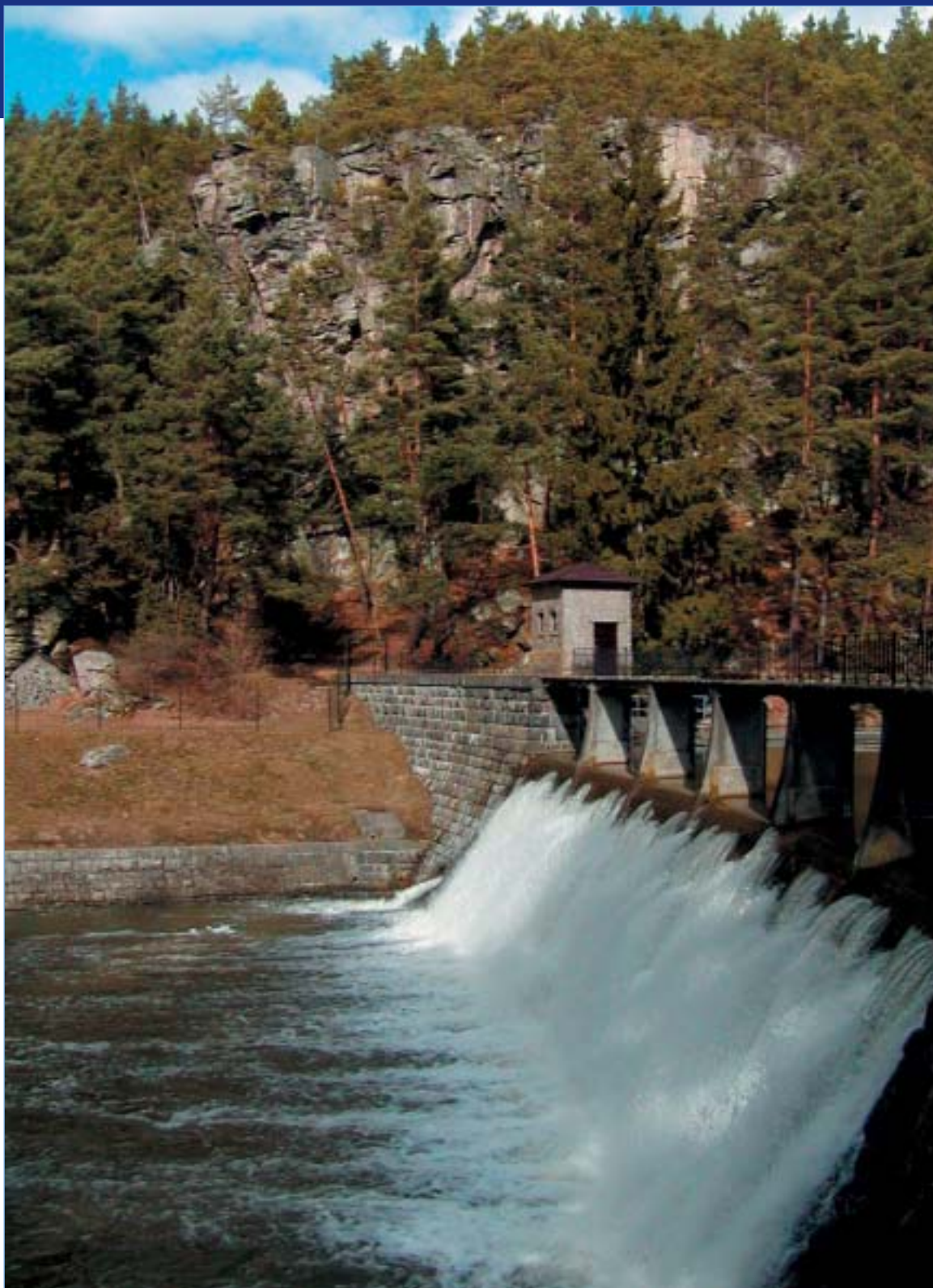
mědělského hospodaření a úrovni atmosférické depozice.

V roce 2003 bylo vydáno nařízení vlády č. 103/2003 Sb., o stanovení zranitelných oblastí a o používání a skladování hnojiv a statkových hnojiv, střídání plodin a provádění protierozních opatření v těchto oblastech. Jako odborné podklady potřebné pro zpracování návrhu tohoto právního předpisu byly plně využity výstupy z výzkumného úkolu Výzkum a vývoj „Omezování plošného znečištění povrchových a podzemních vod ČR“, který byl zpracován VÚV T.G.M. V nařízení vlády č. 103/2003 Sb. byla vyhlášena území (zranitelné oblasti), ve kterých významně přispívá zemědělské hospodaření ke znečištění podzemních a povrchových vod dusičnany, a kde jsou stanovena určitá opatření, aby byl tento vliv omezen. Kromě toho došlo v roce 2003 ke zpracování dalších podkladů VÚV T.G.M., sloužících k identifikaci problémových území z hlediska plošného znečištění acidifikací, pesticidy, erozí a erozním smyvem fosforu. Výsledky budou využity při zpracování plánů oblastí povodí (§ 25 zákona č. 254/2001 Sb.).

6.3 Havarijní znečištění

Na jakost povrchových a podzemních vod dále negativně působí i havarijní znečištění. V roce 2003 bylo Českou inspekci životního prostředí evidováno na území České republiky 316 případů havarijního znečištění nebo ohrožení jakosti vod, z toho na podzemních vodách 15 případů.

Ve srovnání s rokem 2002 je počet havárií na vodách o 70 havárií vyšší. Nejpočetnější skupinou znečišťujících látek byly i nadále ropné látky (43,3 % z celkového počtu evidovaných případů), po nich následovaly odpadní vody (12,7 %). V členění podle původců havárií byly nejpočetnější havárie způsobené při dopravě (9,8 %), za ně se řadí četností havárie při odstraňování odpadních vod a pevného odpadu (5,7 %). Původce se nepodařilo zjistit v 60,7 % případů. Za porušení právních předpisů platných ve vodním hospodářství uložila Česká inspekce životního prostředí (dále jen „ČIŽP“) v roce 2003 celkem 433 pokut, z toho 337 z nich nabylo právní moci. Jejich celková výše činila 14,85 mil. Kč.



Vyrovnávací nádrž Vřesník - povodí Vltavy

STÁTNÍ FINANČNÍ PODPORA VODNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ

7.1. Finanční podpory Ministerstva zemědělství

Prostřednictvím programů Ministerstva zemědělství podpořil stát v roce 2003 rozvoj vodohospodářské infrastruktury vodovodů a kanalizací finančním objemem přesahujícím částku 2 mld. Kč.

V roce 2003 byla v rámci programů MZe 329 030 „Výstavba a technická obnova vodovodů a úpraven vod“ a 329 040 „Výstavba a technická obnova čistíren odpadních vod a kanalizací“ zaměřených na realizaci opatření k naplňování směrnic EU v oblasti vodovodů a kanalizací a na vlastní rozvoj oboru vodovodů a kanalizací poskytnuta podpora v celkové výši cca 2 mld. Kč. Tato podpora byla investorům poskytnuta jednak ve formě dotací, tak i ve formě bezúročných půjček ze zdrojů úvěrových prostředků od EIB. V rámci programu MZe 329 030 bylo v roce 2003 podpořeno ze státního rozpočtu celkem 300 akcí v celkové výši cca 734 mil. Kč a v rámci programu MZe 329 040 bylo v roce 2003 podpořeno ze státního rozpočtu celkem 56 akcí v celkové výši cca 579 mil. Kč.

V rámci programu 229 810 „Státní pomoc při obnově území postiženého povodní roku 2002 poskytovaná MZe zaměřeného na obnovu a zabezpečování vodohospodářské infrastruktury vodovodů a kanalizací byla v roce 2003 poskytnuta podpora ve formě dotace celkem na 54 akcí v celkové výši cca 224 mil. Kč.

V roce 2003 úspěšně pokračovalo čerpání úvěru poskytnutého ČR EIB na základě smlouvy o úvěru „ČR - rámcová půjčka pro vodní hospodářství určená na rekonstrukce, zlepšení, moder-



Vodní dílo Labská - povodí Labe

Tabulka 7.1.1 Finanční prostředky SR poskytnuté v rámci programů MZe 329 030 (229 030), 329 040 (229 040) a 229 810 v roce 2003 v mil. Kč

Forma podpory	Vodovody a úpravy vody	Kanalizace a čistírny odpadních vod	Obnova VaK po povodni 08/2002	MZe celkem
Návratná finanční výpomoc	5,824	0	0	5,824
Dotace	728,284	578,837	223,976	1 531,097
Celkem	734,108	578,837	223,976	1 536,921

Pramen: MZe

Tabulka 7.1.2 Vývoj státní podpory výstavby vodovodů, úpraven vod, kanalizací a čistíren odpadních vod v rámci MZe v letech 2000 - 2003 v mil. Kč

Finanční zdroj	2000	2001	2002	2003
Dotace státního rozpočtu	918	447	1 328	1 531
Návratná finanční výpomoc	422	219	53	6
Podpora státního rozpočtu	1 340	666	1 381	1 537
EIB	60	222	616	619
Podpora - celkem	1 400	888	1 997	2 156

Pramen: MZe

nizace a rozšiřování vodohospodářských systémů v ČR“, realizovaného na základě usnesení vlády ČR č. 1179 z roku 1999. V roce 2003 bylo z výše uvedeného úvěru podpořeno celkem 38 akcí v celkové výši 619 mil. Kč.

V roce 2003 Ministerstvo zemědělství pokračovalo v realizaci řady dalších programů mimo oblast vodohospodářské infrastruktury vodovodů

a kanalizací, jejichž cílem byla obnova vodohospodářského majetku správců vodních toků v rámci odstraňování následků povodní z předchozích let a realizace protipovodňových opatření.

Čerpání státních finančních prostředků v rozdělení na kapitálové i běžné výdaje je uvedeno v Tabulkách 7.1.3 a 7.1.4.

V rámci programu 229 210 „**Obnova, odbahnění a rekonstrukce rybníků a vodních nádrží**“ byly v roce 2003 realizovány dva podprogramy. Jedná se o podprogram 229 212 stejného názvu a dále podprogram 229 218 s názvem „Odstranění škod na rybnících a vodních nádržích po povodních v srpnu 2002“.

V rámci podprogramu 229 212 bylo v roce 2003 realizováno nebo rozestavěno 91 investičních staveb a neinvestičních akcí - rybníků, z nichž bylo přes 58 % ukončeno. Akce s největším objemem prostředků dotace ze státního rozpočtu v roce 2003 v rámci programu 229 212:

- Odbahnění rybníka Chobot (Kormorán Plus, s.r.o.)
- Kněžický rybník (Eliáš Josef)
- Obnova rybníka Katlov (Městské lesy a rybníky Kutná Hora, s.r.o.)
- Rybník Mezibořský - odbahnění (Rybářství Velké Meziříčí, a.s.)
- Obnova rybníka Mařka (Rybářství Třeboň, a.s.)

V rámci podprogramu 229 218 bylo v roce 2003 realizováno nebo rozestavěno 37 investičních staveb a neinvestičních akcí - rybníků, z nichž bylo téměř 57 % ukončeno. Akce s největším objemem prostředků dotace ze státního rozpočtu v roce 2003 v rámci programu 229 218:

- Rybník Rožmberk - 1. etapa, oprava bezpečnostního přelivu (Rybářství Třeboň, a.s.)
- Obnova rybníka Skalice (Rybářství Třeboň, a.s.)
- Obnova rybníka Blatec u Čejkovic (Rybníkářství Hluboká, a.s.)
- Oprava odpadní stoky od bezpečnostního přelivu - rybník Rožmberk - 2. etapa (Rybářství Třeboň, a.s.)
- Obnova a odbahnění rybníka Březovec (Rybníkářství Hluboká, a.s.)

V rámci dotačního titulu „**Odbahnění rybníků**“ bylo v roce 2003 realizováno neinvestiční odbahnění 15 rybníků, z nichž 9 bylo rozestavěno z roku 2002. Ukončeny byly všechny akce.

V rámci dotačního titulu „**Správa drobných vodních toků**“, tj. údržby, oprav, péče o majetek na drobných vodních tocích, vodních a suchých nádržích a souvisejících objektech, bylo v roce 2003 ZVHS realizováno 1 164 neinvestičních akcí, které byly všechny ukončeny.

Tabulka 7.1.3 Státní finanční prostředky poskytnuté MZe na kapitálové a běžné výdaje v rámci programového financování v programech 229 060, 229 110, 229 210 a 329 180 v roce 2003 v mil. Kč

Evidenční číslo programu	Název programu	Výdaje na financování programů
229 060	Prevence před povodněmi	669,159
229 110	Odstranění následků na státním vodohospodářském majetku	1 098,000
229 210	Obnova, odbahnění a rekonstrukce rybníků a vodních nádrží	522,397
329 180	Odstranění škod způsobených povodní 1997	509,770

Pramen: MZe

Tabulka 7.1.4 Neinvestiční podpory na ostatní opatření ve vodním hospodářství poskytnuté MZe v roce 2003 v mil. Kč

Název podpory	Výše poskytnutých prostředků	Příjemce podpory
Správa drobných vodních toků	122,376	Zemědělská vodohospodářská správa
Odbahnění rybníků	25,446	Podnikající právnické a fyzické osoby
Obnova staveb k vodohospodářským melioracím	15,231	Podnikající právnické a fyzické osoby

Pramen: MZe

V rámci dotačního titulu „**Provoz drobných vodních toků, vodních a suchých nádržích a souvisejících objektů**“, bylo v roce 2003 ZVHS realizováno 262 neinvestičních akcí, které byly všechny ukončeny.

V rámci programu 229 060 „**Prevence před povodněmi**“ bylo v roce 2003 realizováno nebo rozestavěno 137 investičních staveb, z nichž bylo 17 ukončeno a 29 neinvestičních akcí, z nichž bylo též ukončeno 17. Největší počet akcí, celkem 60 byl zajišťován ZVHS, a to 31 investičních staveb a 29 neinvestičních akcí, z nichž k finančně nejobjemnějším patřily stavby ZVHS a státního podniku Povodí Odry.

Dále bylo zpracováno celkem 73 studií odtokových poměrů, záplavových území a studií zvláštních povodní, z nichž bylo 55 studií v loňském roce ukončeno. Ze studií jich bylo nejvíce realizováno u s.p. Povodí Vltavy a Labe.

V následujícím přehledu jsou uvedeny některé významnější akce prováděné v jednotlivých státních podnicích Povodí v rámci programu 229 060:

Povodí Vltavy, s.p.

Rekonstrukce Novořecké hráze v km 0,1 - 3,6

Nová řeka je umělý vodní kanál vybudovaný Jakubem Krčínem z Jelčan v letech 1584 - 1587 současně s rybníkem Rožmberk jako jeho protipovodňová ochrana. Část průtoků Lužnice je Novou řekou odváděna mimo rybník Rožmberk do Nežárky. Na levém břehu Nové řeky je vybudována hráz chránící

Tabulka 7.1.5 Čerpání finančních zdrojů v programu 229 060 v roce 2003 v mil. Kč

Vlastníci a správci	Státní rozpočet vč. SFA a EIB	
	Investice	Neinvestice
Povodí Labe, s.p.	72,733	0
Povodí Vltavy, s.p.	79,538	0
Povodí Ohře, s.p.	18,024	0
Povodí Odry, s.p.	145,115	0
Povodí Moravy, s.p.	134,317	0
Lesy ČR, s.p.	67,408	0
ZVHS	125,916	26,109
Celkem	643,051	26,109

Pramen: MZe

ploché území kolem Rožmberka před průtoky z Nové řeky. Tato hráz se při povodni v srpnu 2002 protrhla. Rekonstrukce spočívá ve zřízení těsnící stěny v tělese hráze a ve zvýšení koruny hráze nad průtok Q_{100} . Délka rekonstruované hráze je 3,45 km.

Termín realizace 10/02 - 06/03
Celkové náklady 95,5 mil. Kč

Povodí Ohře, s.p.

Rekonstrukce bezpečnostního přelivu vodního díla Nechanice

Technické řešení spočívá v úpravě bezpečnostního přelivu snížením prahu středního pole na kótu 263,00 m.n.m. B.p.v. a v nahrazení stávající hradící konstrukce (mohutný betonový přeliv s hydrostatickým sektorovým uzávěrem) novým segmentovým uzávěrem s betonovou nornou stěnou a s konstrukcí provizorního hrazení.

Akce je součástí projektu „Zlepšení ekologických a hydrologických podmínek na řece Ohři a Labi“, která je zařazena do programu EU CBC PHARE 2000.

S ohledem na významnost této stavebně-technologické akce, která svým technickým řešením podstatně a komplexně napomůže zlepšení vodohospodářských a celospolečenských zájmů - zvýšení protipovodňové ochrany území podél Dolního Ohře, zlepšení manipulace s vodou v nádržním prostoru vodního díla Nechanice, zvětšení objemu retenčního prostoru o více než 2,5 mil. m³, snížení vody v nádrži při poruše hráze nebo funkčních objektů přehrady, kompenzační nadlejšování průtoků pro plavbu na Labi nebo při ekologických haváriích, zlepšení podmínek pro ovlivňování teplotního režimu Dolního Ohře.

Termín realizace 07/02 - 07/04

Celkové náklady 57,9 mil. Kč,
do roku 2003 prostavěno 24,5 mil. Kč

Povodí Odry, s.p.

Opava, Široká Niva km 95,0 - 95,8

Jedná se o úpravu toku Opavy v km 95,0 - 95,8, která navazuje již na prováděnou úpravu. Protipovodňová úprava toku v celkové délce 860 m je navržena na průtok Q₂₀ a spočívá v úpravě nivelety dna, sklonu svahů koryta do pravidelného lichoběžníku a provedení podélného opevnění záhozovou patkou, levobřežní opěrnou zdí a levobřežní ochrannou hrázkou v celkové délce 126 m. Opatřením se zabráni trvalému ohrožování přilehlých infrastruktur (komunikace, inženýrské sítě, železnice, mosty), které se nacházejí v těsném souběhu vodního toku.

Termín realizace 05/03 - 11/03

Celkové náklady 11,0 mil. Kč

Povodí Moravy, s.p.

Bobrovec - rekonstrukce hráze km 0,0 - 5,0

Předmětem stavby je rekonstrukce stávajícího levobřežního hrázového tělesa Bobrovice v celém úseku od zaústění do řeky Moravy po řeku Olšavu, tj. v délce 5 km. Účelem stavby je zabezpečení stability tělesa hráze a jejího podloží proti porušení při povodňových stavech a zvýšení stupně protipovodňové ochrany přilehlých měst, obcí a okolních pozemků, včetně vodárenských zařízení a zařízení leteckého

**Tabulka 7.1.6 Čerpání
finančních zdrojů
v programu 329 180
v roce 2003
v mil. Kč**

Vlastníci a správci	Státní rozpočet vč. SFA a EIB	
	Investice	Neinvestice
Povodí Labe, s.p.	0	16,693
Povodí Moravy, s.p.	215,836	151,592
Povodí Odry, s.p.	62,009	53,249
Lesy ČR, s.p.	5,372	4,552
ZVHS	0,467	0
Celkem	283,684	226,086

Pramen: MZe

průmyslu na ploše 1 000 ha na Q₁₀₀ a vytvoření poldru o min. objemu 2,6 mil. m³.

Termín realizace 11/03 - 08/04

Celkové náklady 23,3 mil. Kč, do
roku 2003 prostavěno 2,7 mil. Kč.

V rámci programu 329 180 „Odstranění škod způsobených povodní 1997“ bylo v roce 2003 realizováno nebo rozestavěno 55 investičních staveb a 39 neinvestičních akcí, z nichž bylo přes 70 % ukončeno. Největší počet akcí byl zajišťován Povodím Moravy s.p., a to 29 investičních staveb a 23 neinvestičních akcí, z nichž bylo 75 % ukončeno.

V následujícím přehledu jsou uvedeny některé významnější akce realizované v rámci programu 329 180:

Povodí Moravy, s.p.

Morava, km 82,0 - 93,5, odtěžení nánosů, II. etapa

- celkový náklad 12,5 mil. Kč, do roku 2003 prostavěno 11,3 mil. Kč.

Morava, Rohatec - Uherský Ostroh, rekonstrukce hráze

- celkový náklad 20,1 mil. Kč, do roku 2003 prostavěno 20,1 mil. Kč.

Spojená Bečva, Osek nad Bečvou

- celkový náklad 22,3 mil. Kč, do roku 2003 prostavěno 21,4 mil. Kč.

Spojená Bečva, km 47,2 - 52,4

- celkový náklad 24,4 mil. Kč, do roku 2003 prostavěno 24,4 mil. Kč.

Merta, Vernířovice, km 6,8 - 10,5

- celkový náklad 30,4 mil. Kč, do roku 2003 prostavěno 30,4 mil. Kč.

Desná, km 24,9 - 33,3

- celkový náklad 89,0 mil. Kč, do roku 2003 prostavěno 89,0 mil. Kč.

Vsetínská Bečva, km 15,0 - 18,1

- celkový náklad 19,2 mil. Kč, do roku 2003 prostavěno 19,2 mil. Kč.

Vsetínská Bečva, km 0,0 - 3,3

- celkový náklad 18,0 mil. Kč, do roku 2003 prostavěno 18,0 mil. Kč.

Vsetínská Bečva, km 36,7 - 38,1

- celkový náklad 24,0 mil. Kč, do roku 2003 prostavěno 24,0 mil. Kč.

Branná, km 6,2 - 12,6

- celkový náklad 34,6 mil. Kč, do roku 2003 prostavěno 34,6 mil. Kč.

Povodí Odry, s.p.

Bělá, Jeseník, km 18,8 - 19,3

- celkový náklad 24,1 mil. Kč, do roku 2003 prostavěno 24,1 mil. Kč.

Opavice, Holčovice, km 23,2 - 23,8

- celkový náklad 11,4 mil. Kč, v roce 2003 prostavěno 6,0 mil. Kč.

Opavice, Spálené, km 24,4 - 25,1

- celkový náklad 11,1 mil. Kč, v roce 2003 prostavěno 7,7 mil. Kč.

Opavice, Hynčice, km 20,5 - 21,2

- celkový náklad 14,5 mil. Kč, v roce 2003 prostavěno 5,0 mil. Kč.

Bělá, Mikulovice, km 2,5 - 3,5

- celkový náklad 20,8 mil. Kč, do roku 2003 prostavěno 20,8 mil. Kč.

Odra, Koblov, km 9,6 - 10,5

- celkový náklad 8,2 mil. Kč, v roce 2003 prostavěno 4,1 mil. Kč.

Odra, Hrušov, km 9,1 - 9,7

- celkový náklad 10,3 mil. Kč, v roce 2003 prostavěno 3,0 mil. Kč.

Povodí Labe, s.p.

Oprava koryta Labe v Peci pod Sněžkou

- celkový náklad 29,1 mil. Kč, do roku 2003 prostavěno 29,1 mil. Kč.

Zemědělská vodohospodářská správa

Úprava toku Grasmanky

- celkový náklad 19,3 mil. Kč, do roku 2003 prostavěno 19,3 mil. Kč.

Úprava Vojtovického potoka III

- celkový náklad 7,4 mil. Kč, do roku 2003 prostavěno 7,4 mil. Kč.

Úprava Krasovky I

- celkový náklad 8,4 mil. Kč, do roku 2003 prostavěno 8,4 mil. Kč.

Úprava Krasovky II

- celkový náklad 12,1 mil. Kč, do roku 2003 prostavěno 12,1 mil. Kč.

Lesy ČR, s.p.

Oprava toku Olešnice

- celkový náklad 28,9 mil. Kč, do roku 2003 prostavěno 28,9 mil. Kč.

V rámci programu 229 110 „Odstranění následků povodně na státním vodohospodářském majetku“ byly v roce 2003 realizovány dva podprogramy. Jedná se o podprogram 229 112 „Odstranění následků povodně roku 2000“ a podprogram 229 113 „Odstranění následků povodně roku 2002“.

V rámci podprogramu 229 112 bylo v roce 2003 realizováno nebo rozestavěno 10 investičních staveb a 74 neinvestičních akcí, z nichž bylo přes 95 % ukončeno. Největší počet akcí byl zajišťován Povodím Labe, s.p., a to jedna investiční stavba a 59 neinvestičních akcí, z nichž bylo přes 98 % ukončeno.

V rámci podprogramu 229 113 bylo v roce 2003 realizováno nebo rozestavěno 51 investičních staveb a 303 neinvestičních akcí, z nichž bylo přes 75 % ukončeno. Největší počet akcí byl zajišťován Povodím Vltavy, s.p., a to 155 neinvestičních akcí, z nichž bylo 92 % ukončeno a ZVHS, a to 31 investičních staveb a 92 neinvestičních akcí, z nichž bylo 57 % ukončeno.

V následujícím přehledu uvádíme některé významnější akce v podprogramu 229 113:

Povodí Labe, s.p.

Smědá, Raspenava - Bílý potok, oprava koryta toku a odtěžení nánosů, km 32,8 - 41,0

- celkový náklad 6,7 mil. Kč, do roku 2003 prostavěno 6,7 mil. Kč.

Vodní díla v povodí Lužické Nisy, těžení nánosů

Tabulka 7.1.7 Čerpání finančních zdrojů v podprogramu 229 112 v roce 2003 v mil. Kč

Vlastníci a správci	Státní rozpočet vč. SFA a EIB	
	Investice	Neinvestice
Povodí Labe, s.p.	7,000	102,207
Povodí Moravy, s.p.	1,000	9,321
ZVHS	3,757	4,450
Celkem	11,757	115,978

Pramen: MZe

- celkový náklad 7,9 mil. Kč, do roku 2003 prostavěno 7,9 mil. Kč.

Jizera, Turnov - Jablonec nad Nisou, oprava koryta

- celkový náklad 14,0 mil. Kč, do roku 2003 prostavěno 14,0 mil. Kč.

Povodí Moravy, s.p.

Jihlava, Vladislav - oprava jezu

- celkový náklad 3,8 mil. Kč, do roku 2003 prostavěno 3,8 mil. Kč.

Olšava, Kunovice Strhanec, oprava toku

- celkový náklad 8,0 mil. Kč, do roku 2003 prostavěno 8,0 mil. Kč.

Haná, Nezamyslice - Dřevnovice, oprava toku

- celkový náklad 5,0 mil. Kč, do roku 2003 prostavěno 5,0 mil. Kč.

Kyjovka, Svatobořice - Kyjov, oprava toku

- celkový náklad 4,1 mil. Kč, do roku 2003 prostavěno 4,1 mil. Kč.

Povodí Ohře, s.p.

Rekonstrukce koryta Jiřetinského potoka v Horním Jiřetíně, km 2,4 - 3,2

- celkový náklad 11,3 mil. Kč, do roku 2003 prostavěno 11,3 mil. Kč.

Oprava povodňových škod na Pruševském potoce km 0,9 - 6,7

- celkový náklad 7,5 mil. Kč, do roku 2003 prostavěno 7,5 mil. Kč.

Povodí Vltavy, s.p.

Úslava, Plzeň, km 0,7 - 4,1

- celkový náklad 35,4 mil. Kč, do roku 2003 prostavěno 35,4 mil. Kč.

Tabulka 7.1.8 Čerpání finančních zdrojů v podprogramu 229 113 v roce 2003 v mil. Kč

Vlastníci a správci	Státní rozpočet vč. SFA a EIB	
	Investice	Neinvestice
Povodí Labe, s.p.	24,141	75,669
Povodí Moravy, s.p.	3,898	47,685
Povodí Ohře, s.p.	19,877	13,465
Povodí Vltavy, s.p.	2,525	674,953
Lesy ČR, s.p.	8,270	2,001
ZVHS	8,655	89,126
Celkem	67,366	902,899

Pramen: MZe

Vodní dílo Štěchovice, sanace pravého břehu km 82,9 - 83,5

- celkový náklad 13,0 mil. Kč, do roku 2003 prostavěno 13,0 mil. Kč.

Litavka, Čenkov, oprava dlažeb v km 28,1 - 29,5

- celkový náklad 19,5 mil. Kč, do roku 2003 prostavěno 19,5 mil. Kč.

Povodňová hráz Věstudy - Dušníky - Černá Tůň

- celkový náklad 17,1 mil. Kč, do roku 2003 prostavěno 17,1 mil. Kč.

Vodní dílo Slapy - oprava těsnění dilatačních spár a betonových povrchů

- celkový náklad 18,0 mil. Kč, do roku 2003 prostavěno 18,0 mil. Kč.

Lesy ČR, s.p.

Odstranění povodňové škody Podlužský potok

- celkový náklad 2,9 mil. Kč, do roku 2003 prostavěno 2,9 mil. Kč.

Odstranění povodňové škody Jachodový potok

- celkový náklad 1,7 mil. Kč, do roku 2003 prostavěno 1,7 mil. Kč.

Zemědělská vodohospodářská správa

Odstranění povodňových škod v okrese Klatovy

- celkový náklad 7,5 mil. Kč, do roku 2003 prostavěno 7,5 mil. Kč.

Povodí Klapského potoka

- celkový náklad 5,7 mil. Kč, do roku 2003 prostavěno 5,7 mil. Kč.

Odstranění povodňových škod na vodních nádržích v povodí Lišanského potoka

- celkový náklad 2,6 mil. Kč, do roku 2003 prostavěno 2,6 mil. Kč.

Odstranění povodňových škod na řece Malší u Českých Budějovic

- celkový náklad 2,8 mil. Kč, do roku 2003 prostavěno 2,8 mil. Kč.

Povodí Dyje, Krhovice - Hevlín

- celkový náklad 2,1 mil. Kč, do roku 2003 prostavěno 2,1 mil. Kč.

7.2 Finanční podpory Ministerstva životního prostředí

Podpora na realizaci opatření v rámci „Programu revitalizace říčních systémů“ byla v roce 2003 poskytnuta formou účelové dotace v celkové výši 538,762 mil. Kč, což představuje téměř trojnásobek finančních prostředků poskytnutých pro tyto účely v roce 2002.

Program revitalizace říčních systémů (dále jen „PRŘS“) je formulován jako program obnovy, stabilizace a péče o vodní režim krajiny, s cílem vytvořit podmínky pro obnovu ekologické stability a trvale udržitelného využívání krajiny. V roce 2003 se stal jeho součástí podprogram 215 117 „Výstavba ČOV a kanalizací včetně umělých mokřadů“, který pomáhá řešit problémy s odkanalizováním a čištěním odpadních vod v obcích s počtem ekvivalentních obyvatel nižším než 3 000.

Finanční prostředky na PRŘS jsou každoročně vyčleňovány ze státního rozpočtu a poskytovány podle Pravidel MŽP formou účelové dotace k vlastním prostředkům žadatele po projednání a doporučení regionálními poradními sbory. Pro poskytování prostředků na podprogram 215 117 byla pro rok 2003 stanovena Pravidla samostatně. Řízením Programu je pověřen odbor ekologie krajiny a lesa MŽP, zabezpečením AOPK.

V Tabulce 7.2.3 je uveden počet akcí realizovaný v rámci jednotlivých podprogramů podle výše uvolněné dotace. Nejvyšší objem prostředků byl vynaložen na akce, u nichž se dotace pohybovala v rozmezí 2 až 5 mil. Kč, nejvyšší počet akcí byl realizován s dotací do 500 tis. Kč.

Tabulka 7.2.1 Čerpání finančních prostředků PRŘS v letech 2002 a 2003 podle krajů

Kraj	2002		2003					
	Celkem		Rozestavěné akce		Zahajované akce		Celkem	
	počet	tis. Kč	počet	tis. Kč	počet	tis. Kč	počet	tis. Kč
Středočeský	A	29	43 222	10	15 353	6	10 527	16
	B	28	94 716	13	47 416	19	97 100	32
	C	57	137 938	23	62 769	25	107 627	48
Jihočeský	A	17	20 757	4	26 121	15	17 032	19
	B	4	8 189	2	7 259	0	0	2
	C	21	28 946	6	33 380	15	17 032	21
Plzeňský	A	21	21 596	11	13 646	10	5 347	21
	B	7	12 910	4	5 151	4	21 812	8
	C	28	34 506	15	18 797	14	27 159	29
Karlovarský	A	5	3 813	2	1 751	3	645	5
	B	0	0	0	0	0	0	0
	C	5	3 183	2	1 751	3	645	5
Ústecký	A	8	12 047	4	6 007	5	8 749	9
	B	4	4 978	0	0	0	0	0
	C	12	17 025	4	6 007	5	8 749	9
Liberecký	A	2	4 070	1	777	3	1 799	4
	B	0	0	0	0	0	0	0
	C	2	4 070	1	777	3	1 799	4
Královéhradecký	A	13	12 812	8	16 235	15	9 232	23
	B	5	14 509	3	13 313	2	9 180	5
	C	18	27 321	12	29 548	17	18 412	29
Pardubický	A	5	13 282	1	663	9	8 114	10
	B	4	11 433	1	976	3	14 619	4
	C	9	24 715	2	1 639	12	22 733	14
Vysočina	A	22	16 513	5	9 200	29	28 831	34
	B	6	16 718	4	10 732	7	15 147	11
	C	28	33 436	9	19 932	36	43 978	45
Jihomoravský	A	15	15 001	8	12 891	11	8 870	19
	B	7	18 214	4	14 245	2	8 000	6
	C	22	33 215	12	27 136	13	16 870	25
Olomoucký	A	18	14 168	6	10 137	26	31 611	32
	B	4	4 653	3	11 431	1	3 084	4
	C	22	18 821	9	21 568	27	34 695	36
Zlínský	A	12	9 587	6	11 986	5	4 055	11
	B	1	732	0	0	0	0	0
	C	13	10 319	6	11 986	5	4 055	11
Moravskoslezský	A	12	7 859	5	6 295	4	1 293	9
	B	0	0	0	0	0	0	0
	C	12	7 859	5	6 295	4	1 293	9
Celkem	A	179	194 727	71	131 062	141	136 105	212
	B	70	187 052	34	110 523	38	168 942	72
	C	249	381 779	105	241 585	179	305 047	284

Pramen: MŽP, VÚV T.G.M. Pozn.: A - podprogramy 215 112 až 215 116, v roce 2002 Program PRŘS, B - podprogram 215 117 Výstavba a obnova ČOV a kanalizace vč. zakládání umělých mokřadů, v roce 2002 Program PDVEA, C - PRŘS celkem, v roce 2002 součet PRŘS a PDVEA

Tabulka 7.2.2 Čerpání finančních prostředků PRŘS v letech 2002 a 2003 podle středisek AOPK

AOPK	2002		2003					
	Celkem		Rozestavěné akce		Zahajované akce		Celkem	
	počet	tis. Kč	počet	tis. Kč	počet	tis. Kč	počet	tis. Kč
Brno	30	39 676	15	30 664	17	20 771	32	51 435
Č. Budějovice	17	28 946	6	33 380	15	17 032	21	50 412
Havl. Brod	33	46 021	12	24 408	36	43 978	48	68 386
Olomouc	23	20 021	9	21 568	28	34 924	37	56 492
Ostrava	17	11 717	8	14 753	5	1 447	13	16 200
Pardubice	25	49 170	13	31 187	28	40 916	41	64 233
Plzeň	33	38 319	17	20 548	17	27 804	34	48 352
Praha	53	126 814	20	58 293	25	107 627	45	165 920
Ústí n. Labem	14	9 956	5	6 784	8	10 548	13	17 332
Celkem	249	381 779	105	241 585	179	305 047	284	538 762

Pramen: MŽP, VÚV T.G.M.

V rámci podprogramů 215 112 až 215 114 mohli žadatelé obdržet finanční prostředky až do výše 100 % celkových nákladů, z podprogramu 215 115 „Revitalizace retenční schopnosti krajiny“ organizační složky a příspěvkové organizace a nestátní neziskové organizace do 100 %, obce do 80 % a ostatní žadatelé do 60 % celkových nákladů.

Finanční prostředky z podprogramu 215 117 „Výstavba a obnova ČOV a kanalizací včetně umělých mokřadů“ byly určeny obcím, svazkům obcí a akciovým společnostem vodovodů a kanalizací v maximální výši do 80 % rozpočtových nákladů při omezení těchto nákladů podle počtu ekvivalentních obyvatel.

Dotace na realizaci opatření v roce 2003 dosáhly výše 538,762 mil. Kč, z toho na podprogram 215 117 celkem 273,242 mil. Kč a 265,520 mil. Kč na podprogramy ostatní a jejich projektovou dokumentaci. Čerpání dotací uvolněných na PRŘS podle typu opatření v roce 2003 je uvedeno v Tabulce 7.2.5.

Oproti roku 2002 se zvýšila podpora podprogramů 215 112 až 215 116 o 72,440 mil. Kč (37,2 %), podprogramu 215 117 (do roku 2002 samostatný Program drobných vodohospodářských ekologických akcí) o 92,413 mil. Kč, tj. o 49,4%.

7.3 Státní fond životního prostředí

Státní fond životního prostředí (dále jen „SFŽP“) je jedním ze základních ekonomických nástrojů k plnění závazků vyplývajících z mezinárodních úmluv o ochraně životního prostředí, z Národního programu přípravy na vstup do EU a k uskutečňování Státní politiky životního prostředí.

SFŽP představuje významný centrální zdroj, který se podílí na uplatňování státní ekologické politiky a aproximační strategie MŽP. Od roku 1999 byla postupně zřizována krajská (regionální) pracoviště, která provádějí konzultační, poradenské a kontrolní činnosti a přijímají žádosti o podporu. Od roku 2001 je personálně obsazeno dvanáct krajských pracovišť.

Ke konci roku 2003 bylo zaregistrováno 154 žádostí o podporu v oblasti ochrany vod ve výši 2,164 mld. Kč a 73 žádostí o podporu ve výši 876,096 mil. Kč z programu „Obnova (odbahnění, vysušení, vyčištění) nebo výstavba kanalizační sítě a ČOV na územích postižených

Tabulka 7.2.3 Počet akcí dle výše uvolněné dotace v rámci PRŘS v roce 2003

Výše dotace tis. Kč	Dotační titul	Akce		Dotace	
		počet	podíl (%)	tis. Kč	podíl (%)
do 500	A	90	42,5	27 189	10,2
	B	0	-	0	-
	C	90	31,6	27 189	5,0
501 až 1 000	A	55	25,9	41 865	15,7
	B	4	5,5	3 429	1,2
	C	59	20,7	45 294	8,3
1 001 až 2 000	A	37	17,5	50 464	19,5
	B	16	21,9	19 023	9,0
	C	53	18,6	77 357	14,2
2 001 až 5 000	A	25	11,8	82 474	30,9
	B	36	49,3	130 616	46,7
	C	61	21,4	213 090	39,0
více než 5 000	A	5	2,4	63 528	23,8
	B	17	23,3	120 174	43,0
	C	22	7,7	183 702	33,6
Celkem	A	212	100,0	265 520	100,0
	B	72	100,0	273 242	100,0
	C	284	100,0	538 762	100,0

Pramen: MŽP, VÚV T.G.M.

Pozn.: A - podprogramy 215 112 až 215 116, v roce 2002 Program PRŘS,

B - podprogram 215 117 Výstavba a obnova ČOV a kanalizace vč. zakládání umělých mokřadů, v roce 2002 Program PDVEA,

C - PRŘS celkem, v roce 2002 součet PRŘS a PDVEA

Tabulka 7.2.4 Počet akcí a výše dotace dle typu žadatele v rámci PRŘS v roce 2003

Žadatel	Počet akcí	Dotace (tis. Kč)	Prům. výše dotace (tis. Kč)
Obce a města	138	338 853	2 455
Fyzické a právnické osoby	81	75 109	927
Organizační složky státu, příspěvkové org., organizace hospodařící s majetkem státu:			
Správa chráněných krajinných oblastí	15	29 023	1 935
Agentura ochrany přírody a krajiny ČR	8	38 022	4 753
Zemědělská vodohospodářská správa	26	42 379	1 630
Lesy České republiky, s.p.	4	1 669	417
Národní park a chráněná krajinná oblast Šumava	1	2 000	2 000
Krkonošský národní park	3	482	161
Správa národního parku České Švýcarsko	1	4 000	4 000
Povodí Ohře, s.p.	1	2 000	2 000
Povodí Odry, s.p.	2	1 680	840
Ostatní	4	3 545	886
Celkem	284	538 762	1 897

Pramen: MŽP, VÚV T.G.M.

Tabulka 7.2.5 Typy opatření podpořených v rámci PRŘS v roce 2003

Podprogram	Číslo	Počet opatření	Dotace tis. Kč
Revitalizace přirozené funkce toků	215 112	26	56 088
Zakládání a revitalizace prvků systému ekologické stability vázaných na vodní režim	215 113	12	22 119
Odstaňování příčných překážek na vodních tocích a podpora takových technických řešení, která je neobsahují (doplňování a stavba rybích přechodů)	215 114	5	8 709
Revitalizace retenční schopnosti krajiny	215 115	152	176 912
Rekonstrukce technických prvků a odbahňování produkčních rybníků	215 116	0	0
Výstavba a obnova ČOV a kanalizace včetně zakládání umělých mokřadů	215 117	72	273 242
Projektová dokumentace, příprava realizace (215 112 až 215 116)		17	1 692
Celkem		284	538 762

Pramen: MŽP, VÚV T.G.M.

povodní“. Jedná se o přímou neinvestiční finanční podporu obcím a městům formou dotace (v roce 2003 bylo uvolněno 291,917 mil. Kč) a podnikatelským sub-

jektům formou půjčky s úrokem 3 % p.a. s maximální dobou splatnosti sedm let s možným tříletým odkladem. Nepřímou finanční výpomocí bylo prodloužení do-

by splatnosti půjčky obcím nebo jiným subjektům postiženým povodní ze seznamu Ministerstva pro místní rozvoj (dále jen „MMR“), a to o tři roky nad dobu původně sjednanou. Těto možnosti využilo od počátku roku k 31.12.2003 celkem 36 příjemců podpory. Celkový dopad restrukturalizací splátek půjček do bilance SFŽP k 31.12.2003 činil 12,5 mil. Kč.

SFŽP je na základě Usnesení vlády č. 149 ze dne 14.2.2001 ke koordinačním a implementačním strukturám nástroje ISPA od roku 2001 implementační agenturou pro jeho realizaci (dále i pro Kohezní fond). Prioritou tohoto nástroje EU je především podpora opatření ve vodohospodářské oblasti, zejména pak nakládání s odpadními vodami. Na spolufinancování programu ISPA a Fondu solidarity do konce roku 2003 byla vydána kladná rozhodnutí ministra na 22 žádostí v celkové výši 383,669 mil. Kč, z toho realizované finanční výdaje činily 21,803 mil. Kč (v roce 2002 - 10,516 mil. Kč, rok 2003 - 11,287 mil. Kč).

SFŽP se zároveň podílel na implementaci 14 projektů s celkovými náklady 552,808 mil. Kč na pomoc při odstraňování následků povodní (13 projektů dotováno z Fondu ISPA, jeden z Fondu solidarity); na úhradě nákladů se z 85 % podílela EU.

Ve sledovaném období SFŽP zajistil plynulé poskytování finančních prostředků na akce smluvní podpory dle interních pravidel (tzv. fakturační princip), včetně krytí provozních nákladů Kanceláře SFŽP a mandatorních výdajů; nadále přispíval nepřímou pomocí příjemcům podpor při objektivních potížích formou restrukturalizace splátkového kalendáře, případně odkladem splátek. Příspěvek od zahraničních právnických osob (31,1 mil. Kč - německý dar) byl v plné výši použit na likvidaci povodňových škod z roku 2002.

Příjmy SFŽP jsou tvořeny především z plateb a poplatků za znečišťování životního prostředí a splátek půjček. V roce 2003 byly skutečné příjmy SFŽP ve výši 3,195 mld. Kč oproti rozpočtovaným (3,310 mld. Kč) nižší o 3,5 %. Ve složce ochrana vod rozdíl mezi rozpočtem (610,0 mil. Kč) a skutečnými příjmy u poplatků za vypouštění odpadních vod (495,3 mil. Kč) činil 114,7 mil. Kč, tj. 18,8 %. Příjmy ve složce „voda“ v roce 2003 dosáhly výše 1,541 mld. Kč, výdaje 2,690 mld. Kč, včetně spolufinancování projektů ISPA ve výši 11,287 mil. Kč.

Tabulka 7.3.1 Celkové podpory SFŽP realizované v roce 2003

Subjekt podpory	Dotace		Půjčka		Podpora celkem	
	vč. ISPA	podíl		podíl	vč. ISPA	podíl
	tis. Kč	(%)	tis. Kč	(%)	tis. Kč	(%)
Podnikatelské subjekty - právnické osoby	9 138	0,4	40 493	7,7	49 631	1,8
Občanská sdružení	11 090	0,5	287	0,1	11 377	0,4
Církev	205	0,0	0	0,0	205	0,0
Neziskové a podobné organizace	24 463	1,1	8 276	1,5	32 739	1,2
Státní rozpočet	31 086	1,5	0	0,0	31 086	1,2
Obce	1 943 826	89,9	424 834	80,7	2 368 660	88,1
Veřejný rozpočet	143 364	6,6	52 492	10,0	195 856	7,3
Celkem	2 163 172	100,0	526 382	100,0	2 689 554	100,0

Pramen: SFŽP, VÚV T.G.M.

Z celkové realizované podpory ze SFŽP v roce 2003 připadlo na ochranu vod 58,0 % finančních prostředků (2,690 mld. Kč včetně 11,287 mil. Kč na spolufinancování projektů ISPA). Nejvyšší objem finančních prostředků v oblasti ochrany vod byl směřován do Středočeského a Jihomoravského kraje.

Nejvyšší podporu na ochranu vod ve výši 2,369 mld. Kč obdržely obce (88,1 % z celkové podpory), další poměrně vysokou podporu pak veřejné rozpočty (195,856 mil. Kč, tj. 7,3 %).

V roce 2003 bylo vydáno 169 kladných Rozhodnutí o podpoře na výstavbu ČOV a kanalizací a likvidaci povodňových škod v celkové výši 2,303 mld. Kč (celkové náklady na realizaci jednotlivých akcí činí 3,248 mld. Kč) a tím byla dána možnost likvidace znečištění ve výši 4 627,84 t CHSK a 2 024,80 t nerozpuštěných látek za rok.

Podpory realizované ze SFŽP ve složce voda v roce 2003 uvádí Tabulka 7.3.1.

7.4 Finanční podpory z mezinárodních zdrojů

Podpora řady investic vodohospodářského charakteru ze zahraničních zdrojů pokračovala i v roce 2003.

Z fondů PHARE - CBC, PHARE - LSIF a fondu ISPA bylo v loňském roce v rámci vodohospodářských akcí uhrazeno téměř 10,29 mil. EUR (více než 324 mil. Kč). Na rekonstrukci kanalizační sítě v Brně bylo v rámci programu PHARE - LSIF poskytnuto 3,33 mil. EUR (cca 105 mil. Kč).

Z programu PHARE - CBC bylo na projektech zaměřených na odvedení a čištění odpadních vod poskytnuto celkem 6,24 mil. EUR (více než 196 mil. Kč). Z nich byly podpořeny napří-

klad akce Třebíč - rozšíření ČOV - 0,49 mil. EUR (cca 15,4 mil. Kč), region Vlára - vybudování kanalizace a úprava ČOV - 0,20 mil. EUR (6,3 mil. Kč), Klatovy - rekonstrukce ČOV - 0,82 mil. EUR (téměř 26 mil. Kč), Mariánské Lázně - kanalizace - 0,49 mil. EUR (15,44 mil. Kč) a pokračovaly práce na čistírně odpadních vod a kanalizaci v Břeclavi v celkové výši 1,57 mil. EUR (cca 49,5 mil. Kč).

V rámci programu ISPA bylo poskytnuto 720 tis. EUR (téměř 23 mil. Kč) na realizaci akcí v rámci rozšíření kanalizačního systému v Ostravě a z fondu PHARE - CBC byla financována ekologická zlepšení na Ohři a Labi za 1,19 mil. EUR (téměř 37,5 mil. Kč) a čistírna odpadních vod včetně kanalizace v Hovoranech, Svatobořicích a Místříně s příspěvkem 0,5 mil. EUR (téměř 16 mil. Kč). Všechny akce byly současně kofinancovány i z národních zdrojů (vlastní zdroje investorů a podpora ze státního rozpočtu).

Z akcí realizovaných v rámci Programu malých infrastrukturálních projektů je možno uvést kanalizační systém v Brně s příspěvkem z evropských fondů ve výši 5,35 mil. EUR, což představuje více než 168 mil. Kč.

V rámci dobré spolupráce komisí pro vodohospodářské otázky na hraničních vodách byly s finanční pomocí SRN (1 mil. EUR) opraveny a znovu uvedeny do provozu automatické analyzátorové stanice v profilech Labe - Obříství a Vltava - Zelčín a obnoveno laboratorní zařízení VÚV T.G.M., zničené při katastrofálních povodních roku 2002.



Praha u Novotného lávky - povodí Vltavy

LEGISLATIVNÍ OPATŘENÍ

8.1 Novelizace zákona o vodách

V průběhu roku 2003 byl zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, novelizován zákonem č. 274/2003 Sb., kterým se mění některé zákony na úseku ochrany veřejného zdraví. Současně také po celý rok 2003 probíhaly práce na tzv. „euronovele“ vodního zákona, která byla dne 11. prosince 2003 schválena Parlamentem České republiky.

Zákon č. 274/2003 Sb., kterým se mění některé zákony na úseku ochrany veřejného zdraví novelizoval s účinností od 1. října 2003 ustanovení § 104 odst. 1 vodního zákona, když stanovil, že kontrolu nad jakostí povrchových vod stanovených vyhláškou ke koupání (§ 34) provádí krajská hygienická stanice, pokud zvláštní právní předpis tuto povinnost neukládá jiné osobě.

„Euronovela“ vodního zákona, přijatá dne 11. prosince 2003, především dokončila transposici Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES ze dne 23. října 2000 ustavující rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky, která vešla v platnost 22. prosince 2000. Vodní zákon byl dále doplněn podle analýzy transposice dalších relevantních směrnic v oblasti vod a dalších souvisejících směrnic tak, aby byla potvrzena úplná slučitelnost s právem Evropských společenství a podle zkušeností s roční aplikací zákona v praxi byla novelizována ustanovení některých paragrafů. Vládní návrh novely, zpracovaný MZe ve spolupráci s MŽP, měl celkem 136 změn v různých ustanoveních. Při projednávání v Poslanecké sněmovně Parlamentu



Bílá Labe - povodí Labe

ČR bylo navrhováno dalších 90 úprav a změn, z nichž však byla přijata pouze polovina. Celkový počet úprav zahrnul celkem 156 změn, které jsou obsahem textu ve Sbírce zákonů (částka 7) jako zákon č. 20/2004 Sb.

Jde především o problematiku plánování v oblasti vod (§ 23 - 26). Nově je vymezeno 8 oblastí povodí a je detailně popsán způsob zpracování a schvalování, jak plánů oblastí povodí, tak Plánu hlavních povodí ČR. Tyto změny doplňuje časový harmonogram pro pří-

pravu plánů obsažený v „Závěrečných a přechodných ustanoveních“.

Další významnou změnou je zavedení povinnosti zpracovat programy opatření ke zlepšení situace již v období před dokončením plánů oblastí povodí. Jde o úpravu v § 33 až 35, neboť pro povrchové vody využívané ke koupání, k odběrům vody pro vodárenské účely a pro vodní toky nebo jejich části vymezené k podpoře života ryb je třeba přijmout programy (akční plány) a postupně je naplňovat.

Podstatná úprava, která vyplynula ze zkušeností z průběhu katastrofální povodně v roce 2002, se týká ustavení povodňových komisí krajů namísto předchozích povodňových komisí ucelených povodí. Tuto změnu vyvolaly kompetence hejtmanů za krizových situací při povodni, které jsou vázané na území krajů, přičemž obsahují ekonomické nástroje a další významné pravomoci. Přesto je systémový přístup k řízení povodňových situací v dotčených hydrologických povodích zachován, což zajistí zástupci příslušných s.p. Povodí zúčastnění ve všech krajských povodňových komisích.

Rozsáhlá úprava nastala v ustanovení sankcí za porušení povinností upravených zákonem a je vymezeno celkem 91 skutkových podstat (§ 116 - 122) pro sankce v souladu s požadavky nového systému správního trestání, který se zavádí do našeho právního řádu. Opět došlo ke změně v ustanoveních o poplatcích za vypouštění odpadních vod do vod povrchových; namísto krajských úřadů bude poplatky vyměřovat ČIŽP. Podle nově přepracovaného ustanovení § 88 bude poplatky za odběr podzemních vod vyměřovat rovněž ČIŽP; také využití poplatků se liší od předchozí právní úpravy - 50 % jde do rozpočtu krajů, 50 % (jako dosud) do SFŽP.

Velmi podstatnou úpravou v Závěrečných a přechodných ustanoveních zákona č. 20/2004 Sb. je povinnost obcí, které tvoří zdroj znečištění o velikosti nad 2000 ekvivalentních obyvatel, zajistit do konce roku 2010 příslušné odkanalizování a čištění odpadních vod.

8.2 Prováděcí předpisy k zákonu o vodách

V roce 2003 pokračovala příprava a vydávání prováděcích předpisů podle zmocnění ve vodním zákoně.

Ve Sbírce zákonů ČR byly během minulého roku publikovány tyto prováděcí předpisy:

- Vyhláška MZe č. 7/2003 Sb., o vodoprávní evidenci;

- Nařízení vlády č. 61/2003 Sb., o ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění povrchových vod a odpadních vod, náležitostech povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových a do kanalizací a o citlivých oblastech;

- Nařízení vlády č. 71/2003 Sb., o stanovení povrchových vod vhodných pro život a reprodukci původních druhů ryb a dalších vodních živočichů a o zjišťování a hodnocení stavu jakosti těchto vod;

- Nařízení vlády č. 103/2003 Sb., o stanovení zranitelných oblastí a o používání a skladování hnojiv a statkových hnojiv, střídání plodin a provádění protierozních opatření v těchto oblastech;

- Vyhláška MZe č. 139/2003 Sb., o evidenci stavu povrchových a podzemních vod a způsobu ukládání údajů do informačního systému veřejné správy;

- Vyhláška MZe č. 140/2003 Sb., o plánování v oblasti vod;

- Vyhláška MZd č. 159/2003 Sb., kterou se stanoví povrchové vody využívané ke koupání osob;

- Vyhláška MZe č. 195/2003 Sb., kterou se mění vyhláška č. 432/2001 Sb., o dokladech žádosti o rozhodnutí nebo vyjádření a o náležitostech povolení, souhlasu a vyjádření vodoprávního úřadu;

- Vyhláška MZe č. 333/2003 Sb., kterou se mění vyhláška č. 470/2001 Sb., kterou se stanoví seznam významných vodních toků a způsob provádění činností souvisejících se správou vodních toků.

Pro činnost vodoprávních úřadů, správců vodních toků a uživatelů vody bylo v roce 2003 vydáno šest metodických pokynů a jeden metodický návod:

- Metodický pokyn MŽP ze dne 28. listopadu 2002, pro posuzování žádostí o výjimku z ustanovení § 39 odst. 1 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů pro použití závadných látek ke krmení ryb [§ 39 odst. 7 písm. b) vodního zákona] a k úpravě povrchových vod na nádržích určených pro chov ryb [§ 39 odst. 7 písm. d) vodního zákona] (Věstník MŽP č. 2/2003);

- Metodický pokyn MZe č.j. 720/2003-6000 k ošetřování, údržbě a ochraně vegetace na sypaných hrázích malých vodních nádrží při jejich výstavbě, stavebních změnách, opravách a provozu;

- Metodický pokyn MZe č.j. 721/2003-6000 k provádění technicko-bezpečnostního dohledu na hrázích malých vodních nádrží IV. kategorie;

- Metodický pokyn MZe č.j. 937/2003-6000 k provádění vodoprávního dozoru vodoprávních úřadů ve věcech v působnosti MZe;

- Metodický pokyn č. 4 odboru ochrany vod MŽP k zabezpečení hlášené a předpovědní povodňové služby (Věstník MŽP č. 5/2003);

- Metodický pokyn č. 5 odboru ochrany vod MŽP k nařízení vlády č. 61/2003 Sb., o ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění povrchových vod a odpadních vod, náležitostech povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových a do kanalizací a o citlivých oblastech (Věstník MŽP č. 6/2003);

- Metodický návod odboru vodohospodářské politiky MZe č.j. 49296/2003-7320 a odboru ochrany vod MŽP č.j. 4089/OOV/03 o úpravě postupu při plánování v oblasti vod v roce 2004 ve smyslu ustanovení § 25 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, vyhlášky č. 140/2003 Sb., o plánování v oblasti vod a implementačního plánu Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES ze dne 23. října 2000 ustavující rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky.

V roce 2003 se konalo 9 jednání výkladové komise pro zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů a související právní předpisy v působnosti MZe. Na těchto jednáních bylo schváleno 24 výkladů. Výklady jsou průběžně zveřejňovány na internetových stránkách MZe.

8.3 Prováděcí předpisy k zákonu o vodovodech a kanalizacích

V průběhu roku 2003 byly zahájeny práce na vyhlášce, kterou se mění vyhláška č. 428/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích) ve znění pozdějších předpisů.

Návrh vyhlášky byl vypracován k doplnění některých ustanovení týkajících se vybraných údajů majetkové a provozní evidence vodovodů a kanalizací na základě poznatků z praxe a zpracovaných programů pro elektronické zpracování dat, jakož i k doplnění ustanovení upravujících smluvní vztah

mezi vlastníkem vodovodu nebo kanalizace a odběratelem. Dále byla upravena ustanovení upravující výběr a zapsání technických auditorů do seznamu vedeného MZe. Navržené úpravy naplňují připomínku pana poslance Hrnčíře předloženou interpelací v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR. Připomínka byla k omezenému počtu technických auditorů, jejichž výběr, ale i jednání by mohlo vést ke vzniku korupčního prostředí.

Úpravy obsažené v novele vyhlášky nemají charakter zásadních změn, jsou ve své podstatě zpřesňující tak, aby nedocházelo k různým výkladům. Realizace vyhlášky si neklade nároky na zvýšení výdajů státního rozpočtu ani ostatních veřejných rozpočtů, hospodářských subjektů a nemá žádné sociální dopady ani dopady na životní prostředí.

Vyhláška byla vydána a nabyla účinnosti dne 23. března 2004, s výjimkou bodu 10, který nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2006.

V roce 2003 byl vydán metodický pokyn „Pravidla pro stanovení výše vodného a stočného k § 36 odst. 5 a 7 zákona č. 274/2001 Sb.“. MZe jej vydalo k zajištění jednotného postupu při stanovení výše vodného a stočného v souvislosti s povinnostmi vlastníka a provozovatele vodovodu nebo kanalizace vyplývajících z § 20 a § 36 odst. 5 a 7 zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích).

V roce 2003 se konaly čtyři jednání výkladové komise pro zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a související právní předpisy v působnosti MZe. Na těchto jednáních bylo schváleno 12 výkladů. Všechny výklady jsou průběžně zveřejňovány na internetových stránkách MZe.

8.4 Kontrola výkonu státní správy v oblasti vodního hospodářství

Systém kontroly krajů ústředními správními úřady a okresními úřady ústředními správními úřady a krajskými úřady (kontrola výkonu přenesené působnosti orgánů kraje a kontrola činnosti okresních úřadů) je dán usnesením vlády ČR ze dne 10. října 2001 č. 1030.

Vrchní vodoprávní dozor MZe je dále zakotven v ust. § 111 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve

znění pozdějších předpisů. Pro rok 2003 byly Ministerstvem vnitra na základě výše uvedeného usnesení vlády pro kontrolu výkonu státní správy určeny krajské úřady a termíny uvedené v Tabulce 8.4.1.

Kontrola výkonu státní správy na úseku vodního hospodářství ze strany MZe byla prováděna pracovníky odboru státní správy ve vodním hospodářství. Jednotliví pracovníci prováděli každou kontrolní akci na základě pověření náměstka ministra.

Bylo prověřováno naplňování povinností krajského úřadu daných jednotlivými předpisy - zákon č. 129/2000 Sb., o krajích, zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 138/1973 Sb., o vodách a zákon č. 130/1975 Sb., o státní správě ve vodním hospodářství a zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád) a zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích).

Kontrola MZe, odboru státní správy ve vodním hospodářství, byla směřována do oblasti fungování odboru v rámci stanoveném výše uvedenými zákonnými normami a dále bylo provedeno prověření námátkou vybraných spisů. Ke kontrole byly vybrány spisy (rozhodnutí o odvolání i rozhodnutí krajských úřadů prvoinstanční), zpracovávané na vodoprávních úřadech Krajských úřadů v období let 2001 až 2002.

Kontrola výkonu státní správy ve vodním hospodářství v kompetenci MZe zjistila, že vodoprávní úřady - krajské úřady jej provádějí na dobré úrovni. Nebyly zjištěny žádné závažné nedostatky, či pochybení a nebylo nutno vydávat opatření k nápravě. Z celkového počtu 8 kontrolovaných krajských úřadů nebyly zjištěny žádné ani drobné závady v kontrolovaných spisech u 5-ti vodoprávních úřadů, což představuje cca 63 %.

Pro zdokonalení a zkvalitnění výkonu státní správy v obecném měřítku MZe v roce 2002 až 2003 postupně připravilo vzory 67 meritorních rozhodnutí k aplikaci zákona o vodách. Tyto vzory byly postupně zveřejňovány na internetových stránkách MZe. S využitím těchto vzorů byl dále zpracován software - Editor vodoprávní evidence, který umožňuje zároveň vedení vodoprávní evidence dle vyhláš-

Tabulka 8.4.1 Kontrola výkonu státní správy prováděná MZe v roce 2003

Kraj	Termín kontroly
Liberecký	30.1.2003
Pardubický	25.2.2003
Moravskoslezský	27.3.2003
Vysočina	16.4.2003
Jihočeský	29.5.2003
Hlavní město Praha	20.6.2003
Karlovarský	12.6.2003
Zlínský	26.11.2003

Pramen: MZe

ky č. 7/2003 Sb., o vodoprávní evidenci a také tvorbu rozhodnutí na podkladě jednotlivých výroků (daných vzory rozhodnutí). MZe provedlo ve třech etapách proškolení vodoprávních úřadů k práci s tímto programem, součástí proškolení byly rozsáhlé diskuse k řešení problémů vodoprávních řízení a aplikace vodního zákona. Jako doprovodné nástroje byly dále na stránkách MZe zřízeny technický portál vodoprávní evidence (www.vpe.mze.cz) a „horká linka“, která slouží k řešení otázek, týkajících se aplikace Editoru vodoprávní evidence i vlastního zákona o vodách a slouží vodoprávním úřadům všech stupňů.

Dále MZe, úsek vodního hospodářství, provádí dvakrát ročně společné porady a školení vodoprávních úřadů.

Kontrolní akce v rámci vrchního vodoprávního dozoru MŽP byly v roce 2003 provedeny u šesti Krajských úřadů, na Magistrátním úřadu hlavního města Prahy a u obecních (městských) úřadů sedmi pověřených obcí s rozšířenou působností. Nebyly zjištěny zásadní nedostatky, v některých případech bylo konstatováno přetížení vodoprávních úřadů převzatou agendou a nedostatek času na terénní práce. Kontrolní akce ze strany MŽP byly vedeny hlavně jako metodická pomoc nižším správním úřadům.



Sovovy mlýny v Praze - povodí Vltavy

PLÁNOVÁNÍ V OBLASTI VODNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ

9.1 Plánování v oblasti vod

Plánování v oblasti vod má v ČR dlouholetou tradici. Přípravou vstupu ČR do EU a s nutností transponovat směrnice Evropských společenství do českého právního řádu byla zahájena nová etapa plánování v oblasti vod.

Rok 2003 je možno z hlediska plánování v oblasti vod považovat za klíčový. Zákonem č. 20/2004 Sb. byla novelizována Hlava IV - Plánování v oblasti vod - vodního zákona č. 254/2001 Sb. a tím byla uvedena do souladu s Rámcovou směrnicí vodní politiky EU.

ČR je nově rozdělena do osmi oblastí povodí, pro které budou zpracovány plány oblastí povodí (viz Obrázek 9.1.1 - Oblasti povodí). Plány oblastí povodí zpracovávají správci povodí, tj. státní podniky Povodí, ve spolupráci s krajskými úřady a ústředními vodoprávními úřady. Schválení plánů oblastí povodí je v kompetenci příslušných krajů. Kromě plánů oblastí povodí vznikne též Plán hlavních povodí ČR, což bude strategický dokument plánování v oblasti vod stanovující rámcové cíle ochrany a užívání vod ve třech mezinárodních povodích, která se nacházejí na území ČR (viz Obrázek 9.1.2 - Hlavní povodí ČR). Za pořízení Plánu hlavních povodí ČR je zodpovědné MZe ve spolupráci s MŽP, dotčenými ústředními správními úřady a krajskými úřady. Plán hlavních povodí ČR schvaluje vláda.

Proces plánování v oblasti vod je podle vodního zákona rozdělen do jednotlivých etap. V roce 2003 byla zahájena etapa přípravných prací, na kterou průběžně naváže v roce 2004 analýza všeobecných a vodohospodářských charakteristik oblastí povodí. Zásadním krokem v procesu plánování v oblasti vod bylo vymezení vodních útvarů



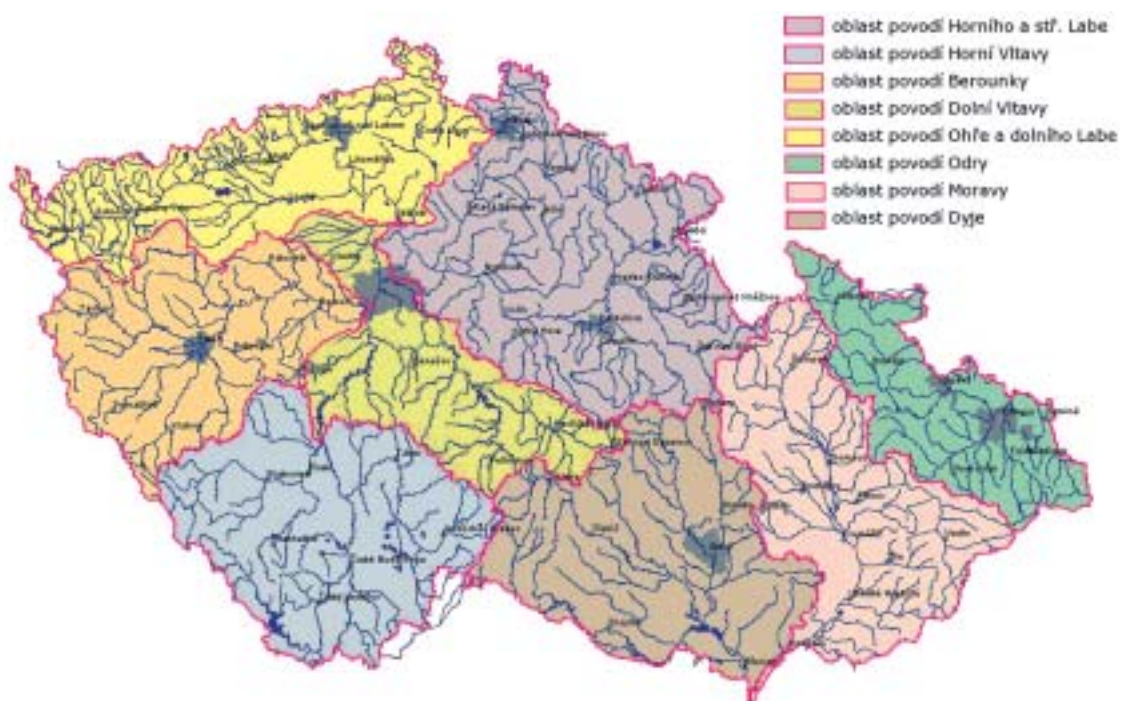
Vodní dílo Bystřička - povodí Moravy

povrchových a podzemních vod, které bylo zahájeno v roce 2003 a dokončeno v prvním čtvrtletí 2004. Vodní útvary jsou základními jednotkami, u kterých jsou povinny členské státy EU dosáhnout do 22. prosince 2015 tzv. „dobrého stavu“. V rámci výchozího vymezení vodních útvarů bylo v ČR vymezeno 1 022 útvarů povrchových vod tekoucích a 76 vodních útvarů povr-

chových vod stojatých. Zároveň bylo vymezeno 137 útvarů podzemních vod. Výchozí vymezení vodních útvarů zajišťoval VÚV T.G.M. ve spolupráci se správci povodí.

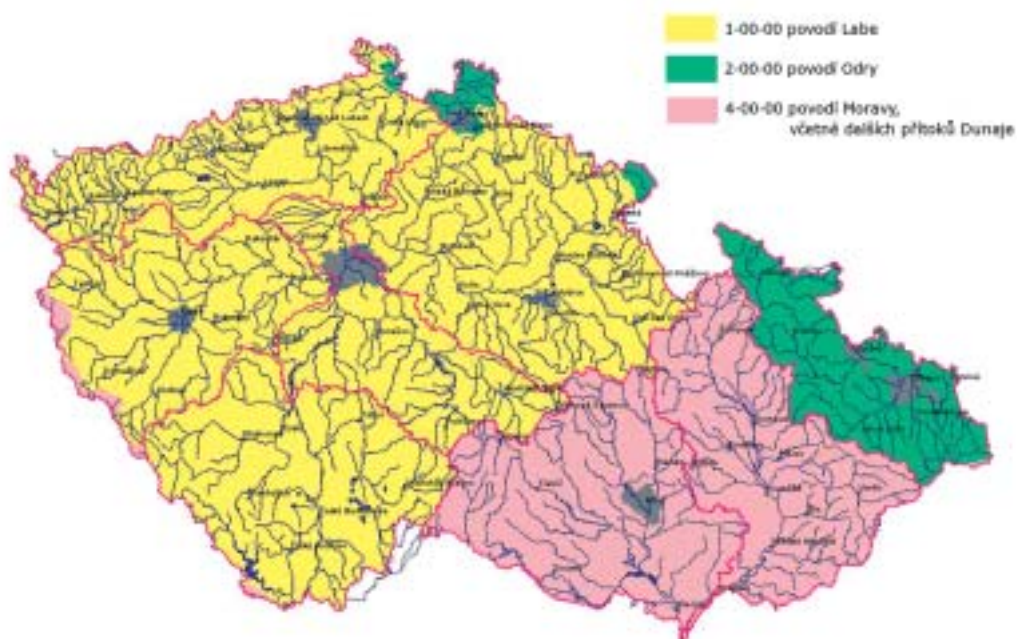
V roce 2003 pokračoval Twinning projekt Implementace Rámcové směrnice vodní politiky EU v ČR, který probíhal při MŽP. V rámci tohoto Twinning projektu byly vyzkoušeny metody

Obrázek 9.1.1 Oblasti povodí



Pramen: MZe

Obrázek 9.1.2 Hlavní povodí ČR



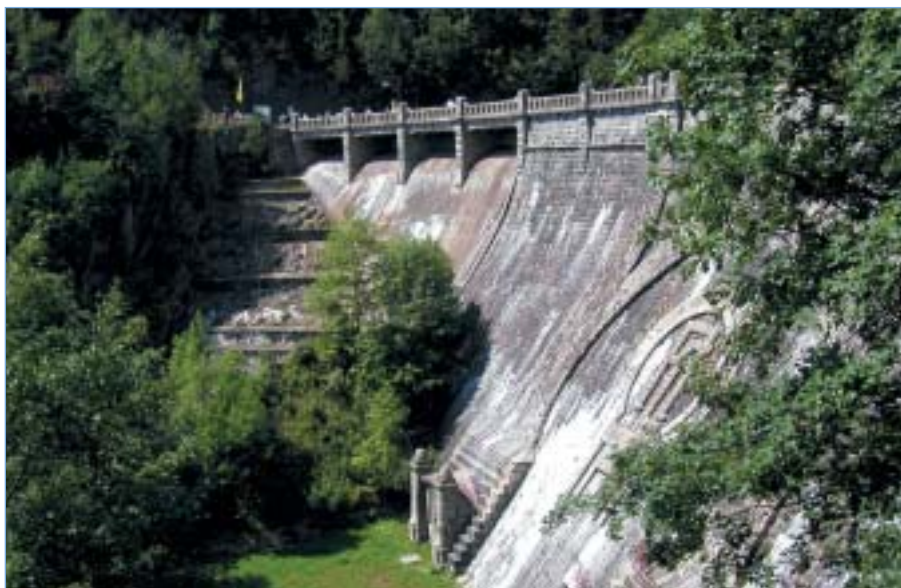
Pramen: MZe

a techniky popsané v metodických materiálech Evropské komise v prostředí ČR. Hlavními výstupy z tohoto projektu jsou Pilotní plán Orlice a „Manuál pro plánování v povodích ČR - Praktická příručka implementace“. Manuál se stal zásadním metodickým materiálem pro plánování v oblasti vod v ČR a bude i nadále rozvíjen a doplňován podle potřeb implementace směrnic EU.

Kromě Twinning projektu Implementace rámcové směrnice vodní politiky EU v ČR probíhal, a dosud stále probíhá, společný česko-belgický projekt „Silně ovlivněné vodní útvary - metody a jejich využití v případové studii v povodí Labe“. Výstupem za rok 2003 z tohoto projektu je metodika pro předběžnou identifikaci a vymezení silně ovlivněných (a umělých) vodních útvarů a ověření této metodiky na pilotních územích.

Pro zajištění procesu plánování v oblasti vod na národní úrovni a úrovni jednotlivých oblastí povodí byla při MZe založena Komise pro plánování v oblasti vod a u příslušných správců povodí Komise pro plány oblastí povodí. Komise pro plánování v oblasti vod při MZe je poradním orgánem veřejné správy, který zajišťuje koordinaci procesu plánování. Komise se skládá ze zástupců ústředních vodoprávních úřadů, správců povodí a významných správců drobných vodních toků, dále pak ze zástupců krajských úřadů, významných uživatelů vod, výzkumných a vědeckých institucí. Komise má 50 členů. V roce 2003 se zabývala především koordinací přípravných prací, potřebných ke zpracování výchozích charakteristik jednotlivých oblastí povodí. Komise pro plány oblastí povodí při jednotlivých správcích povodí mají strukturu uzpůsobenou příslušným oblastem povodí. Obecně jsou v nich vedle správců povodí i zástupci krajských úřadů a krajských zastupitelstev a podle průběhu zpracování plánů budou průběžně doplňováni další subjekty.

MZe i jednotliví správci povodí zřídili na svých internetových stránkách samostatnou sekci věnovanou plánování v oblasti vod, jako jeden z hlavních nástrojů poskytování informací veřejnosti o procesu plánování v oblasti vod. Na těchto internetových stránkách jsou k dispozici informace o činnostech při plánování v oblasti vod, záznamy z jednání komisí a případně pracovních skupin, metodické a legislativní materiály a další potřebné dokumenty a informace.



Vodní dílo Labská - povodí Labe

9.2 Plány rozvoje vodovodů a kanalizací krajů

V roce 2003 se MZe věnovalo v souvislosti se zpracováním Plánů rozvoje vodovodů a kanalizací (dále jen „PRVKÚK“) kontrole dodržování podmínek zpracování PRVKÚK daných zákonem č. 274/2001 Sb., prováděcí vyhláškou č. 428/2001 Sb. k tomuto zákonu, metodickým pokynem MZe č.j. 10534/2002-6000 podmínkami uvedenými v platných smlouvách o dílo a v jejich dodatcích. MZe zajišťovalo koordinaci dalšího postupu při zpracování jednotlivých krajských PRVKÚK. Tato koordinace je ze strany MZe zajišťována mimo dalších aktivit účastí na jednáních řídicích výborů, které byly ustaveny v každém kraji a plní funkce koordináčního orgánu zodpovědného za zpracování PRVKÚK a subjektu zajišťujícího jednotný přístup všech zhotovitelů PRVKÚK, který je základní podmínkou zpracování koncepce rozvoje vodovodů a kanalizací na území státu podle § 29 písmeno d) zákona č. 274/2001 Sb. Z hlediska obsahové náplně PRVKÚK jsou sledovány zejména problémové okruhy demografického vývoje obyvatelstva, vývoje specifických potřeb vody, řešení ekonomické části PRVKÚK (dodržení metodického pokynu MZe č.j. 20494/2002-6000), zpracování databáze PRVKÚK.

S cílem zajistit jednotný postup zhotovitelů PRVKÚK a naplnit požadavky krajských úřadů a zhotovitelů PRVKÚK na technickou a ekonomickou garanci byly MZe zpracovány a vydány nebo

jsou připravovány následující materiály:

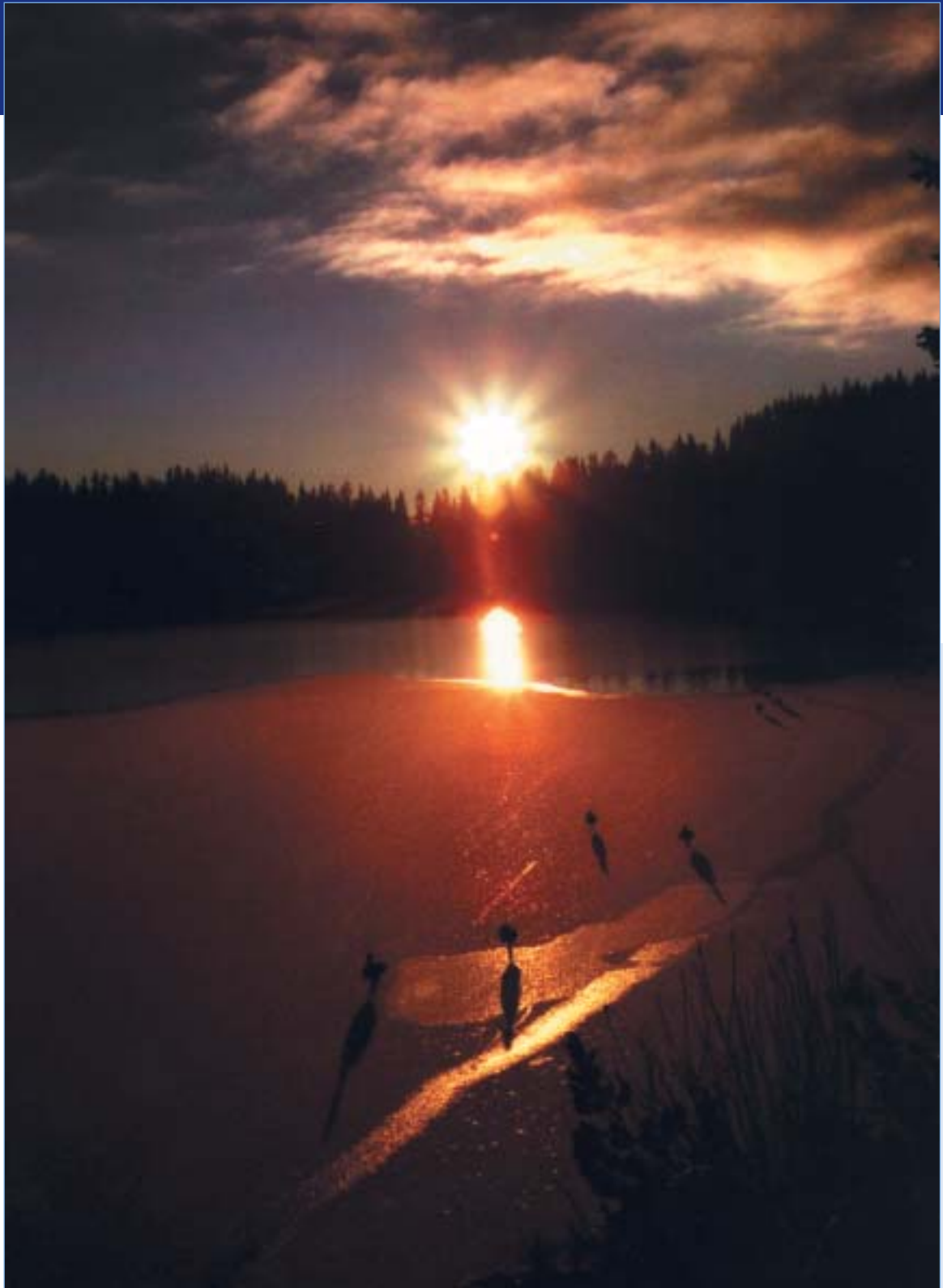
- podklad pro ekonomickou část - byl stanoven reálně naplnitelný objem prostředků pro každý kraj (v mil. Kč/rok), kolem kterého by měl oscilovat návrh časové realizace opatření, zajišťujících implementaci příslušných směrnic Rady EU, realizaci systémů zásobování pitnou vodou a odkanalizování a čištění odpadních vod (dopis č.j. 36623/2003-7330 ze dne 30. září 2003),

- definice a interpretace pojmu „AGLOMERACE“. Materiál byl připraven jako příloha číslo 26 metodického pokynu MZe pro zpracování PRVKÚK č.j. 10534/2002-6000,

- koncepce odkanalizování a čištění odpadních vod zaměřená zejména na řešení této problematiky v malých a ve velmi malých obcích (cca 3 800 obcí s počtem do 500 obyvatel z celkového počtu 6 305 obcí). Tato koncepce rovněž zahrnuje podmínky pro uplatnění centralizovaných a lokálních (individuálních) řešení odkanalizování a čištění odpadních vod.

MZe organizuje společná pracovní jednání se zástupci krajů a zhotovitelů PRVKÚK s cílem pomoci s koordinací prací, kontroly naplňování metodik zpracování PRVKÚK včetně vzájemné výměny zkušeností a aktuálních informací.

V závěru roku 2003 bylo konstatováno při jednáních řídicích výborů, že dosud neexistují problémy, které mohou ohrozit jakost, rozsah a termíny zpracování PRVKÚK, které jsou stanoveny ve smlouvách o dílo a v jejich případných dodatcích.



MEZINÁRODNÍ VZTAHY

10.1 Mezinárodní spolupráce na hraničních vodách

V roce 2003 pokračovala mezinárodní spolupráce na hraničních vodách s Německem, Rakouskem, Polskem a Slovenskem.

Ve dnech 13. až 15. října 2003 se v Bad Tölz ve Spolkové republice Německo uskutečnilo **6. zasedání Česko-německé komise pro hraniční vody** (Komise). Ta projednala výsledky 5. zasedání Stálého výboru pro bavorský hraniční úsek, které se konalo ve dnech 28. až 30. dubna 2003 a 5. zasedání Stálého výboru pro saský hraniční úsek, které se konalo ve dnech 22. až 24. září 2003. Dále byl projednán postup pro zpracování zásad jednotlivých okruhů spolupráce na hraničních vodách podle článku 5 Smlouvy mezi ČR a SRN o spolupráci na hraničních vodách v oblasti vodního hospodářství. Zejména se jedná o „Zásady pro přímou spolupráci příslušných orgánů a odborných pracovišť“, „Zásady pro koordinaci správních řízení“ a „Zásady pro plánování, přípravu a provádění vodohospodářských opatření a udržování vodních toků, jakož i výstavbu, provoz a údržbu vodohospodářských zařízení“. Komise se zabývala úkoly spojenými s realizací Rámcové směrnice 2000/60/ES na hraničních vodách, byla projednána spolupráce se Stálou česko-německou hraniční komisí, problematika seznamu hraničních vod, stabilního havarijního profilu na hraničním vodním toku Labe a otázky spojené s pokračováním prací na odstraňování povodňových škod ze srpna 2002 v saském úseku státních hranic. Jako nový bod programu jednání Komise bylo zařazeno projednávání zá-

měru „Areál celnice a služeb pro motoristy na hraničním přechodu Pavlův Studenec - Bärnau“.

Ve dnech 7. až 11. dubna 2003 se na území Rakouské republiky v Gmündenu konalo **11. zasedání Česko-rakouské komise pro hraniční vody** (Komise). Komise schválila výsledky prací provedených po jejím 10. zasedání a uložila úkoly expertům obou smluvních stran v jednotlivých okruzích spolupráce. Jedním z hlavních úkolů jednání bylo na základě zkušeností z povodně v srpnu 2002 dokončit a schválit přepracovanou „Směrnici pro varovnou službu na česko-rakouských hraničních vodách“.

Zvláštní pozornost je v případě spolupráce na hraničních vodách s Rakouskem věnována kvalitě vodních toků Dyje a Pulkavy, které jsou ovlivněny vypouštěním odpadních vod z chemického závodu v Pernohofenu. Ze „Zprávy o výsledcích šetření stavu vod v Dyji a Pulkavě v roce 2003“ zpracované VÚV T.G.M. a „Zprávy o sledování jakosti vody v hraničních úsecích řek Morava, Dyje a Dyjský náhon v roce 2003“ zpracované Povodím Moravy, s.p. vyplývá, že z hlediska chemických a biologických analýz vodní toky Dyje a Pulkava nevykazovaly mimořádné zhoršení jakosti vody a zjištěný stav se výrazně neliší od stavu v roce 2002. Rakouská strana na tomto zasedání Komise přistoupila na rozšíření společného „Programu šetření 2003“ pro Dyji a Pulkavu o bakteriologické rozborů a hodnocení toxicity.

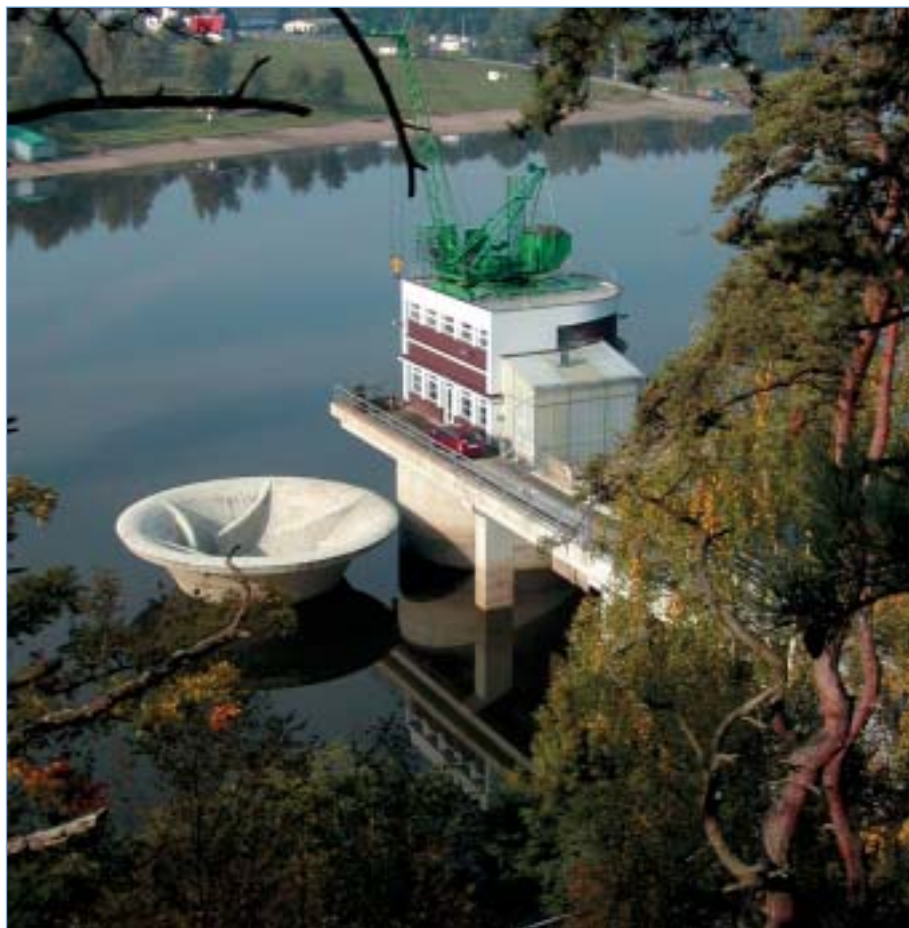
„Zpráva o sledování jakosti vody v hraničním úseku Lužnice v roce 2003“ zpracovaná Povodím Vltavy, s.p., měla za úkol zhodnotit vliv podniku AGRANA-Stärke spolu s ostatními komunálními zdroji znečištění na řeku

Lužnici. Výsledky poskytly dostatečné informace o kvalitě vody a byly shodné s předchozími lety. Jednání v roce 2003 ukázala, že na českém území nedošlo k výraznému ovlivnění jakosti vod vlivem vypouštění odpadních vod z rakouských průmyslových podniků.

Česká strana na 11. zasedání Komise předala rakouské straně okruh oblastí, kterých by se měla týkat nově připravovaná smlouva mezi oběma státy o spolupráci na hraničních vodách. Rakouská strana se k návrhu vyjádří po vnitrostátním projednání.

V roce 2003 se ve dnech 16. až 18. září uskutečnilo **5. jednání zmocněnců vlád České republiky a Polské republiky pro spolupráci na hraničních vodách**. Na jednání byly projednány zprávy o činnosti jednotlivých pracovních skupin a schváleny plány práce těchto skupin pro další období. Zmocněnci vzali na vědomí aktualizované zásady spolupráce a prováděcí ujednání zpracované jednotlivými skupinami. Zmocněnci schválili výsledky kolaudací a vyúčtování prací provedených na společný náklad a vzali na vědomí informaci o stavu jakosti hraničních vod a o realizaci investičních opatření na těchto vodách.

Byly diskutovány otázky vlivu plánované nádrže Ratiboř a stupně Kopyto. Pracovní skupina pro hydrologii, hydrogeologii a povodňovou službu v dalším období posoudí na základě studie proveditelnosti výstavby Ratiboř účelnost zahájení prací na společném předpovědním modelu pro hodnocení vlivu této nádrže na režim podzemních vod a bude dále provádět pozorování a měření povrchových i podzemních vod v dosavadním rozsahu. Pracovní skupina pro hydrologii, hydrogeologii a povodňovou službu informovala zmoc-



Vodní dílo Hracholusky - povodí Vltavy

něnce o pozorování a hodnocení zásob podzemních vod v oblasti Police nad Metují - Kudova Zdrój, Adršpach - Krzeszów a povodí Stěnavy a o sledování v oblasti vlivu hnědouhelného dolu Turów. Zmocněnci uložili této pracovní skupině dokončit formulaci závěrů ohledně vlivu dolu Turów na území ČR a předložit ji na 6. jednání zmocněnců v roce 2004 ke schválení.

V roce 2003 pokračovaly práce na přípravě nové Dohody mezi vládou ČR a vládou Polské republiky o spolupráci na hraničních vodách (Dohoda) zahájené v roce 2001. Dohoda by měla nahradit již nevyhovující Úmluvu mezi vládou Československé republiky a vládou Polské lidové republiky o vodním hospodářství na hraničních vodách z roku 1958. 3. a 4. kolo expertních jednání k této Dohodě se uskutečnilo ve dnech 23. - 25. dubna v Polské republice a 4. až 6. listopadu v ČR. Jednání nebyla dosud ukončena a budou pokračovat v roce 2004.

3. zasedání Česko-slovenské komise pro hraniční vody (Komise) se uskutečnilo ve dnech 10. až 12. března 2003 na území Slovenské republiky

v Bratislavě. Komise na tomto zasedání projednala činnost pracovních skupin, které byly na základě výsledku jednání 2. zasedání Komise pověřeny plněním konkrétních úkolů vzájemné spolupráce na hraničních vodách. Zadané úkoly, především technického charakteru, byly zaměřeny na řešení aktuálních vodohospodářských otázek, kde byl ze strany ČR kladen důraz na maximální efektivnost činností probíhajících na hraničních vodách. Na zasedání byly dále schváleny „Zásady spolupráce v oblasti hydrologie na česko-slovenských hraničních vodách“ a „Zásady spolupráce v oblasti ochrany vod na česko-slovenských hraničních vodách“ stanovující základní pravidla činnosti společných pracovních skupin pro hydrologii a pro ochranu vod a „Zásady pro zaměřování hraničních vodních toků a sledování vývoje koryt a inundací na česko-slovenských hraničních vodách“. Zmocněnci se dále informovali o nových právních předpisech v oblasti ochrany vod obou států a projednali otázky spolupráce se Stálou česko-slovenskou hraniční komisí.

10.2 Mezinárodní a regionální spolupráce v povodí evropských řek Labe, Odry a Dunaje a Úmluva o ochraně a využívání hraničních vodních toků a mezinárodních jezer

Česká republika je smluvní stranou Úmluvy o ochraně a využívání hraničních vodních toků a mezinárodních jezer od května 2000. V roce 2003 se v Madridu, ve dnech 26. až 28. listopadu uskutečnilo 3. zasedání smluvních stran Úmluvy, kterého se účastnili také zástupci České republiky.

Zasedání potvrdilo závazky přijaté v Helsinkách v červenci 1997 a v Haagu v březnu 2000 a zdůraznilo nutnost multilaterální a bilaterální spolupráce při ochraně vod přesahujících hranice států podle čl. 2 odst. 6 Úmluvy. Důležitým krokem bylo doplnění čl. 25 Úmluvy umožňující zemím, které nejsou členy EHK/OSN přistoupení k Úmluvě. Tato skutečnost má význam zejména tam, kde členské země sdílejí hraniční vody nebo celá povodí s nečlenskými zeměmi. Ve své deklaraci účastníci 3. zasedání smluvních stran Úmluvy ocenili přijetí „Protokolu o občanskoprávní odpovědnosti a náhradě za škody způsobené účinky průmyslových havárií na vodách přesahujících hranice států“ v Kyjevě, v květnu 2003, vzali na vědomí výstupy ze zasedání signatářů Protokolu o vodě a zdraví a zavázali se nadále pomáhat zemím východní Evropy, Kavkazu a střední Asie při vytváření environmentálních strategií.

V rámci Úmluvy pokračovala ČR ve spolupráci se Slovenskou republikou v práci na Pilotním projektu Morava, jako součásti mezinárodního projektu pro ověření Směrnic EHK/OSN pro monitorování a hodnocení kvality vod v hraničních vodních tocích. Ve spolupráci se slovenskou stranou a mezinárodními konzultanty byla dokončena a publikována zpráva „Doporučení pro monitoring a hodnocení hraničních vod v povodí řeky Moravy“.

Ačkoliv se čeští experti aktivně podíleli na přípravě „Protokolu o občanskoprávní odpovědnosti a náhradě za škody způsobené účinky průmyslových havárií na vodách přesahujících hranice států“, ČR protokol na 5. ministerské konferenci „Životní prostředí pro Evropu“ v květnu 2003, v Kyjevě nepo-

depsala. Podobně, jako další členské státy EU, které s podpisem vyčkávají v souvislosti s přípravou směrnice EU o odpovědnosti za škody na životním prostředí.

V roce 2003 pokračovala aktivní účast České republiky v Mezinárodních komisích pro ochranu povodí Labe, Dunaje i Odry (MKOL, MKOD a MKOO). V MKOO vykonávala Česká republika již druhým rokem úlohu předsedající smluvní strany. Práce v komisích se soustředila zejména na úkoly související s plněním Rámcové směrnice 2000/60/ES, ochranu před povodněmi a prevenci havárií.

Ve dnech 21. až 22. října 2003 se v Erfurtu konalo **16. zasedání Mezinárodní komise pro ochranu Labe** (dále jen „MKOL“), které zhodnotilo práci MKOL za období od jejího 15. zasedání. Po podrobném rozboru srpnové povodně 2002 a na základě nově získaných poznatků byl MKOL schválen aktualizovaný „Akční plán povodňové ochrany v povodí Labe“. Nejdůležitější témata v tomto dokumentu se týkají obnovy bývalých záplavových ploch, vytvoření dalších retenčních prostor podél toku Labe a modernizace technického vybavení za účelem poskytování kvalitnějších informací o možnosti vzniku povodňových situací.

Novou skutečností v roce 2003 byla účast nevládních organizací z ČR a ze SRN na zasedání a jejich zapojení do práce MKOL. Nevládní organizace se účastní plenárních zasedání a zasedání pracovních skupin MKOL i v budoucnu.

Mezi významné body 16. zasedání patřilo rovněž plnění úkolů vyplývajících z Rámcové směrnice v povodí Labe. V rámci MKOL se práce na implementaci Rámcové směrnice soustředily především na odsouhlasení postupu při realizaci analýzy charakteristik oblasti povodí, které budou základem pro společný plán povodí, zároveň s programem opatření pro mezinárodní oblast povodí Labe.

Na 16. zasedání MKOL byla předložena „Třetí zpráva o plnění Akčního programu Labe“, která bilancuje období let 2000 - 2002. Z této zprávy vyplývá, že v letech 2000 - 2002 bylo dosaženo dalšího pokroku při snižování znečištění vod v povodí Labe, zlepšování jakosti vody v Labi, zlepšování ekologické situace v poričních nivách a při ochraně před havarijním znečiště-

ním. Nadále však zůstává problematický difúzní vnos dusíku do vodních toků v povodí Labe ze zemědělsky využívaných ploch.

6. zasedání Mezinárodní komise pro ochranu Dunaje (dále jen „MKOD“) se konalo ve dnech 1. až 2. prosince 2003. Na zasedání byly projednány aktivity expertních skupin MKOD (pro strategické otázky, integrované řízení povodí, monitoring a hodnocení dat, emise, prevenci havárií, ekologii, ochranu před povodněmi a podskupin pro GIS a ekonomiku) v období mezi 1. jednáním Standing Working Group, konaným v polovině roku 2003 a 6. plenárním zasedáním MKOD a schváleny programy jejich práce na období 2004 až 2006. Dále byl

projednán a schválen rozpočet MKOD a postup prací na Regionálním projektu GEF, který podporuje aktivity MKOD, zejména při implementaci Rámcové směrnice 2000/60/ES.

Pracovní skupina pro integrované řízení povodí připravila návrh zprávy pro Evropskou komisi za celé povodí Dunaje (Roof Report, Part A) a strukturu pro národní zprávy (Part B) v souladu s Rámcovou směrnicí 2000/60/ES. Byla diskutována příprava kartografického a geografického systému MKOD. Ne všechny země souhlasí s využitím Euro Global Map, která je v současnosti pro tento účel testována pracovní podskupinou GIS. MKOD vzala na vědomí zprávu vedoucí pracovní podskupiny pro ekonomiku a návrh seznamu



Vodní dílo Kružberk - povodí Odry



Vodní dílo Kadaň - povodí Ohře

ekonomických indikátorů a struktury ekonomické analýzy, které budou součástí zprávy pro Evropskou komisi.

MKOD schválila Ročenku monitoringu 2001 (TNMN Yearbook 2001) připravenou pracovní skupinou pro monitoring a hodnocení dat a požádala skupinu, aby upravila monitorovací síť v souladu s požadavky rámcové směrnice. MKOD schválila typologii řeky Dunaje.

MKOD vzala na vědomí kritéria pro hodnocení komunálních, průmyslových a zemědělských bodových zdrojů znečištění a difuzních zdrojů znečištění v souvislosti se stanovením tlaků podle Rámcové směrnice a pověřila skupinu pro emise definovat kritéria v souladu s požadavky skupiny pro integrované řízení povodí. Odsouhlasila inventuru emisí a požádala sekretariát o její zveřejnění v Dunajském informačním systému DANUBIS. MKOD podnikla kroky pro uzavření dobrovolných dohod s výrobci detergentů k postupnému odstranění fosfátů z jejich výrobků v celém povodí Dunaje.

MKOD vzala na vědomí metodiku pracovní skupiny pro prevenci havárií pro stanovení kontaminovaných území

v záplavových oblastech. Schválila doporučení pro zabezpečení kontaminovaných území v záplavových oblastech a požádala jednotlivé země, aby zabránily další kontaminaci těchto území. Tato otázka bude zohledněna také v připravovaném Akčním programu pro udržitelnou ochranu před povodněmi.

6. plenární zasedání Mezinárodní komise pro ochranu Odry (dále jen „MKOO“) před znečištěním se konalo ve dnech 4. až 5. prosince 2003. Zasedání vzalo na vědomí revizi účtů a odsouhlasilo opatření navržená revizory účtů. Projednalo otázky související s rozpočtem MKOO a rozpočet schválilo. Byla projednána činnost jednotlivých pracovních skupin, ad-hoc pracovních skupin pro zprávy a ekonomickou analýzu a podskupiny pro GIS zřízených pro podporu implementace Rámcové směrnice 2000/60/ES, schváleny jejich upravené mandáty a jmenování jejich předsedů a místopředsedů.

MKOO pověřila pracovní skupiny plněním řady úkolů souvisejících se zaváděním Rámcové směrnice. V dubnu 2003 se uskutečnilo společné setkání předsedů všech pracovních skupin

a podskupin pod vedením předsedy pracovní skupiny pro zavádění Rámcové směrnice. Na setkání byly stanoveny zásady a priority spolupráce pro zavádění Rámcové směrnice v mezinárodním povodí Odry. MKOO pověřila mimo jiné pracovní skupinu pro zavádění Rámcové směrnice, aby vypracovala dlouhodobou strategii pro práci s veřejností při implementaci Rámcové směrnice a podskupinu GIS vypracováním informace o možnostech zpracování potřebných map pro zprávy 2004 a 2005. Pracovní skupina pro biodiverzitu a hydromorfologické aspekty posoudí možnost označení úseku česko-polských hraničních meandrů, jako referenčního úseku pro velké podhorské meandrující řeky, dohodne harmonizovanou typologii pro hraniční úseky a bude plnit další úkoly související s vypracováním zpráv pro Evropskou komisi. Pro potřeby zavádění Rámcové směrnice polská a německá delegace zajistí přiřazení Štětínské zátoky k mezinárodní oblasti povodí Odry. MKOO spolupracuje s Pilotním projektem Lužická Nisa zaměřeným na pilotní zavádění Rámcové směrnice v dílčím povodí Lužické Nisy.

MKOO dále rozhodla o doplnění Jednacího řádu o odstavce vyjasňující, které náklady se hradí ze společného rozpočtu MKOO a které hradí jednotlivé smluvní strany samy a schválila jeho konečné znění. Členové MKOO byli seznámeni s prací na projektu UNEP „Oder Initiative on Integrated Coastal Area and River Basin Management“. Bylo rozhodnuto o navázání spolupráce MKOO s bilaterálními komisemi pro spolupráci na hraničních vodách mezi ČR a Polskem a mezi SRN a Polskem.

10.3 Příprava České republiky na přijetí do Evropské unie včetně postupu implementace předpisů

V rámci naplňování transpozice předpisů Evropské unie nabyly účinnosti nebo byla přijata řada vyhlášek jakou součást sekundární legislativy k základní úpravě vodního práva.

V rámci naplňování transpozice předpisů EU do národní legislativy nabyly od 1. ledna 2003 účinnosti vyhláška č. 590/2002 Sb., o technických požadavcích pro vodní díla, jako prováděcí právní předpis k zákonu č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

V roce 2003 byla přijata další významná část sekundární legislativy k základní úpravě vodního práva. V průběhu roku bylo přijato 6 velmi významných vyhlášek (č. 7/2003 Sb., o vodoprávní evidenci, č. 139/2003 Sb., o evidenci stavu povrchových a podzemních vod a způsobu ukládání údajů do informačního systému veřejné správy, č. 140/2003 Sb., o plánování v oblasti vod, č. 159/2003 Sb., kterou se stanoví povrchové vody využívané ke koupání osob, č. 195/2003 Sb., kterou se novelizovala vyhláška č. 432/2001 Sb., o dokladech žádosti o rozhodnutí nebo vyjádření a o náležitostech povolení, souhlasů a vyjádření vodoprávního úřadu a č. 333/2003 Sb., kterou se novelizovala vyhláška č. 470/2001 Sb., kterou se stanoví seznam významných vodních toků a způsob provádění činností souvisejících se správou vodních toků).

V roce 2003 byla rovněž k naplnění transpozice předpisů EU v ČR přijata tři klíčová nařízení vlády, a to nařízení vlá-

dy č. 61/2003 Sb., o ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění povrchových vod a odpadních vod, náležitostech povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových a do kanalizací a o citlivých oblastech, nařízení vlády č. 71/2003 Sb., o stanovení povrchových vod vhodných pro život a reprodukci původních druhů ryb a dalších vodních živočichů a o zjišťování a hodnocení stavu jakosti těchto vod a nařízení vlády č. 103/2003 Sb., o stanovení zranitelných oblastí a o používání a skladování hnojiv a statkových hnojiv, střídání plodin a provádění protierozních opatření.

Na konci roku 2003 byla rovněž schválena novela vodního zákona (zákon č. 20/2004 Sb.), která dovršila transpozici Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES z 23. října 2000 ustavující rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky do legislativy ČR.

V druhé polovině roku 2003 byla rovněž aktualizována Strategie financování implementace směrnice Rady 91/271/EHS, o čištění městských odpadních vod a schválena vládou usnesením č. 1268 ze dne 17.12.2003. V rámci této aktualizace došlo mj. ke zpřesnění Konkrétního seznamu aglomerací ČR, určených do různých prozatímních kategorií přechodných období.

Velmi náročným úkolem Ministerstva zemědělství je implementace směrnice rady 91/676/EEC o ochraně vod před znečištěním dusičnany ze zemědělských zdrojů.

MZe zodpovídá rovněž za zdárný průběh implementace nitrátové směrnice v ČR v oblasti zemědělského hospodaření (zásady správné zemědělské praxe zaměřené na ochranu vod před znečištěním dusičnany ze zemědělských zdrojů, akční program) a resort MŽP v oblasti kvality vod (identifikace znečištěných nebo znečištěním ohrožených vod, vymezení zranitelných oblastí, monitoring jakosti vod).

Transpozice nitrátové směrnice je zajištěna prostřednictvím § 33 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách. Uvedený paragraf vymezuje pojem zranitelné oblasti a ukládá nařízením vlády stanovit zranitelné oblasti a v nich upravit používání a skladování hnojiv a statkových hnojiv, střídání plodin a provádění protierozních opatření (akční program dle nitrátové směrnice). Nařízení

vlády č. 103/2003 Sb., o stanovení zranitelných oblastí a o používání a skladování hnojiv a statkových hnojiv, střídání plodin a provádění protierozních opatření v těchto oblastech (dále jen „nařízení vlády“), je v účinnosti od 11.4.2003 (s odloženou účinností Hlavy III od 1.1.2004).

Návrh stanovení zranitelných oblastí byl vypracován podle přirozených hranic povodí 4. řádu, tj. povodí s plochou cca 20 - 25 km². Celkový rozsah takto vymezených zranitelných oblastí představuje cca 42,5 % výměry zemědělské půdy, tj. cca 36 % rozlohy ČR.

V nařízení vlády jsou hranice povodí stanovující zranitelné oblasti převedeny z důvodů zajištění možnosti uplatnění v praxi na administrativní typ hranic, katastrální území, kde výměra zemědělské půdy představuje cca 44 %.

Akční program je neúčinnější a současně finančně nejnáročnější opatření při implementaci nitrátové směrnice. Je vyhlášen v nařízení vlády jako používání a skladování hnojiv a statkových hnojiv, střídání plodin a provádění protierozních opatření ve zranitelných oblastech s účinností od 1.1.2004, na čtyřleté období, na jehož konci bude program vyhodnocen a případně podán návrh na revizi (obdobně jako v případě zranitelných oblastí). Akční program, který vychází z obecných zásad správné zemědělské praxe zaměřených na ochranu vod před znečištěním dusičnany ze zemědělských zdrojů, představuje systém opatření, která mají za cíl redukovat riziko vyplavování dusíku do povrchových a podzemních vod.

Monitoring jakosti povrchových vod pro potřeby směrnice Rady 91/676/EEC (nitrátové směrnice) na území celé ČR ve vybraných profilech, které charakterizují znečištění dusičnany ze zemědělských zdrojů spravuje ZVHS. V rámci tohoto monitorovacího programu je sledováno v současné době celkem 640 profilů, které byly rozděleny na hlavní - 397 profilů, lokalizované ve zranitelných i nezranitelných oblastech a vedlejší - 243 profilů, lokalizované pouze ve zranitelných oblastech.

Monitoring jakosti podzemních vod pro potřeby nitrátové směrnice je zajišťován prostřednictvím státní sítě podzemních vod ČHMÚ.



RYBÁŘSTVÍ A RYBNÍKÁŘSTVÍ

11.1. Rybářství a rybníkářství v roce 2003

Rybníky jsou nedílnou součástí české a moravské kulturní krajiny. České rybářství je založeno zejména na rybníčním chovu kapra (86,1 %). Spolu s kaprem se v rybnících chovají další druhy ryb, především býložravé (5,2 %) a dravé ryby (3,6 %). Objemově se roční produkce tržních ryb pohybuje v úrovni 20 tis. t. Kromě klasického rybníkářství se ve speciálních zařízeních chovají lososovité ryby, zejména pstruh duhový a v menší míře siven americký (celková tržní produkce činí 700 t ročně).

V roce 2003 došlo k nárůstu produkce ryb z 19,2 tis. t v roce 2002 na 19,7 tis. t v roce 2003, tj. o 2,5 %. Povodně v srpnu 2002 výrazně poškodily produkční potenciál rybářství, zvláště z hlediska násad pro rok 2003. Teplotně a průtokově mimořádné podmínky roku 2003, způsobily na straně jedné lokální a dosti významné úhyny ryb a na druhé straně mimořádný přírůstek, zvláště z hlediska přirozené produkce. Přes tyto mimořádné skutečnosti je celkový produkční potenciál výroby sladkovodních ryb, zvláště kapra, na vyšší úrovni, než jaká je poptávka na našem trhu. S ohledem na tuto skutečnost je i nadále nezbytná orientace naší výroby na zahraniční trhy.

Zhruba polovina vylovených tržních ryb je exportována, a to v živém stavu, což koresponduje s požadavky odběratelů. Stejně množství je po ponechání nutných zásob dodáváno do tržní sítě v ČR. Tuzemští spotřebitelé mají rovněž převážně zájem o kapra živého. Zmíněný prodej je dobře zabezpečen a splňuje všechny hygienické a veterinární požadavky. Protože si spotřebitel současně s potravinou kupuje i proži-

tek tradičních vánočních svátků, není prodej kaprů ohrožen konkurenčními výrobky.

Na dobré úrovni je zajištěno zpracování sladkovodních ryb. V rámci ČR je dostatek moderně vybavených zpracoven, z nichž většina splňuje parametry pro export výrobků do EU. Je málo případů, kde již nyní potřebují technologická vylepšení provozů. S ohledem na tradici prodeje živého kapra se pouze pozvolna rozbíhá poptávka po zpracovaných rybách. Ve formě výrobků je v současnosti prodáváno cca 10 % všech odchovaných sladkovodních ryb.

Výhledově se nepředpokládají změny produkčních objemů u nás chovaných ryb. Máme-li zájem na udržení kapra jako ekologického výrobku, není reálné zvyšovat množství odchovávané

z jednotky plochy. Navíc jsou stávající požadavky trhu zcela pokrývány. Další prodej v tuzemsku produkovaných ryb budou ovlivňovat dovozy lososovitých ryb ve zpracovaném stavu a také objem importovaných zmrazených mořských ryb, jejichž zpracování do finálních výrobků probíhá rovněž v těch provozech, kde je volná kapacita.

Prodej ryb na domácím trhu činil celkem 9,1 tis. t, meziročně došlo ke zvýšení o 1,5 %. Živých ryb bylo prodáno 7,8 tis. t, ryb zpracovaných na výrobky bylo na domácí trh vyskládáno 1,3 tis. t (vyjádřeno v živé hmotnosti). Export sladkovodních ryb a výrobků z nich činil v roce 2003 celkem 9,9 tis. t. Meziročně se množství exportovaných ryb téměř nezměnilo (99,9 %), klesl podíl živých ryb (9,4 tis. t), došlo ke zvýšení



Vodní dílo Březová - povodí Ohře

Tabulka 11.1.1 Vývoj produkce ryb za období 1993 - 2003 v tis. t živé hmotnosti

Rok	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Produkce živé hmotnosti	20,1	18,7	18,7	18,2	17,6	17,2	18,8	19,5	20,1	19,2	19,7

Pramen: Rybářské sdružení ČR

Tabulka 11.1.2 Přehled o výlovu tržních ryb k 31.12.2003 v rámci ČR dle místa výlovu

Výlov	t	%
z rybníků	18 972	96,45
ze speciálních zařízení	646	3,29
z nádrží	52	0,26
Celkem	19 670	100,00

Pramen: Rybářské sdružení ČR

Tabulka 11.1.3 Přehled o výlovu tržních ryb k 31.12.2003 v rámci ČR dle zastoupení druhů

Vlastní výlov ryb (zastoupení druhů)	t	%
kapr	16 935	86,1
lososovité ryby	711	3,6
lín, síhové	243	1,2
byložravé ryby	1 026	5,2
dravé ryby	232	1,2
ostatní	523	2,7
Celkem	19 670	100,0

Pramen: Rybářské sdružení ČR

exportu výrobků z ryb (0,5 tis. t). V roce 2003 bylo do ČR dovezeno celkem 31,2 tis. t ryb a rybích výrobků, což činí nárůst o 3,3% oproti roku 2002. Z toho 479 tun bylo sladkovodních ryb. Zbytek byly ryby mořské a ostatní mořské produkty.

Rybářství a rybníkářství se v ČR věnuje několik desítek soukromých, obecních, školních a dalších organizací. Rozhodující subjekty jsou sdružené v Rybářském sdružení ČR, které má 42 členů. Členové Rybářského sdružení v roce 2003 vyprodukovali 16 609 t ryb a rybích produktů na celkové výměře 3 520 ha. Dále je v ČR evidováno 47 dalších chovatelských subjektů, kteří na ploše 4 876 ha vyprodukovaly 2 461 t tržní produkce. Kvalifikovaný odhad extenzivní roční produkce ryb činí cca 600 t z asi 2000 ha.

Za slabou stránku rybníkářství lze považovat skutečnost, že převažuje poptávka po kapru v živém stavu. Po zkušenostech, kdy v našich podmínkách neroste zájem o zpracované kapry, je zcela logické, že další postup bude spo-

čívat v podpoře prodeje živého kapra. V omezené míře se naskytají možnosti ve využívání rybníků k lovu ryb na udici i rybářsky neorganizovanými zájemci. Komerční rybolov přináší subjektům s chovem ryb jistotu prodeje a promítá se ve větších tržbách.

Produkční rybářství v ČR se v současnosti orientuje na způsob obhospodařování vodních ploch při zohledňování požadavků ochrany přírody a respektování mimoprodukčních funkcí rybníků. Především se jedná o akumulaci a retenci vody v krajině (ochrana před povodněmi), dále jde například o odběr vody pro závlahy, o zásobování průmyslu a obyvatel, o využití vody ke sportovním, rekreačním, protipožárním a energetickým účelům.

Český rybářský průmysl se snaží ve světové konkurenci prosadit i pomocí marketingových nástrojů. V této vazbě je snaha zafixovat ochrannou známku „český kapr“ u domácích i zahraničních spotřebitelů, jako značku představující vysoce kvalitní, chutný a zdravý prospěšný produkt. V tomto směru jsou v působnosti členských subjektů Rybářského sdružení ČR prováděny po dobu pěti let četné reklamní aktivity a bude v nich s obměnami nadále pokračováno.

Kromě rybářského průmyslu je v ČR velice rozšířen sportovní rybářství. Český rybářský svaz měl k 31.12.2003 celkem 265 671 členů sdružených ve 479 místních organizacích. Moravský rybářský svaz měl k tomuto datu 79 224 členů sdružených ve 103 místních organizacích.

Škody způsobené predátory v roce 2003 byly vyjádřeny ve Studii o počtu predátorů a výši způsobených škod v roce 2003 vypracované týmem specialistů Českého rybářského svazu v součinnosti s dalšími rybářskými subjekty. Meziročně došlo k zásadnímu nárůstu škod způsobených rybožravými predátory, a to z 369 mil. Kč na 570 mil. Kč. Z udělování náhrad jsou vyloučeny škody způsobené na rybách ve volných vodách.

Na škodách způsobených predátory u členů Rybářského sdružení ČR se

v roce 2003 podílel kormorán velký hnízdící populace 9 %, tažné populace 48 %, volavka popelavá 24 % a vydra říční 19 %. Úhrady škod způsobených zvláště chráněnými živočichy zůstávají nadále na nízké úrovni (necelých 12 mil. Kč). Žádný z chráněných organismů není jako druh na našem území ohrožen. Naopak v osídlených oblastech mají tendence k zahušťování populací a pronikání do doposud nevyžívaných prostor. Místy má jejich počet charakter přemnožení s negativními důsledky na postižené lokality, protože nemají prakticky žádné přirozené nepřátele.

Kromě technologických ztrát vyplývajících z víceletého cyklu probíhajícího ve složitých přírodních podmínkách a negativního vlivu zvláště chráněných živočichů (rybích predátorů) dochází v našich podmínkách k pytláctví, tedy k neoprávněnému lovu ryb. Úroveň ztrát vzniklých tímto druhem trestné činnosti se navzdory zpřísněné legislativě odhaduje v průměru na 2 % z roční tržní produkce ryb.

Kromě škod na rybnících s produkčním hospodařením, vznikají též škody na sportovních revírech. Český rybářský svaz evidoval v roce 2003 celkem 159 případů o celkové škodě 4,456 mil. Kč. Moravský rybářský svaz v roce 2003 zaznamenal 22 případů úhynů ryb se škodou 1,093 mil. Kč.

11.2. Změny stavu rybníčního fondu

Povodně v srpnu 2002 způsobily na rybnících značné škody. Nejvíce byli postiženi rybníkáři v jižních a západních Čechách. Protržením hrází byl zdevastován rybníční fond s výměrou více než 1 % celkové plochy rybníků (500 ha) a vážně byly poškozeny hráze, výpusti a splavy, případně byly silně zaneseny splachy z povodí rybníky o ploše 4 500 ha (9 % z celkové výměry malých vodních nádrží).

Odstraňování povodňových škod bylo zahájeno již v roce 2002 z vlastních zdrojů a s využitím státních finančních prostředků prostřednictvím MZe. Práce byly zaměřeny na zprovoznění rybníků. V roce 2003 byly systematicky prováděny opravy a rekonstrukce poškozených rybníků převážně z programu 229 210 „Obnova, odbahnění a rekonstrukce rybníků a vodních nádrží“

Tabulka 11.1.4 Úlovky v revírech Českého rybářského svazu v letech 1991 - 2003

Rok	Vody mimopstruhové			Vody pstruhové		
	Úlovek (tis. ks)	Úlovek (t)	Průměr (kg/ha)	Úlovek (tis. ks)	Úlovek (t)	Průměr (kg/ha)
1991	2 088	2 107,5	90,3	318	128,3	40,1
1992	2 241	2 338,0	101,4	318	135,0	38,7
1993	2 169	2 393,5	103,8	277	116,5	33,4
1994	2 466	2 768,5	98,7	312	122,9	35,6
1995	2 405	2 767,0	92,5	323	131,6	38,6
1996	2 045	2 454,0	89,2	309	118,1	25,1
1997	2 063	2 359,5	80,3	315	118,8	36,3
1998	2 310	2 803,0	92,6	334	127,5	40,0
1999	2 498	2 992,3	98,5	337	124,9	39,2
2000	2 554	3 312,6	107,9	318	128,3	40,5
2001	2 546	3 374,5	109,2	332	130,5	39,5
2002	2 518	3 625,0	117,0	304	126,0	38,0
2003	2 446	3 800,0	122,5	286	122,8	38,0

Pramen: Český rybářský svaz

Tabulka 11.1.5 Úlovky v revírech Moravského rybářského svazu v letech 1991 - 2003

Rok	Vody mimopstruhové			Vody pstruhové		
	Úlovek (tis. ks)	Úlovek (t)	Průměr (kg/ha)	Úlovek (tis. ks)	Úlovek (t)	Průměr (kg/ha)
1991	633	730,3	107,2	115	57,3	85,6
1992	728	802,7	116,2	113	57,1	94,1
1993	720	800,2	115,5	87	46,5	85,9
1994	838	1 013,2	150,8	98	54,6	107,7
1995	796	1 003,1	149,0	104	58,2	107,7
1996	706	898,8	134,3	91	53,4	98,2
1997	650	812,5	121,9	99	57,5	104,6
1998	725	958,2	143,1	116	64,7	117,8
1999	767	1 010,5	150,7	107	62,1	113,1
2000	778	1 148,5	168,9	100	61,6	114,6
2001	730	1 105,8	162,6	92	35,5	67,9
2002	768	1 199,8	175,6	86	32,2	62,0
2003	722	1 176,4	172,7	67	27,5	52,7

Pramen: Moravský rybářský svaz

v celkovém objemu téměř 621,0 mil. Kč, z toho 521,9 mil. Kč činila dotace ze

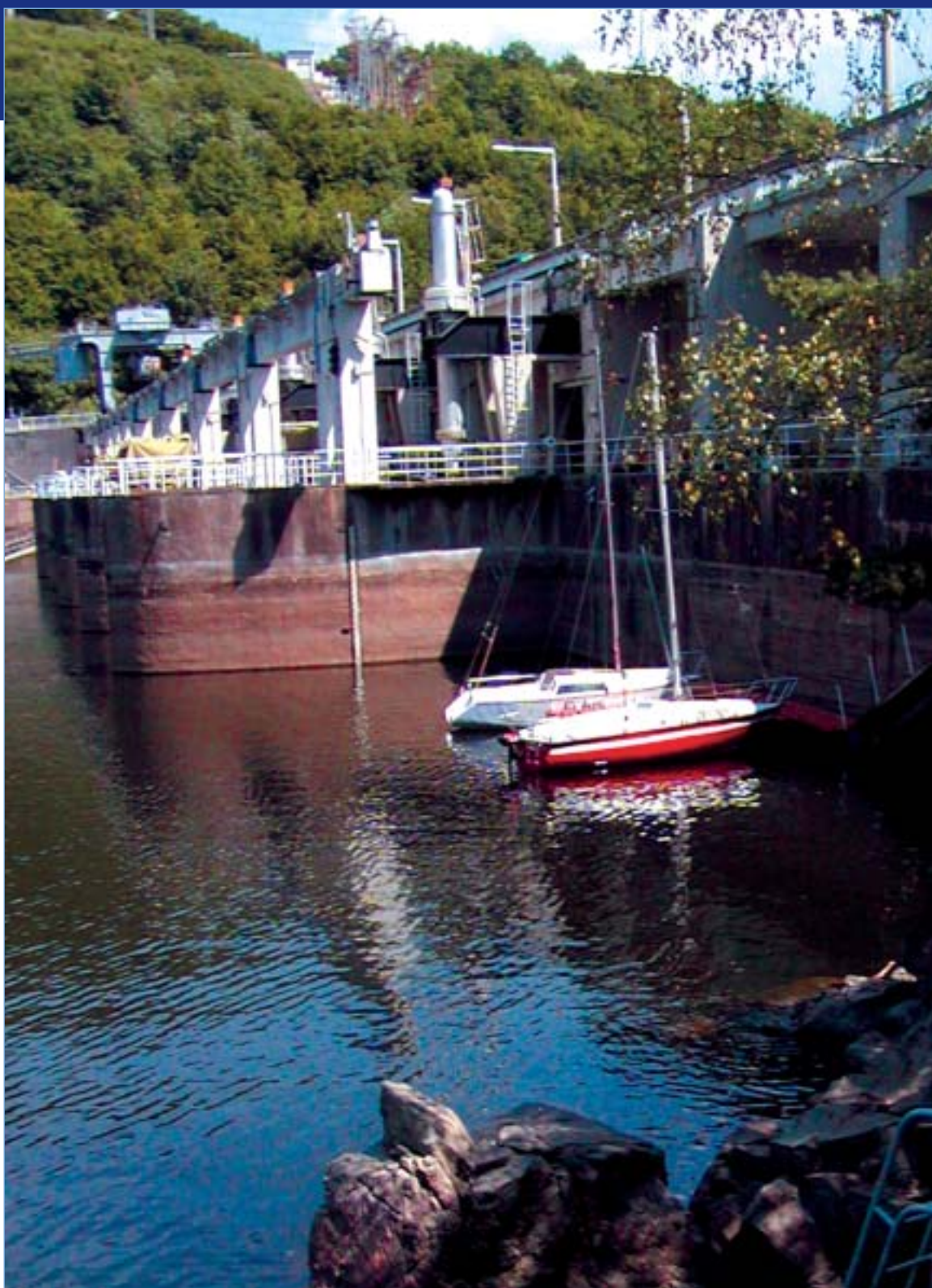
státního rozpočtu. Převážná část rybníků s protrženou hrází byla v roce 2003

rekonstruována, a to v rámci podprogramu 229 218 „Odstranění škod na rybnících a vodních nádržích po povodních v srpnu 2002“. Celkový objem dotací v tomto podprogramu činil 76,5 mil. Kč, použitých pro opravy rybníků: Podhájský, Dolejší, Hořejší, Velký Bělčický, Metelský, Pustý (Strakonicko), Nový Vdovec, Naděje a Víra, Julius Horní (Jindřichohradecko), Dlouhý (střední Čechy) a Kacerna (Plzeňsko), jehož hráz byla zcela zničena. U zbývajících je plánováno dokončení v roce 2004. MZe shromáždilo celkem 337 žádostí o podporu z programu 229 210, z toho 71 žádostí bylo v podprogramu na odstranění povodňových škod z roku 2002. Disponibilní prostředky a kvalita předložených žádostí umožnily vydat rozhodnutí o účasti státního rozpočtu na financování akce na celkem 128 akcí, z toho 37 na odstranění povodňových škod. V rámci akcí zařazených do programu 229 210 bylo vytěženo 1,225 mil. m³ sedimentů, rekonstruováno nebo nově vybudováno 64 bezpečnostních přelivů či bezpečnostních zařízení, rekonstruováno 31 výpustných zařízení.

V roce 2003 dobíhal dotační titul pro poskytování finančních prostředků ze státního rozpočtu na odbahnění rybníků podle přílohy č. 11 části D písm. c) k zákonu č. 579/2002 Sb. V rámci tohoto titulu bylo realizováno 9 akcí zahájených již v roce 2002 a 6 akcí zahajovaných v roce 2003 s celkovou výší dotace 25,5 mil. Kč. V rámci tohoto dotačního titulu bylo vytěženo 239 tis. m³ sedimentů.



Jez Střekov - povodí Labe



Vodní dílo Slapy - povodí Vltavy

VÝZKUM A VÝVOJ VE VODNÍM HOSPODÁŘSTVÍ

12.1 Výzkum a vývoj v působnosti Ministerstva zemědělství

V roce 2003 byl účelový výzkum a vývoj v oblasti vodního hospodářství financován Ministerstvem zemědělství v rámci výzkumných projektů objemem prostředků převyšujících 17 mil. Kč.

V roce 2003 bylo účelové financování výzkumu a vývoje v oblasti vodního hospodářství realizováno z rozpočtové kapitoly MZe ve výši 17,301 mil. Kč pro Výzkumné programy na období let 2000-2004 a 2003-2007 pro 14 projektů ve vybraných tématických okruzích.

Souhrnný přehled o řešených projektech je uveden v Tabulce 12.1.1. Údaje o řešených projektech a jejich výstupech jsou uveřejňovány na internetových stránkách www.vyzkum.cz.

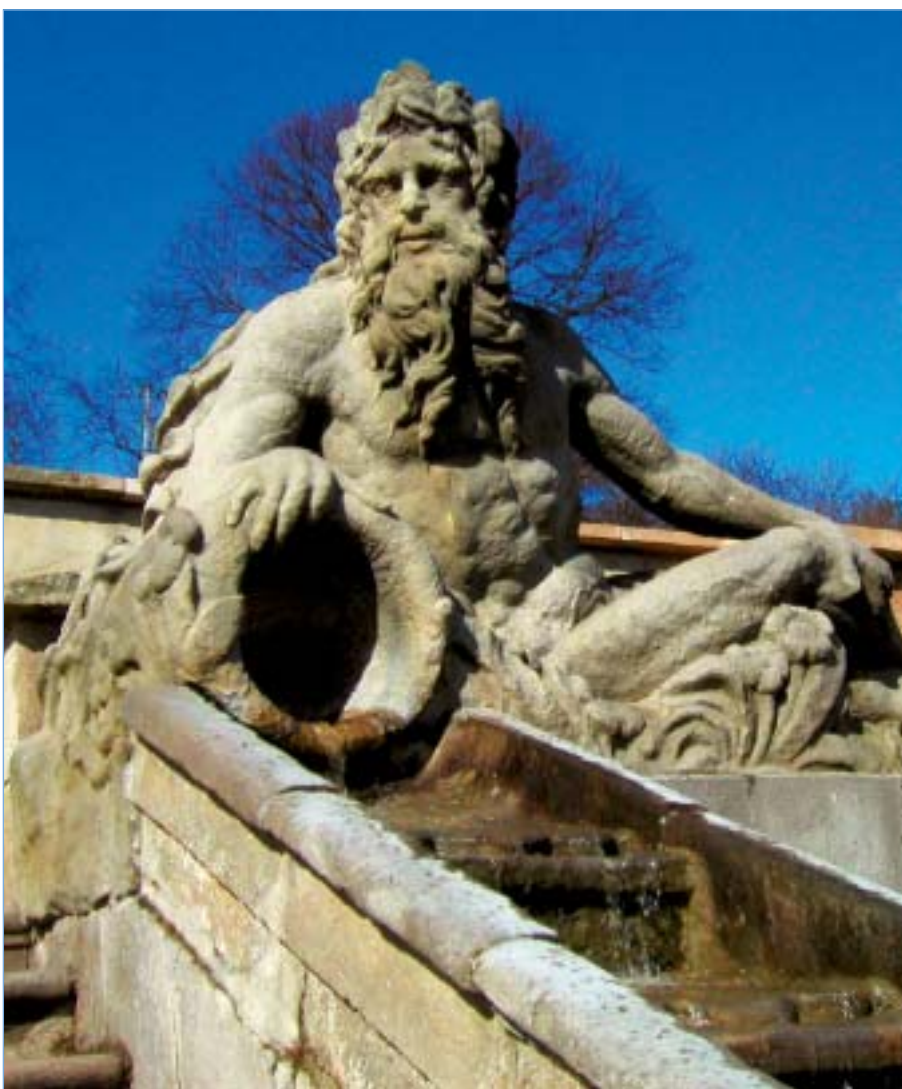
Zaměření projektů je orientováno na komplexní výzkum problematiky ochrany a využívání vody jako přírodního neobnovitelného zdroje, na otázky hospodaření s vodou v půdě a v krajině s cílem zvýšení retence vod v krajině, na problematiku péče o vodní toky a ochranu před povodněmi z hlediska uplatňování veřejného zájmu a na řešení problémů souvisejících se zabezpečením kvalitní pitné vody a ke zdokonalování čistírenských procesů.

Výzkum a vývoj v oblasti ochrany, uchování a využívání základních přírodních zdrojů - půdy a vody v zemědělství a pro rozvoj venkovského prostoru zajišťuje Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy Praha.

V rámci projektů uvedených v Tabulce 12.1.1, jejichž nositelem je Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy (dále jen „VÚMOP“), jsou řešeny následující problémové okruhy:

■ **zemědělské hospodaření ve zranitelných oblastech** (uplatnění směrnice rady 91/676/ES) s cílem získání

nových poznatků pro implementaci nitrátové směrnice ES v podmínkách ČR, zejména vymezení zranitelných oblastí a zpracování zásad správné zemědělské praxe a metodik pro akční programy a zpracování metodiky „Ochrana povrchových vod před dusičnany z vodní eroze“ pro širokou praxi,



Tabulka 12.1.1 Projekty řešené v roce 2003 v rámci Výzkumných programů MZe na období let 2000 - 2004 a 2003 - 2007

Název projektu	Koordinátor	Období řešení	Prostředky čerpané v roce 2003 z kapitoly MZe (tis. Kč)
okruh A			
Ochrana, uchování a setrvalé využívání základních přírodních zdrojů v zemědělství a pro rozvoj venkovského prostoru			
Uplatnění systému alternativního managementu ochrany půdy a vody v krajině	VÚMOP	2000 - 2004	6 455
okruh F			
Vodní hospodářství, péče o vodní toky, ochrana před povodněmi			
Verifikace metod odvození hydrologických podkladů pro posuzování bezpečnosti vodních děl za povodní	ČHMÚ	2001 - 2004	1 730
okruh G			
Vodárenství, stokování a čistění			
Optimalizace procesů úpravy pitné vody umožňující separaci oocyst prvoků <i>Cryptosporidium</i> spp.	W&ET Team	2000 - 2004	180
Integrovaný přístup při návrhu rekonstrukcí a modernizací ČOV	VÚV T.G.M.	2000 - 2004	780
Výzkum efektu úpravy vody na její jakost při prodlužujícím se zdržení v rozvodné síti	VÚV T.G.M.	2001 - 2004	1 500
Rekonstrukce a modernizace úprav vod a vodovodů	VÚV T.G.M.	2001 - 2004	1 500
Minimalizace množství produkovaných čistírenských kalů	VŠCHT	2001 - 2004	1 000
Restrukturalizace			
Změny vlastností odvodňovacích a dlouhodobě zavlažovaných půd s dopady na ochranu půdy a vody	VÚMOP	2003 - 2007	460
Zvyšování protierozní účinnosti pěstovaných plodin	VÚMOP	2003 - 2007	310
Tradiční systémy a technologie			
Vývoj nových technologií odchovu hospodářsky významných říčních druhů ryb a raků ohrožených degradací přírodního prostředí	JU - VÚRH	2003 - 2007	903
Racionální hospodaření s vodou			
Racionalizace využívání, údržby a oprav odvodňovacích staveb	VÚMOP	2003 - 2006	632
Posouzení nárůstu klimatického sucha v zemědělství a zmírňování jeho důsledku závlahami	VÚMOP	2003 - 2007	420
Diagnostika, monitoring a revitalizace odvodňovacích systémů na zemědělských půdách z hlediska ochrany jakosti vod	VÚMOP	2003 - 2006	634
Trvale udržitelné obhospodařování lesů			
Vývoj hydrického působení lesů malých horských povodí	VÚLHM	2003 - 2007	797
Celkem			17 301

Pramen: MZe

■ **uplatnění systému alternativního managementu půdy a vody v krajině** s cílem syntetické vytvoření metodiky (manuálu) syntetických map zranitelnosti podzemních vod zemědělským znečištěním pro celou ČR,

■ **verifikace metod odvození hydrologických podkladů pro posuzování bezpečnosti vodních děl za povodní,**

kde byly v rámci řešení pro celou ČR v digitální i analogové (mapové) podobě zpracovány v gridu kilometrové sítě údaje o retenční vodní kapacitě a údaje o infiltračních poměrech zemědělských i lesních půd jako podklad pro modelování retenční schopnosti krajiny za povodňových stavů,

■ **změny vlastností odvodňovacích a dlouhodobě zavlažovaných půd s dopady na ochranu půdy a vody** vlivem intenzivních antropických zásahů a zjišťování dopadů na režim a kvalitu vody včetně stanovení způsobů eliminace negativně působících dopadů,

■ **racionalizace využívání, údržby a oprav odvodňovacích staveb** s návrhem souboru metod a technických prostředků, podporujících dlouhodobou funkci odvodňovacích systémů v kulturní krajině, racionalizaci údržby a oprav odvodňovacích systémů a návrhů způsobů aktuálního posouzení funkce odvodnění v měnících hospodářských podmínkách,

■ **zvyšování protierozní účinnosti pěstovaných plodin** s cílem kvantifikace protierozní účinnosti pěstovaných plodin a použitých agrotechnik s využitím revidované univerzální rovnice pro výpočet dlouhodobé ztráty půdy erozí (RUSLE) a výběrem nejúčinnějších protierozních opatření a stanovení podmínek jejich uplatnění, jak z hlediska technologického, tak nákladového a ekologického,

■ **posouzení nárůstu klimatického sucha v zemědělství a zmírňování jeho důsledku závlahami** s cílem stanovení oblastí ohrožených klimatickým suchem v současné době a v případě



Vodní dílo Kamenička - povodí Ohře



Vodní dílo Sedlice - povodí Vltavy

globální změny klimatu, zjištění vývoje vláhových deficitů plodin a potřeby vody pro závlahy se zřetelem na půdní vlastnosti v období let blízké současnosti 1961 až 2000 a k rokům 2030, 2050 a 2075 při zohlednění klimatické změny a navrhnout způsob optimalizace vláhových poměrů půd, plodin a krajiny závlahou včetně vodohospodářského a ekonomického zhodnocení,

■ **diagnostika, monitoring a revitalizace odvodňovacích systémů na zemědělských půdách z hlediska ochrany jakosti vod** s návrhem souboru metod a technických prostředků k diagnostice, monitoringu a revitalizaci od-

vodňovacích systémů na zemědělských půdách.

Výzkumný záměr „**Komplexní řešení problémů hospodaření s půdou, vodou a krajinou**“ zajišťoval především nezbytný rozvoj příslušných vědních oborů s dosažením výsledků uplatnitelných v aplikovaném výzkumu, ve vývoji a v praxi.

Jeho řešení bylo mimo jiné zaměřeno především na tyto problémové okruhy, s vazbou k potřebám vodního hospodářství:

- analýza a optimalizace hydrologických procesů v krajině,
- tvorba systémů ochrany pozemků a krajiny proti extrémním meteorolo-

gicko-hydrologickým situacím a racionalizaci využívání vod v suchých obdobích,

- způsoby hospodaření s odvodňovacími a závlahovými systémy,
- revitalizace drobných toků malých nádrží a úprava biotopů mokřadů a rašelinišť,
- koncepce krajinného plánování včetně vodního hospodářství v rámci komplexních pozemkových úprav,
- vývoj aplikačních datových a geografických systémů pro půdu a vodu.

12.2 Výzkum a vývoj v působnosti Ministerstva životního prostředí

V roce 2003 byl v působnosti Ministerstva životního prostředí hlavním řešitelem úkolů, zabývajících se problémy ochrany vod, Výzkumný ústav vodohospodářský T.G.M., některé úkoly řešil (nebo na jejich řešení významnou měrou spolupracoval) i Český hydrometeorologický ústav.

Souhrnný přehled o řešených projektech v rámci výzkumných programů MŽP v letech 2001 - 2006 je uveden v Tabulce 12.2.1.

Tabulka 12.2.1 Projekty řešené v roce 2003 v rámci výzkumných programů MŽP na období let 2001 - 2006

Název projektu	Koordinátor	Období řešení	Prostředky čerpané v roce 2003 z kapitoly MŽP (tis. Kč)
Hlavní obor: Znečištění a kontrola vody			
Hodnocení kvantitativního a chemického stavu podzemních vod	VÚV T.G.M.	2001 - 2003	4 300
Zřízení registru chráněných území, včetně mapové dokumentace obsahu registru	VÚV T.G.M.	2003 - 2006	2 900
Morava IV	VÚV T.G.M.	2003 - 2006	8 300
Labe IV	VÚV T.G.M.	2003 - 2006	12 738
Odra III	VÚV T.G.M.	2003 - 2006	5 500
PCB/PCT	VÚV T.G.M.	2001 - 2004	2 400
Možnosti a způsoby využití kalů a sedimentů z ČOV	VÚV T.G.M.	2002 - 2005	2 200
Návrh technických požadavků a postupů při shromažďování zařízení před jejich následnou úpravou, která obsahují PCB nebo jsou jimi kontaminována	VÚV T.G.M.	2003 - 2003	684
Integrace dat dálkového průzkumu země pro informační zabezpečení péče o vybrané složky ŽP - ochrana před povodněmi, ochrana vod	VÚV T.G.M.	2001 - 2003	1 700
Metodika tvorby kartografických výstupů z digitálních podkladů	VÚV T.G.M.	2001 - 2003	1 500
Hlavní obor: Vliv životního prostředí na zdraví			
Návrh metodiky stanovování povodňových rizik a škod v záplavovém území a její ověření v povodí Labe	VÚV T.G.M.	2002 - 2005	2 140
Hlavní obor: Hydrologie a limnologie			
Vliv klimatických změn na množství a kvalitu vodních zdrojů a na hydrologické poměry v ČR	VÚV T.G.M.	2002 - 2003	1 300
Výzkum metod naplňování Aarhuské úmluvy vytvořením dálkového přístupu k unifikovaným informacím	VÚV T.G.M.	2003 - 2003	2 000
Vliv, analýza a možnosti využití ochranné funkce údolních nádrží pro ochranu před povodněmi v povodí Labe	VÚV T.G.M.	2003 - 2005	4 620
Výzkum vztahu mezi meteorologickými příčinami vývoje silných srážek a hydrologickou odezvou povodí	ČHMÚ	2003 - 2005	847
Hlavní obor: Geologie a mineralogie			
Hydrogeologická rajonizace	VÚV T.G.M.	2002 - 2005	4 750
Celkem			57 879

Pramen: VÚV T.G.M.

DŮLEŽITÉ KONTAKTY VE VODNÍM HOSPODÁŘSTVÍ

STAV K 1.8.2004

SPRÁVCI VÝZNAMNÝCH VODNÍCH TOKŮ

POVODÍ LABE, státní podnik
Víta Nejedlého 951, 500 03 Hradec Králové 3
generální ředitel - Ing. Tomáš Vaněk
ústředna - 495 088 111
dispečink - Ing. Karel Dostál

www.pla.cz

vanek@pla.cz
labe@pla.cz
vhd@pla.cz



POVODÍ MORAVY, s.p.
Dřevařská 11, 601 75 Brno
generální ředitel - Ing. Ivan Pospíšil
ústředna - 541 637 111
dispečink - Ing. Dagmar Adámková

www.pmo.cz

pospasil@povodi.cz
sekretariat@povodi.cz
adamkova@povodi.cz



POVODÍ ODRY, státní podnik
Varenská 49, 701 26 Ostrava
generální ředitel - Ing. Pavel Schneider
ústředna - 596 657 111
dispečink - Ing. Jiří Pagáč

www.pod.cz

pavel.schneider@pod.cz
info@pod.cz
jiri.pagac@pod.cz



POVODÍ OHŘE, státní podnik
Bezručova 4219, 430 03 Chomutov
generální ředitel - Ing. Václav Pondělíček
ústředna - 474 636 111
dispečink - Ing. Václav Klečka

www.poh.cz

pondelicek@poh.cz
poh@poh.cz
klecka@poh.cz



POVODÍ VLTAVY, státní podnik
Holečkova 8, 150 24 Praha 5
generální ředitel - Ing. František Hladík
ústředna - 221 401 111
dispečink - Ing. Blanka Brožková

www.pvl.cz

hladik@pvl.cz
pvl@pvl.cz
dispecink@pvl.cz



NEJVÝZNAMNĚJŠÍ SPRÁVCI DROBNÝCH VODNÍCH TOKŮ

Zemědělská vodohospodářská správa
Hlinky 60, 603 00 Brno
generální ředitel - JUDr. Josef Šíma
ústředna - 543 211 726

www.zvhs.cz

sima@zvhs.cz
zvhs@zvhs.cz



Lesy České republiky, státní podnik
Přemyslova 1106, Hradec Králové 501 68
generální ředitel - Ing. Kamil Vyslýšel
ústředna - 495 860 111

www.lesy-cr.cz

vyslysel@lesy-cr.cz
lesy-cr@lesy-cr.cz



VYSVĚTLIVKY ZKRATEK V TEXTU

AGN	European Agreement on Main Inland Waterways of International Importance (Evropská dohoda o vodních cestách mezinárodního významu)	HOZ	hlavní odvodňovací zařízení	PHARE	Pologne-Hongrie Actions pour la Reconversion Economique (Fond podpory rozvoje a restrukturalizace ekonomiky - původně pro Polsko a Maďarsko)
AOPK	Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky	CHSK	chemická spotřeba kyslíku	PRŘS	Program revitalizace říčních systémů
AOX	adsorbable organic halogens (adsorbovatelné organicky vázané halogeny)	CHSK_{Cr}	chemická spotřeba kyslíku, oxidace dichromanem draselným	PRVKÚK	Plány rozvoje vodovodů a kanalizací krajů
BOZP	bezpečnost a ochrana zdraví pracujících	ISPA	Instrument for Structural Policies for Pre-Accession (nástroj strukturálních politik v předvstupním období)	Q_a	dlouhodobý průměrný průtok
BSK	biochemická spotřeba kyslíku	JU-VÚRH	Výzkumný ústav rybářský a hydrobiologický ve Vodňanech Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích	Q_{ma}	dlouhodobý průměrný měsíční průtok
BSK₅	pětidenní biochemická spotřeba kyslíku	LSIF	Large-Scale Infrastructure Facility (Program velkých infrastrukturálních investic)	Q_N	maximální průtok dosažený nebo překročený jednou za N let
CBC	Cross Border Co-operation (Program přeshraniční spolupráce)	MD	Ministerstvo dopravy	RAS	rozpuštěné anorganické soli
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav	MF	Ministerstvo financí	RUSLE	Revised Universal Soil Loss Equation (Revidovaná universální rovnice ztráty půdy)
ČIŽP	Česká inspekce životního prostředí	MKOD	Mezinárodní komise pro ochranu povodí Dunaje	SFA	Státní finanční aktiva
ČOV	čistírna odpadních vod	MKOL	Mezinárodní komise pro ochranu povodí Labe	SFDI	Státní fond dopravní infrastruktury
ČSN	Česká technická norma	MKOO	Mezinárodní komise pro ochranu povodí Odry	SFŽP	Státní fond životního prostředí České republiky
ČSÚ	Český statistický úřad	MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj	Spolchemie	Spolek pro chemickou a hutní výrobu, akciová společnost
DANUBIS	Dunajský informační systém	MVE	malá vodní elektrárna	SR	státní rozpočet
DDD	1,1,dichloro-2,2-bis (p-chlorophenyl) ethan	MZd	Ministerstvo zdravotnictví	SRN	Spolková republika Německo
DDE	2,2-bis(p-chlorophenyl) 1,1-dichloroethylen	MZe	Ministerstvo zemědělství	TNMN	Trans National Monitoring Network Yearbook (Ročenka Mezinárodní monitorovací sítě Mezinárodní komise pro ochranu povodí Dunaje)
DDT	1,1,1-trichloro-2,2-bis (p-chlorophenyl) ethan	MŽP	Ministerstvo životního prostředí	Yearbook	
DHM	dlouhodobý hmotný majetek	NL	nerozpuštěné látky	ÚČOV	ústřední čistírna odpadních vod
DPH	daň z přidané hodnoty	N-NH₄	amoniakální dusík	UNEP	United Nations Environment Programme
EEC	European Economic Community (Evropské hospodářské společenství)	N-NO₃	dusičnanový dusík	VaK	vodovody a kanalizace
EHK	Evropská hospodářská komise	OECD	Organisation for Economic Co-operation and Development (Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj)	VŠCHT	Vysoká škola chemicko-technologická v Praze
EHS	Evropské hospodářské společenství	OKEČ	Odvětvová klasifikace ekonomických činností	VÚLHM	Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti
EIB	European Investment Bank (Evropská investiční banka)	OSN	Organizace spojených národů	VÚMOP	Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy
ES	Evropské společenství	p.a.	per annum (ročně)	VÚV	Výzkumný ústav vodohospodářský
EU	European Union (Evropská unie)	PAU	polycyklické aromatické uhlovodíky	T.G.M.	T. G. Masaryka
EUR	společná měna evropské Ekonomické a měnové unie (euro)	PCB	polychlorované bifenylly	W&ET	Water & Environmental Technology Team
GEF	Global Environmental Facilities (Program pomáhající řešit problémy životního prostředí)	P_{celk}	celkový fosfor	ZVHS	Zemědělská vodohospodářská správa
		PCT	polychlorované terfenylly		
		PDVEA	Program drobných vodohospodářských ekologických akcí		
		PF ČR	Pozemkový fond České republiky		



ZPRÁVA O STAVU VODNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY STAV K 31.12.2003

Zpracoval

Úsek vodního hospodářství Ministerstva zemědělství

Odpovědní redaktori

Ing. Alena Medunová

Ing. Marek Mikulík

Ing. Daniel Pokorný

Ing. Ladislav Sýs

Grafická úprava, sazba, litografie, technická realizace

Lesnická práce, s.r.o.
nakladatelství a vydavatelství
Kostelec nad Černými lesy

Produkce

Ing. Oto Lasák

Technická realizace

Alena Pecháčková

Ing. Oto Lasák

Martin Březina

Autoři fotografií

VOD-KA a.s. - fotografie ze soutěže 2001-2004

Archiv s.p. Povodí

archiv Lesnické práce

Příloha na CD-ROM

Vyhodnocení katastrofální povodně v srpnu 2002

Zpracováno v gesci MŽP

Osvit a tisk

Vivas Praha

Tiskárna Triangl Praha

Neprodejné

ISBN 80-86386-53-8

Přetisk údajů povolen pouze s přesným uvedením zdroje

Vydalo Ministerstvo zemědělství

v nakladatelství a vydavatelství

Lesnická práce, s.r.o.

Praha 2004



MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

VYDALO
MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

PRAHA 2004

ISBN 80-86386-53-8

WWW.MZV.CZ